

Flaccara

**Ammanah
1978**

IANUARIE

L 2 9 16 23 30
M 3 10 17 24 31
M 4 11 18 25
J 5 12 19 26
V 6 13 20 27
S 7 14 21 28
D 1 8 15 22 29

FEBRUARIE

6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22
2 9 16 23
3 10 17 24
4 11 18 25
5 12 19 26

MARTIE

6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26

APRILIE

3 10 17 24
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30

MAI

1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28

Iunie

5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24
4 11 18 25

Iulie

3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30

AUGUST

7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27

SEPTEMBRIE

4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24

OCTOMBRIE

2 9 16 23 30
3 10 17 24 31
4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29

NOIEMBRIE

6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24
4 11 18 25
5 12 19 26

DECEMBRIE

4 11 18 25
5 12 19 26
6 13 20 27
7 14 21 28
1 8 15 22 29
2 9 16 23 30
3 10 17 24 31

**Almanahul
revistelor
„Flacăra”
și
„Rebus”
1978**

DATE IMPORTANTE 1978

- 8 ianuarie : 45 de ani de la constituirea la Deva a organizației democratice a țărănilor muncitoare - Frontul plugarilor, sub conducerea dr. Petru Groza (1933).
- 24 ianuarie : Unirea Principatelor Române - 1859.
- 26 ianuarie : Împlineste 60 de ani tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU (n. 1918), secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.
- 30 ianuarie : 35 de ani de la apariția primului număr ilegal al ziarului „România liberă” editat de Uniunea Patrioților - 1943.
- februarie : 45 de ani de la luptele revoluționare ale muncitorilor petroliferi și celerșii din România.
- 14 februarie : 30 de ani de la constituirea Uniunii femeilor democratice din România (U.F.D.R. - 1948), organizație unică a femeilor.
- 21-23 februarie : 30 de ani de la Congresul al VI-lea al P.C.R. (1948), la care s-a creat, prin unificarea P.C.R. și P.S.D.R., pe baza principiilor marxism-leninismului, partidul revoluționar unic al clasei muncitoare (între 1948-1965 a purtat denumirea de Partidul Muncitoresc Român).
- La sfârșitul lunii februarie se împlinesc 130 de ani de la apariția (1848) Manifestului Partidului Comunist, elaborat de K. Marx și F. Engels.
- 6 martie : Instaurarea primului guvern democratic, guvern revoluționar democratic cu pronunțat caracter muncitoresc-țărănesc, din Istoria României - 1945.
- 8 martie : Ziua Internațională a femeii.
- 19-20 martie : crearea Uniunii Tineretului Comunist din România - 1922.
- 28 martie : tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., este ales Președinte al Republicii Socialiste România.
- 31 martie : 85 de ani de la constituirea partidului politic al clasei muncitoare - Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România - 1893.
- 22 aprilie : s-a născut V.I. Lenin - 1870 (m. 1924).
- 1 Mai : Ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc, ziua frăției muncitorilor de pretutindeni, sărbătorită pentru prima dată în 1889.
- 2 mai : Ziua Unenutului din Republica Socialistă România.

- 5 mai : 160 de ani de la nașterea lui Karl Marx - 1818 (m. 1883).
- 6 mai : 65 de ani de la greva generală a muncitorilor din Brăila, la care au participat 12.000 de muncitori (1913).
- 8 mai : Crearea Partidului Comunist Român - 1921.
- 9 mai : proclamarea Independenței de stat a României - 1877 ; ziua victoriei asupra Germaniei hitleriste - 1945.
- 15 mai : 130 de ani de la istorica adunare de pe Cîmpia Libertății de lângă Bitoi (1848).
- 1 iunie : Ziua Internațională pentru opărearea copilului.
- 8 iunie : 45 de ani de la crearea (1933), din inițiativa P.C.R., a organizației de masă - Comitetul național antifascist ; 35 de ani de la constituirea (1943) a Frontului patriotic antihitlerist.
- 11 iunie : 130 de ani de la Revoluția din 1848 din Muntenia ; 30 de ani de la naționalizarea principalelor mijloace de producție din industrie - 1948, primul mare pas pentru realizarea industrializării socialiste.
- 23 August : eliberarea României de sub dominația fascistă - 1944, Sărbătoarea națională a Republicii Socialiste România.
- 13 septembrie : 130 de ani de la lupta din Dealul Spiritii dintre pompierii români și trupele turcești venite să înăbușe Revoluția de la 1848, Ziua pompierilor.
- 22-23 octombrie : 10 ani de la Plenara C.C. al P.C.R. la care s-a adoptat propunerea de creare a Frontului Unității Socialiste. La 19 noiembrie, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost ales președinte al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste.
- 25 octombrie : Ziua Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România.
- 7 noiembrie : Victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie - 1917.
- 26 noiembrie : S-a născut Friedrich Engels - 1820 (m. 1895).
- 1 decembrie : 60 de ani de la formarea statului național român unitar (1918).
- 13 decembrie : 60 de ani de la reprimarea sângeroasă a demonstrației muncitorești din piața Teatrului Național din Capitală (1918). Ziua tipografului.
- 30 decembrie : abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române. La 21 august 1965 țara noastră a devenit Republica Socialistă România.

IMNUL DE STAT

al Republicii Socialiste România

Musica de CIPRIAN PORUMBESCU

Text adoptat

Trei culori cunosc pe lume,
Amintind da-un brav popor,
Cel viteaz, cu vechi renume,
În luptă triumfător.

Sîntem un popor în lume
Strîns unit și muncitor,
Liber, cu un nou renume
Și un fel deutezător.

Multe secole luptară
Străbunii noștri eroi,
Să trăim stăpîni în țară,
Ziditori ai lumii noi.

Azi partidul ne unește
Și pe plașul românesc
Socialismul se clădește
Prin elan muncitoresc.

Roșu, galben și albastru
Este-al nostru tricolor,
Se înalță ca un astru
Gloriosul meu popor.

Pentru-a patriei onoare,
Vrăjmașii-a luptă-i zdrobim.
Cu alte neamuri sub soare,
Demn, în pace, să trăim.

Iar tu, Românie mîndră,
Tot mereu să dăinuiești
Și în comunistă eră
Ca o stea să strălucești.

PATRIA, CABINETUL DE LUCRU AL PREȘEDINTELUI

Ne aducem, desigur, cu toții aminte acele momente din seara Anului nou când — aproape cu 365 de zile în urmă — reîntâlneam cu bucurie pe ecranele televizorilor chipul atât de cunoscut și de prețuit de întreaga noastră națiune al secretarului general al partidului, președintele țării. Mesela ne erau încărcate, casele ne erau pline de zarva veseliei, de cântecele cu care împlinim o nouă etapă a vieții noastre, dar cine dintre noi nu făcuse, atunci, o deplină liniște pentru a asculta — cu emoția profundă a omului care se simte solidat cu întregul său popor — vocea conducătorului partidului și statului:

„Începem anul 1977 — mai auzim și astăzi vocea tovarășului Nicolae Ceaușescu, din seara Anului nou — cu hotărârea fermă de a înlăptui neabătut planul dezvoltării economice-sociale a țării, de a asigura, în continuare, progresul în ritm rapid al industriei și agriculturii, al întregii economii naționale”.

„Dragi tovarăși și prieteni,
Cetățeni ai Republicii Socialiste România!”

Rezonanța ocelui adresări atât de dragă și apropiată ne-a rămas în inimi. Încădrat — pe micile ecrane — într-o parte de stema lătută în metal prețios reprezentând bogățiile și aspirațiile României, iar de cealaltă parte de drapelul partidului și patriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu rostise Mesajul prezidențial de Anul nou și țara întreagă vibra de emoție. Tineri și vîrstnici, bărbat sau femeie, român, maghiar, german sau de altă naționalitate, cu toții, cetățeni liberi și demni ai acestei țări, alcătuim, în fața președintelui României, poate cea mai amplă adunare națională.

Ceea ce făcea, într-adevăr, superioară acea clipă, ceea ce-i dădea o mare și nobilă frumusețe era, pe lângă ideea de uriașă familie, strîns unită în jurul partidului său conducător, adîncă încredere în esențele prin care primul bărbat al țării ne descînta tabloul enunțului care abia începea.

Ce ne spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu despre anul 1977 și cum a fost acest an putem aprecia astăzi așezînd față în față cuvintele Mesajului și faptele, principalele fapte ale vieții noastre.

A trecut anul și totuși că bilanțul confirmă nu numai îndeplinirea, dar și depășirea acestel previziuni. Ritmul dezvoltării economiei atinge 11,5 la sută, așezînd țara noastră la loc de cîntă între națiunile lumii angajate pe calea progresului foarte rapid. Iar dacă România dispune astăzi de o capacitate industrială de peste 34 de ori mai mare decît în 1939 și de o agricultură care și în condițiile mai puțin bune din acest an asigură satisfacerea deplină a cerințelor populației, aceasta se datorează — o știm cu toții! — și ocelui prezidențial care reprezintă, în fapt, spiritul de muncă și acțiune al tovarășului Nicolae Ceaușescu: „hotărîre fermă de a înlăptui neabătut planul dezvoltării țării”. Această hotărîre, această fermitate, această luminosă neabateră de la idealul ridicării României între națiunile cele mai dezvoltate ale lumii, conform prevederilor Programului partidului, totuși făcîndu-se a-a aflat și în toate cele 365 de zile ale anului 1977 permanent în fruntea uriașului dezastru al clasei muncitoare românești, al țăranilor, al tuturor categoriilor de oameni ai muncii.

Trecînd într-un nou an, conducătorul carea comunistilor, ca dealtel tuturor cetățenilor, „să acționeze cu înaltă răspundere și spirit de abnegație”. Privim înapoi peste filele calendarului și totuși că, aproape la una din trei zile ale anului 1977, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a aflat în mijlocul unui colectiv

**Tovarăşul Nicolae Ceauşescu la tribuna
Conferinţei Naţionale a Partidului Comunist Român**
(Decembrie 1977)

**„A venit timpul să transformăm cantitatea
într-o nouă calitate”**

de muncă — din întreprinderi, de la sate, din instituții de știință, cultură, artă. Cabinetul său de lucru, așa cum demonstrăm săptămânală de săptămână în revista „Flacăra”, l-a constituit și în 1977 țara, cu multitudinea ei de obiective și probleme. Chiar și atunci, în noaptea Anului nou, secretarul general al partidului ne atrăgea atenția — dovedă în plus o mără a responsabilității pentru realizarea ritmurilor de progres propuse — asupra necesității de a lupta pentru înfăptuirea hotărâtă a măsurilor de reducere a consumurilor de materii prime și materiale, investițiilor și reducerea cheltuielilor de producție,

pentru creșterea productivității muncii și organizarea pe baze științifice a întregii activități. Chemându-ne însă pe noi, conducătorul nostru a fost primul care a trecut la cercetarea acestor posibilități, urmărind modelul în care se lucrează concret. Așa se face că l-am întâlnit neobosit în întreprinderile, în instituțiile de învățământ, pe marile artere ale Capitalei, sau în județele Arad, Argeș, Bihor, Botoșani, Brașov, Buzău, Constanța, Dolj, Gorj, Harghita, Hunedoara, Iași, Mehedini, Olt, Prahova, Suceava, Teleorman. Peste tot: dialog deschis cu oamenii muncii, cu acli-viștii de partid și de stat, analiză exigentă,

calcul matematic, hotărâri și măsuri clare. Și o concluzie unică: peste tot lucrurile pot merge și mai bine, trebuie acționat mai hotărât, intrucât — așa cum spunea, adresându-se poporului întreg încă înaintea începerii acestui an — „aplicarea în viață a acestor măsuri are un rol hotărâtor pentru realizarea cu succes a întregului cincinal, pentru înfăptuirea plenară a revoluției tehnico-științifice în țara noastră, pentru perfecționarea tuturor domeniilor de activitate”.

Rezultatul acestei responsabilități cu adăvărât comuniste este și el conținut, sintetic, în câteva cifre: în primul doi ani ai cincinalului s-a reușit o depășire a producției industriale cu peste 38 miliarde lei; venitul național a crescut cu 10,5 la sută.

N-au lipsit greutatea în unele locuri — foarte puține dealtfel — dar nimic n-a putut împiedica realizarea obiectivelor esențiale. Astfel:

„În conformitate cu hotărârile Congresului al XI-lea, în 1977 vom trece la înfăptuirea reducerii treptate a săptăminii de lucru, vom începe realizarea măsurilor de majorare a retributiei oamenilor muncii prevăzute pentru acest cincinal”.

Primul punct al acestui prevederi — trecerea la săptămina de lucru redusă — se va realiza în anul următor. Deoarece, după cum se știe, la 4 marile o cumpărită catostrolă naturală a lovit țara noastră, a distruș vieții oamenilor, a afectat locuințe și bunuri producând pagube materiale care s-au cifrat la circa 10 miliarde lei. Într-o asemenea situație este evident că nu reducerea efortului, a muncii era necesară, ci sporirea efortului și muncii, concentrarea și mai hotărâtă de forțe. A trebuit nu numai să dăvâltăm, ci și să refăcem. Țara a primit însă cu cea mai deplină înțelegere această propunere a secretarului general al partidului, urmînd exemplul său de totală dăruire pentru binele și prosperitatea întregii națiuni. Cutremurui — a subliniat cu profund adevăr tovarășul Nicolae Ceaușescu — avea să verifice o dată în plus puternica forță a partidului de a conduce destinele poporului român, unitatea și solidaritatea tuturor oamenilor muncii în jurul Comitetului Central. Și, vom adăuga noi, în jurul secretarului general în suș, care ni s-a înfățișat, în acele zile deosebit de grele, ca omul cel mai uman.

Cert este că nici în fața unei asemenea lovituri, care pe alții i-ar fi clătina, poate, pentru multă vreme, ritmurile creșterii nivelului material și spiritual al poporului n-au fost cu nimic diminuate. Este impresionant că, tocmai în aceste condiții, a fost adaptat un program de creștere peste prevederile Congresului al XI-lea a retributiei tuturor

categoriilor de oameni ai muncii — de la 18-20 la sută la circa 30 la sută, procentaj valabil și în cazul majorării pensilor de asigurări sociale, al alocațiilor pentru copii și pentru mamele cu mulți copii etc. Cuvîntul rostit la începutul anului a fost astfel pe deplin respectat, numeroși oameni ai muncii beneficiind deja de prime etape a marilor rilor stabilite.

„În anul în care intrăm — spunea, de asemenea, tovarășul Nicolae Ceaușescu referindu-se la 1977 — vom sărbători centenarul independenței, eveniment istoric de importanță hotărîtoare pentru progresul economico-social al țării, pentru afirmarea liberă și independentă a națiunii noastre, va avea loc primul festival al muncii și creației poporului nostru, „Cîntarea României”. Se vor desfășura lucrările Congresului cooperativelor agricole de producție, Congresul consiliilor oamenilor muncii și ale Conferinței Naționale a partidului”.

Anul 1977 a fost, într-adevăr, anul celor-brări dobîndirii independenței de stat a României, un an în care volința de a-și hotărî singur soarta, de a fi stăpîn pe bogățiile sale, de a merge neabătut pe calea construirii orînduirii noi s-a înfățișat plenar în luările de cuvînt ale secretarului general al partidului.

În 1977 am verificat, de asemenea, încă o dată, cît de adevărate sînt principiile politicii partidului nostru — exprimate cu claritate de către tovarășul Nicolae Ceaușescu — privind democratizarea culturii. Primul Festival național „Cîntarea României”, cu fermațiile sale care au reunit peste 2.000.000 de participanți, ne-a dat o imagine alocventă asupra marelui potențial creator de frumusețe, asupra optimismului poporului român.

Anul 1977 a fost însă, mai mult decît oricînd, anul unor măsuri de importanță excepțională privind democratizarea generală a vieții de partid și de stat și atragerea tot mai intensă a maselor largi populare la conducerea și înfăptuirea treburilor obștești. Primul Congres al Consiliilor Oamenilor Muncii, primul congres al întregii țări, consilierea Consiliului Național al Oamenilor Muncii, care l-a ales în fruntea sa pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, constituirea Consiliului Național al Agriculturii, la care se adăugă — conform prevederilor Programului P.C.R. —

o serie de măsuri privind trecerea unor atribuții ale statului în seama colectivelor de muncă și întărirea rolului organizațiilor de partid în conducerea activităților tuturor întreprinderilor și instituțiilor au lărgit în mod impresionant cadrul democratic de participare efectivă a clasei muncitoare, a întregului popor la elaborarea și înlăptuirea politicii partidului și statului. Între acestea s-au înscris, fără îndoială, măsurile pentru înlăptuirea chemărilor lansate prin Apelul Frontului Unității Socialiste cu ocazia alegerilor de deputați de la 20 noiembrie, al mare eveniment al vieții democratice a poporului român.

O încununare grăitoare și-au găsit toate aceste eforturi în Raportul pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a prezentat în luna decembrie la tribuna Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, eveniment ce a importanță excepțională în viața partidului și statului, care a sintetizat conștientizarea întregii activități politice, economice și sociale, ale gândirii teoretice și experienței practice desfășurate în primul deceniu al cîincinalului 1976-1980 și care a deschis largi perspective de evoluție în viitor. Abordînd și cu această ocazie, într-o strînsă interdependență, problemele creșterii în continuare a nivelului de trai material și spiritual al poporului cu problemele dezvoltării economice, Conferința Națională a dezbătut sarcinile creșterii suplimentare a producției cu circa 100-130 miliarde lei pe întregul cîincinal, de sporire mai accentuată a venitului național, a bogățiilor României socialiste. Anul 1977 se încheie, astfel, cu hotărîri de partid de importanță covârșitoare pentru întreaga istorie a deceniilor viitoare ale poporului român.

„România — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu atunci cînd ne aflam în pragul anului pe care îl încheiem acum — este hotărîtă să acționeze și în anul 1977 cu toată fermitatea pentru întărirea unității și solidarității tuturor țărilor socialiste, a tuturor forțelor progresiste, antimperialiste de pretutindeni, împotriva politicii imperialiste, coloniale și neocoloniale, pentru progres social și pace”.

Cuvînte ale unui om înțelept, luminat, ale unui om cu spirit umanitar, ale unui revoluționar. Cuvînte cărora, de asemenea, 1977 le-a verificat profunzimea, perspicacitatea. În 1977, conducerea partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu în primul rînd, au acționat hotărît pentru întărirea legăturilor de prietenie cu toate țările socialiste. Cele două vizite ale tovarășului Nicolae

Ceaușescu în U.R.S.S., cuvîntarea rostită de la tribuna sărbătorii închinată celei de-a 60-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie și articolul publicat în ziarul „Pravda”, întîlnirile cu L. I. Brejnev, vizitele în R.P. Polonă, R.D. Germană, R.P. Ungară, R.P. Bulgară, întîlnirile în România cu conducătorii de partid și de stat din R.D. Germană, R.S. Cehoslovacă, R.P. Ungară, R.S.F. Iugoslavia sînt o dovadă elocventă a acestui politic. În 1977, tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu au efectuat, de asemenea, vizite în țase țări africane și au fost oaspeții unor șefi de state prietene, după cum se cuvine a fi menționat un foarte mare număr de delegații străine care ne-au vizitat țara. Și în acest fel România și-a adus contribuția sa activă la promovarea unor relații de prietenie, de pace și colaborare între națiuni, de destindere și înțelegere internațională, asigurînd ferm la baza politicii sale externe principiiile egalității, independenței, suveranității, neamestecului în treburile interne ale altor state — singurele în măsură să contribuie la progresul efectiv al tuturor popoarelor lumii. Această înțeleaptă și fructuoasă politică și-a găsit o meritată apreciere în decembrie tovarășului Nicolae Ceaușescu a celui mai înalt distincții a Consiliului Mondial al Păcii — Medalia de aur „Frédéric Joliot-Curie”.

„Faptele confirmă astfel din plin — atât pe plan intern, cît și pe plan extern — cu cîtă înțelepciune, clarviziune politică și fundamentare științifică au fost rețite de către secretarul general al partidului, președintele republicii, cuvintele Mesajului prezidențial de la începutul anului pe care îl vom încheia curînd sub cele mai favorabile auspicii.

Izvor de încredere în forța și capacitatea partidului de organizator și conducător al energiei întregii națiuni, cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu vor constitui și la această nouă și mare sărbătoare — trecerea în 1978 — prefața cea mai sigură a zînelor unui nou și decisiv an de muncă pentru înlăptuirea sarcinilor întregului cîincinal, de noi și mari bucurii și satisfacții.

Îată de ce, într-o deplină unanimitate, în acordurile „Tricolorului”, devenit — din 1977 — Imnul de Stat al României, ridicăm cupele noastre pline în sănătate, spre binele și fericirea celui ce cu atîta clarviziune și siguranță conduce ferm poporul și țara pe căile viitorului luminos al comunistului!

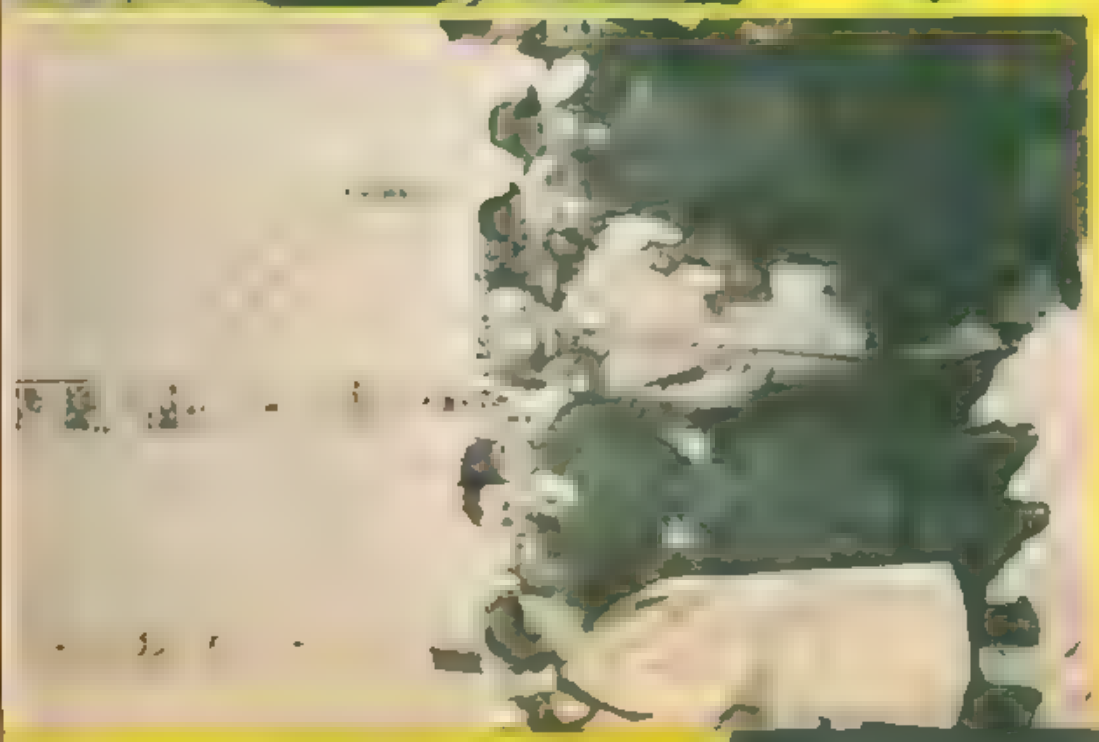
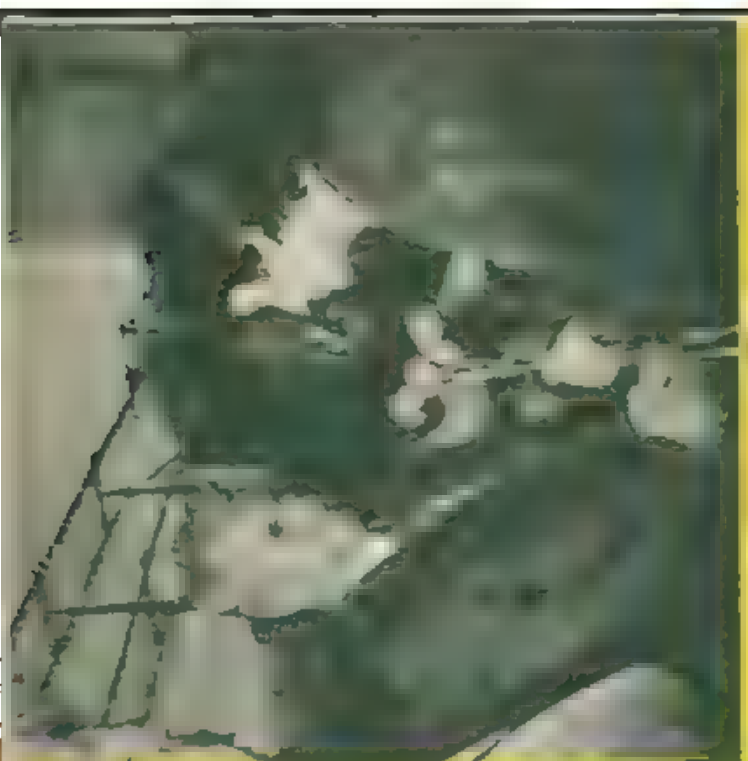
Almanahul „FLACĂRA”

În paginile care urmează publicăm 10 de fotografii reprezentînd aspecte din viața de lucru ale tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU în cele 36 de județe ale țării și în municipiul București

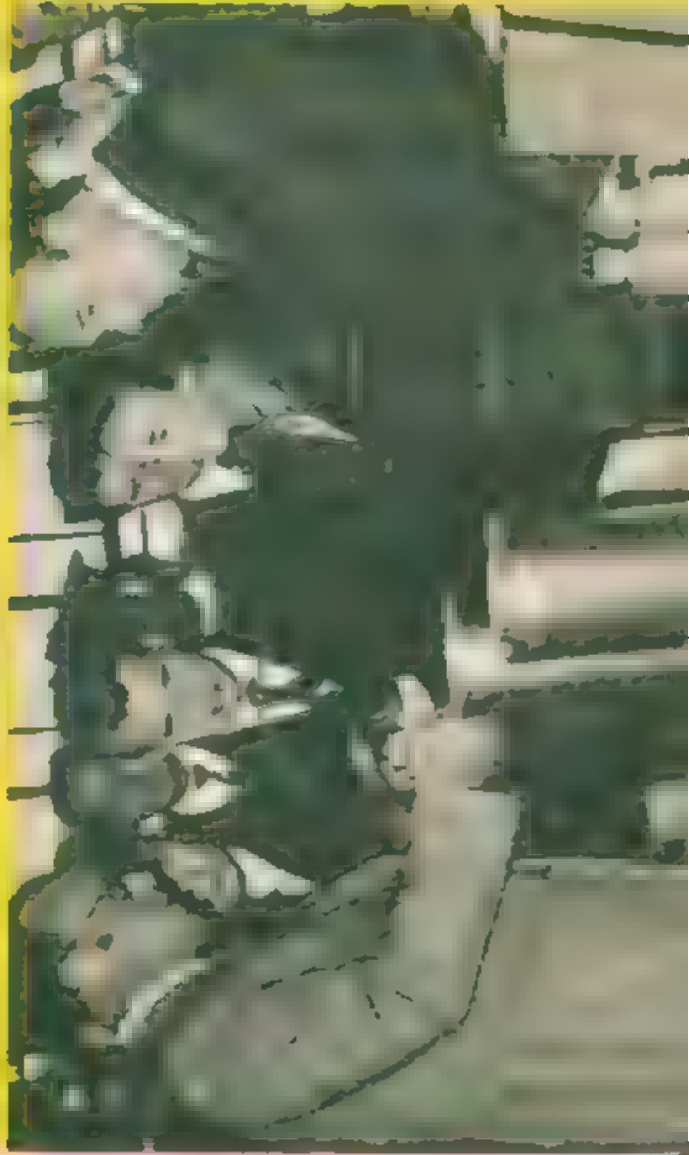

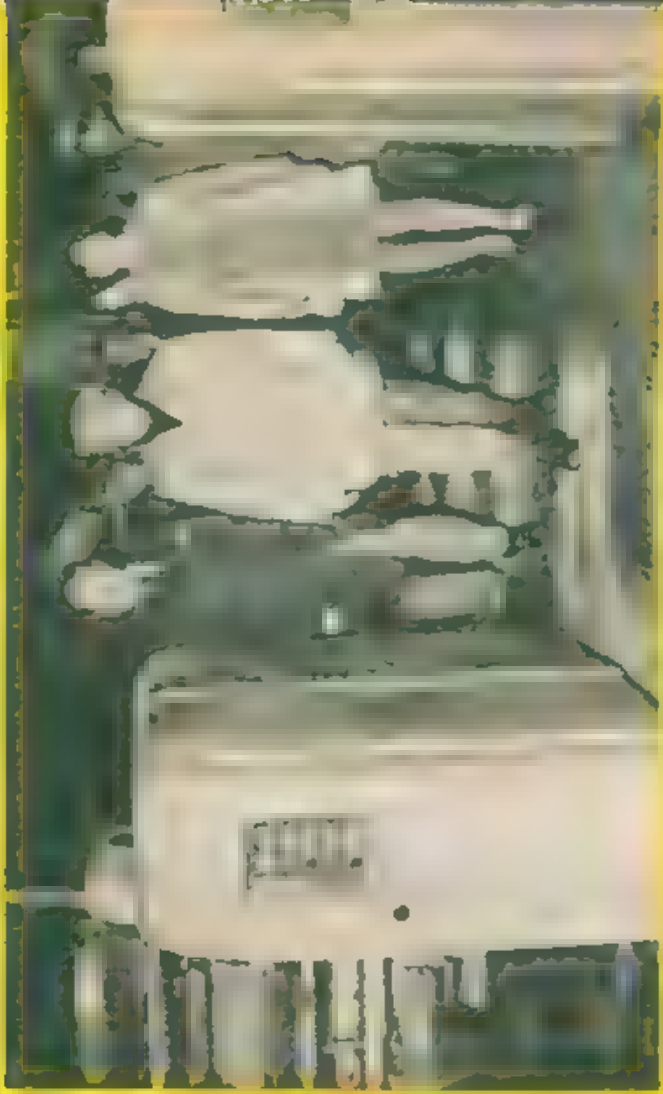
Bihar

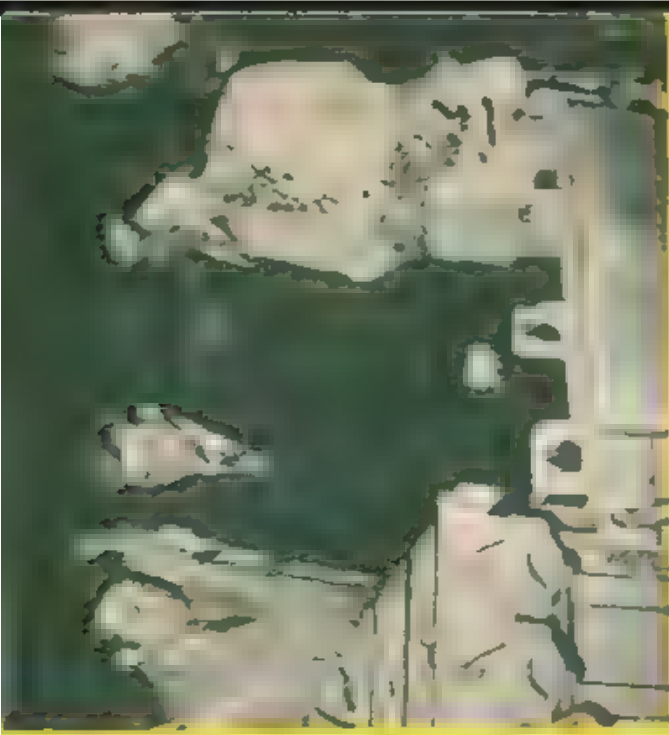
Bihar

Bistafa-Nashud

Brăila

Botoșani

Cluj

Constanța

INDEPENDENȚA

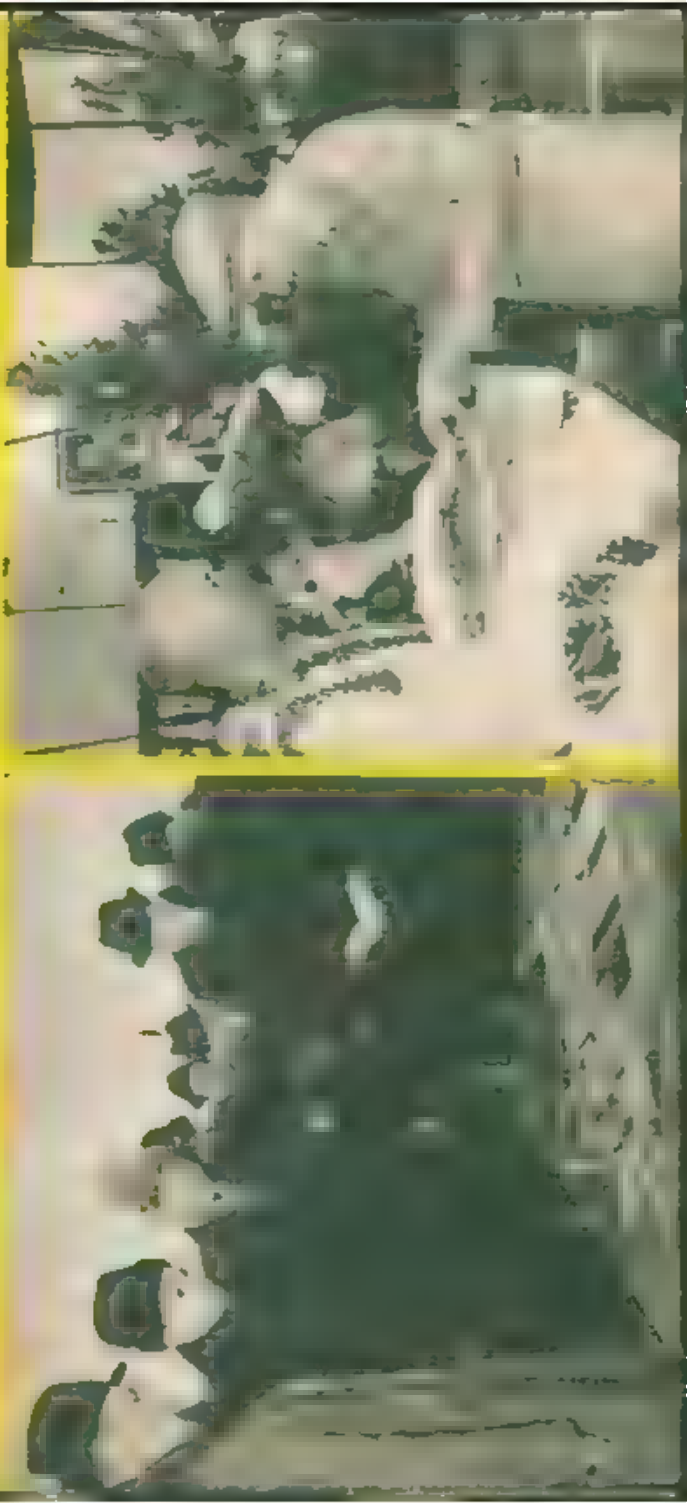

Covaina

Caras-Severin

Maronituras

Mehedinti

Murea

Neame

Olt

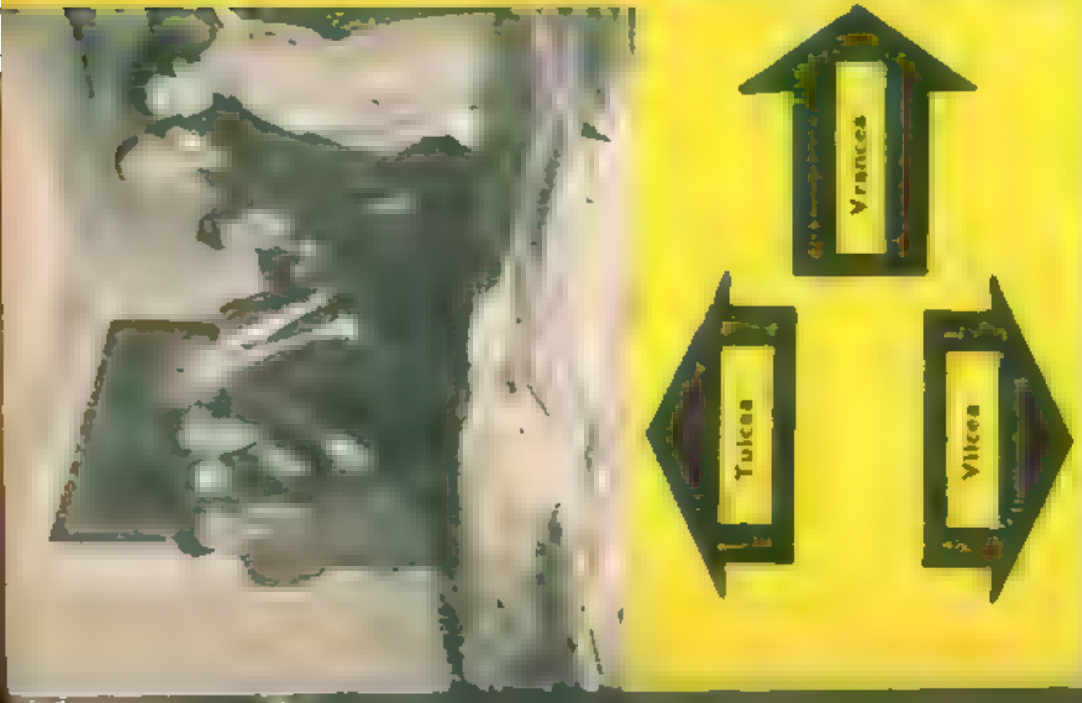

ADRIAN PĂUNESCU

SCRISOARE DE INIMĂ ȘI

Cinsteți Cîrmaci al țării înțelepte,
Noi, lili tîi, ne îndreptăm spre tine.
Cu inimile într-un turn de trepte
Și viața o rugăm — să-ți fie bine.

Să-ți duci destinul întreg sănătos,
Erau, mereu, cu țara împreună,
Și să-ți rezeși — egală peste toate —
Strădălnirea la privire bună.

Tu ai urcat încetul cu încetul,
Bărbat al muncii și al eliberării,
Și acum îți ou, sub căpătîi, portretul
Femeile bătrîne ale țării.

Trudești și lupt, și încălcat de gloți
La cîrmă stai lumină, zi și noapte,
Te cred și te urmează muncitorii,
Ei, autorii unuiașel toptă

Ostășii, cînd credință atîntă jură,
La tine se gîndesc, Cîrmaci al nostru
Că te ești steag și conștiință pură,
Că n rostul țării și se aște roșul

La tine cugetă adînc țărani
În toată truda lor de peste vară,
Prin tine speră să le-aducă anii
Plini mai bună, viață mai ușoară

Nu vorbărești și lași ca papagalii
Cu vorbe ce fac inimă să doarmă,
Ci demni opțeni și intelectuali
Opțeni — ideii, sub a mîinii ermă.

Că sintem un popor și o gîndire,
O inimă și-un braț, că sintem țară,
Că drept avem și noi la nemurire,
După orice cîta ne ncerădă

Destin curat, istorică voință !
Da, țara te a suit pe al ei munte,
Dar n-ai uitat de frații-n chibzulină,
Și ai rămas atent la omănunie

Cînd mai multimi te ovalionează
Și ai putea pluti în pres-măntre,
Tu și-ai păstrat privirea bună, trează
Și vezi și omul în nenorocire.

Și vezi că mai există nedreptate,
Și vezi că lăcuirea e imperfectă,
Și vezi că nu-a corect transmisă toate,
Și vezi că omu-i om și nu insectă.

Și vezi pe cei care se mburgheză,
În numele ideii proletare,
Și biciul egalului ce înspîră
Mîncînd, clevește și înădăre.

Noi te iubim de tot ce faci, pîntre,
Chiar dacă uneori n-îi greu și nouă,
Noi te urmăim și te iubim liberbînte,
Că nu ne-ai dat durata pe din două.

Că ne-ai reîmădat ce este dorul,
Și prețul trudei și răsplata pîinii,
Că ai frăci pe țară tricoloră
Ce i sîrutea neînfrica bătrîni

CREDINȚĂ

C-ai reădus în țară vitejia
Trecut și viitor, unite toate
Că noi putem rosti în România
Acum ! Lumină ! Luptă ! Libertate !

Nu tot ce este e perfecțiune
Și uneori ideea ta-î stîmbată,
far în pădurea lucrurilor bune
E-un vreoș care ne doare cîleodată

Cu umilință și cu dor și-am spune,
Grișă să ai de libertatea noastră,
Să fie toate lucrurile bune
Sub mîna ta, în Patria oareasă

Și nu-î lerta pe cel ce-n linguşie
Și în delaşune se răstăleşte
Înconjurat de țara ce-n iubine,
Pînă muncă îți dorește „Lungă viață !”

Ne place lupta, calea ei directă,
Chiar dacă vînt contînjie mai închisă
Ce libertatea o găsește suspectă
Și cheamă revoluția la vîze.

Tu Omule de inimă și lege,
Om de Unită și de dreptă lină,
Să știi că-n vaci nu te vor înțelege
Cei ce au urât de a noastră dezunire

Bărbot ai țării, înflorită toate,
Din cîrma care nu cunoaște tremut,
Tu jărit să-î dai muncă și dreptate,
Și birui vom orica lei de viemuri

Noi nu-ți aducem linguri, nu ț cartul,
Șim că ți displac și te zburleşte patul,
Dar dacă ți spunem că ne ești Viteazul
Și Omul Bun, îți spunem adevărul

Ci cheamă-ne mereu la bătălie,
Dă ne să ținem zărea să înflorească,
În spiritul de aspră vitejie,
Ce-î dai stăpîn în Țara Românească.

Tu, care-ai deșteptat e-un dulce tunet,
Istoria cînsitiei noastre nașii,
fă să vibreze cu ndelung răsunet
Și sîtietele noli generații

Nu crează demagogii că-î în floare
Șperînd că lor mereu le va fi bine ,
Că nu încapa țara în dosare,
Nici în delașuni fără rușine.

Ne-ai învățat că „omul este muncă” ,
Acesta vrem să fie legea slintă,
Vrem să ți umidăm neabătut porunca,
Nor, țara ce muncește și ce cîntă

Nol te cîntăm, lumină îndrăznească,
Și îți urăm mulți ani și sîndătate,
Iar blînda te țovărășă de viață
Să-ți fie bună cumpănă la toate

Mereu întie cîntăți, țai țovărăși,
Partidul să-î conduci, cu dîră mîndă,
Cu o energie re nînzegită țardăși
De tot ce este patria română

Trăiască buna inimă ce bate
Între un ocelăși nîm cu datoria,
Trăiască a n glorie și sîndătate
Acel ce pentru vîltor se zbate.”

Trăiască moșca noastră, Românie

ADRIAN PĂUNESCU

SCRISOARE DE INIMĂ ȘI

Cinstit Cîrmaci ai țării înțelepte,
Noi, tîni idîi, ne îndreptăm spre tine,
Cu inimile într-un turn de trepte
Și viața o rugăm — să-ți fie bine.

Să-ți duci destinul într-o vîrstă,
Erau, mereu eu țara împreună,
Și să-ți rămîi — egală peste toate —
Sfredeliitoare la privire bună.

Tu ai urcat în cerul cu înălțul,
Bărbați ai muncii și ai mîlăriei,
Și-acum îți eu, sub câmpul, portretul
Femeile bătrîne ale țării.

Trudești și lupți și, înădrea de glorie,
La cîmă stai, lumină, ai și noaptea,
Te cred și te urmează muncitorii,
Ei, aurorii uriașei țării.

Ostajii, cînd credință slăbită fură,
La tine se gîndesc, Cîrmaci ai nostru
Că te ești steag și conștiință pură,
Că-n restul țării și se află restul.

La tine cugeți odinc fîntîni
În toată truda lor de paste vară,
Pînă tîne speră să te-aducă anii
Plini noi buni, viață mai ușoară.

Nu vorbim și lași ca papagalii
Cu vorbe ce fac înima să doardă,
Ci demni osteni și intelectuali
Ostani — ideli, sub o mîini armă

Că sîntem un popor și o glorie,
O inimă și-un braț, că sîntem țară,
Că drept avem și noi se nemurta,
După altele cîle ne necăria.

Destin curat, istorică voință
Da, țara te-a suit pe ai ei murte,
Dar n-ai uitat de tralu-n chibăuță,
Și ai rămas atînt la amănute

Cînd mari mulțimi te ovaționează
Și ai putea pleci în prea-mărire,
Tu și-ai păstrat privirea bună, trează
Și vești și omu, în nenorocire.

Și vești că mai există nedreptate,
Și vești că lăricirea-i imperfectă,
Și vești că nu-s corect transmise toate,
Și vești că omu-i om și nu insectă.

Și vești pe cei care se-mburghășiră,
În numele ideii proletare,
Și hici, egoismul ce inspiră
Minciună cleveștre și trădare.

Nor te iubim de tot ce faci, părinte,
Cîntă dacă uneori ni-l greu și nouă,
Noi te urmăm și te iubim înăbînă,
Că nu ne-ai dat durată pe din două.

Că ne-ai rălmășat ce este dorul,
Și prețul tudei și rădăcina pînii,
Că ai lăsat pe țară înălțare
Ce i rălmășat nemăcar bătrîni.

CREDINȚĂ

C-ai rădmă în țară viața
Trecut și viitor, unite toate,
Că noi putem resti în România
Acum i Lumină i Luptă i Libertate i

Nu tei ce este a perfecțiune
Și uneori ideea te-i schimbă,
Iar în pădurea lucrurilor bune
E-un vreasce care ne doare cîndodă.

Cu umilință și cu dor și-am spune,
Orîă să și de libertatea noastră,
Să fie toate lucrurile bune
Sub mîna te, în Patria noastră.

Și nu-i lăsa pe cei ce-n lingură
Și în deloșune se rălmășă,
Înconjurat de țara ce-n iubire,
Prin muncă și dorăte i „Lungă viață i”

Ne place lupta, calea ei directă,
Cîntă dacă sînt conștiințe mai închise
Ce libertate o găsesc suspiciu
Și cheamă revoluția la vîscă

Tu, Omule de inimă și lege,
Om de Unitate și de dreptate fire,
Să și ai că-n vești nu te vor înțelege
Că ce-au urcat de-a noastră deznăire.

Bărbați ai țării, înălțare toate,
Din cîmă care nu cunoaște tremur,
Tu țării să-i dai din nou și dreptate,
Și birui-vom încă tei de vremuri

Nor nu-ți aducem lingură, nu-i cazul,
Știm că-ți displace, și se schimbăte păru,
Dar dacă și spunem că ne ești Vîscă
Și Omul Bun, și spunem adevărul.

Ci cheamă ne mereu la bătălie,
Dă-ne să facem zarea să-nflorească,
În spîlîtu de aspră vîscă,
Că-i azi stăpîn în Țara Românească.

Tu, care-ai deșteptat o-un dulce tunet,
Storia cîntăte: noastră nașă
Fă să vibreze cu-n delung răsunet
Și iustitiele năi generații

Nu crează demagogii că-i în floare
Sperînd că tei mereu te va fi bine
Că nu încopă țara în desare,
Nici în deloșune lărmă nășă

Ne-ai învățat că „omu este muncă”
Aceasta vram să fie legea slăntă,
Vrem să-ți urmăm neabătut porunca,
Noi, țara ce muncăte și ce cîntă.

Noi te cîntăm, lumină îndrăzneată,
Și și urăm mulți ani și sănătate,
Iar blînda te țovărășă de viață
Să-ți fie bună cumpănă la toate.

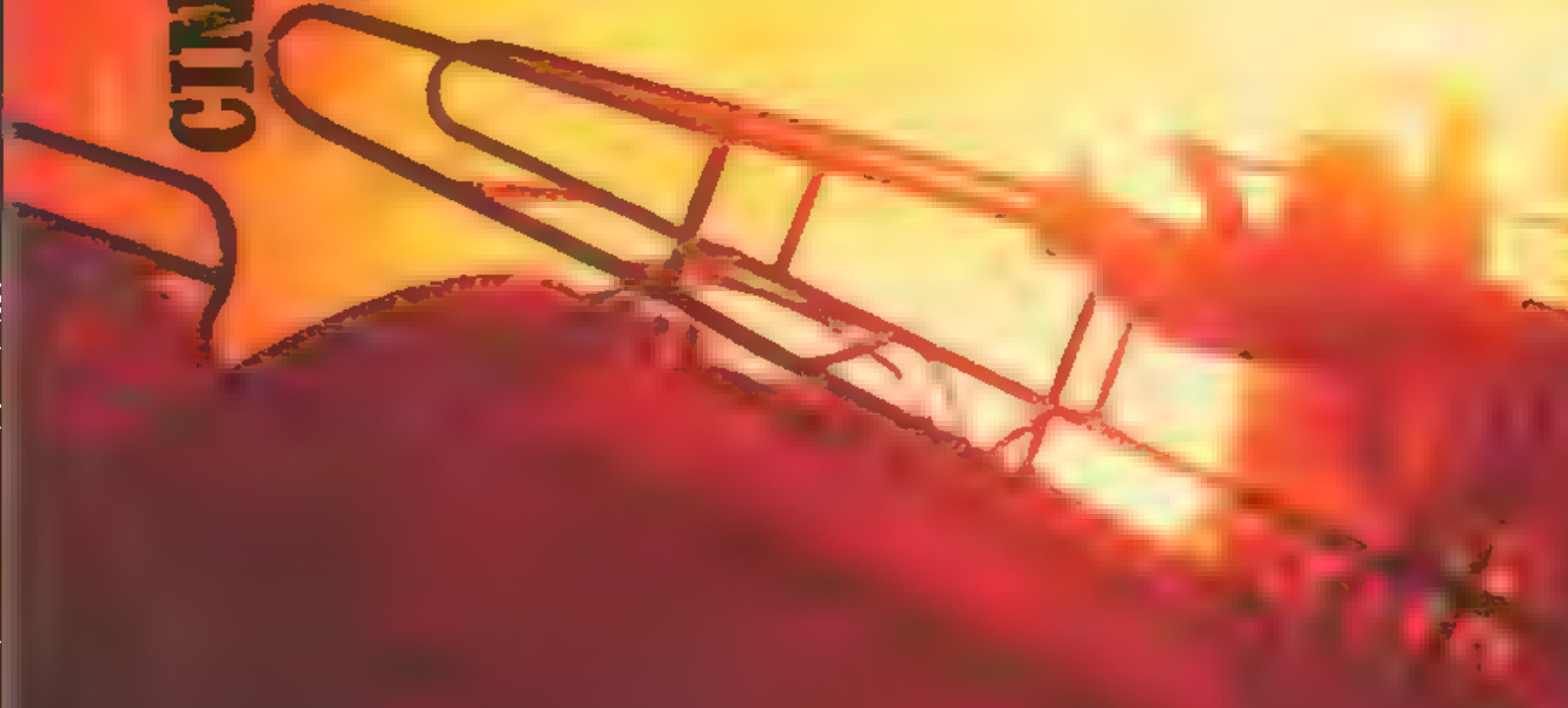
Mereu, între clasăte tîi țovărășă,
Partidul să-i conduci, cu dîră mîndă,
Cu-o energie re-ștrăglă țară
De tot ce este patria română

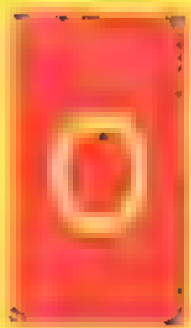
Trăiască buna inimă ce bate
Într-un oclăte nîm cu dădăte,
Trăiască-n glorie și sănătate
Acel ce pentru viitor se zbată...

Trăiască malca noastră, România.

CINCINNALUL ANUL III

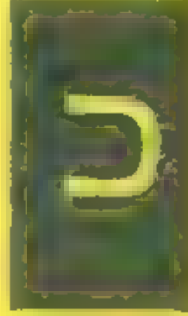

Vertical columns of text in a traditional East Asian script, likely Chinese, arranged in a formal layout. The text is organized into approximately 18 columns, with a wider margin on the left side where the stamp is located. The characters are small and densely packed, typical of classical Chinese documents.

Promotorii al noului în cîmbatului revoluției tehnico-științifice

Un cercetător sau specialist dintr-un institut de cercetări sau dintr-o stațiune științifică este, fără îndoială, un declarat promotor al noului. Acestor oameni, pentru care programul de muncă nu se cuprinde numai în cele opt ore de lucru și odihnă, ci și în fața planșetelor, ei, de cele mai multe ori și în foarte numeroase cazuri, mult dincolo de cadrul strict al atelierelor de proiectare, era să spun atelier de visare, li s-au dedicat, desigur, numeroase pagini de reportaje, cu descrieri amănunțite, pe întregul teritoriu. O astfel de întreprindere reportajistică a avut, din capul locului, un spațiu suficient pentru a prezenta pe larg altui omul, cititor și lucrările sale.

Dar din peregrinările noastre prin țară și prin întreprinderi, la fața locului, cum se spune, am avut prilejul să constatăm că tot promotori al noului pot fi numiți, nu prin funcție sau investitură, ci prin pașune și interes, prin apăsul lor față de tot ceea ce este nou, acei oameni care își iubesc meseria adevărată, acei oameni care își asumă responsabilitatea, unorori riscantă, a introducerii noului chiar în locul lor de muncă, în cadrul colectivului din care fac parte și pe care, de cele mai multe ori, îi conduc, îi alină muncile, înalță, înalță, înalță, pe lângă sarcinile de producție, sau tocmai pentru îndeplinirea acestor sarcini deosebite în acest cîmbat al revoluției tehnico-științifice, duc pe umerii lor bălălașa apră a promovării noului, atât în tehnică, în viața de zi cu zi a muncii, cât și în atitudine, unii dintre ei vinzind în mod conștient formarea omului nou. Fără astfel de oameni, care trăiesc pentru și prin oameni, cîmbatul revoluției tehnico-științifice ar fi doar o bălălașă tehnicească. Acesti oameni dau frumusețe, înălțime morală și politică cîmbatului în curs.

VICTORIA FILIMON

Timp de aproape șase luni de zile linia 04 și 06 ale secției de confecții-incălziminte din cadrul întreprinderii „Clujeana” au fost conduse de către o tinăra care terminase școala de mesteri la Timișoara. Poartă tinăra ținută și, prevenind de la o întreprindere unde procesul tehnologic era instructiv diferit de cel de la „Clujeana”, mamelele s-a confruntat cu o serie de greutăți și, în final, nu a reușit să se adapteze specificului de la noul său loc de muncă, motive pentru care au apărut neînțelegeri, probleme dintre cele mai diverse privind organizarea și desfășurarea producției. Până la urmă, adică peste aproximativ șase luni, tinăra a fost mutată în alt loc de muncă. Nu ne-am propus să descriem firul în patru în legătură cu întâmplările și felul în care o muncă tinăra, al cărui nume, după cum se vede, nici nu l-am făcut public. De ce? Pentru că după pătrerea noastră, mulți mai interesant ar fi publicat o muncă tinăra, să consemnăm exemplarea muncă tinăra de la linia 04 și 06 pentru o face față totuși cerințelor de producție de-a lungul celor șase luni de muncă derulată. Au fost, avem să afirmăm momente grele, cu decizii și indicații anapoda, contradicții. Dar fi putut ajunge chiar la enunțarea unor importante contracte cu strălucite, dar au intervenit, pentru normalizarea producției de pe linia, muncă tinăra mai cu experiență, muncă tinăra el căror cuvânt și atitudine și mod de a gândi au fost și alini dincolo de un șăvărât exemplu de derularea față de întreprinderea noastră. Una dintre aceste muncă tinăra este și Victoria Filimon care încă de la terminarea școlii profesionale, adică de peste 18 ani, lucrează numai în secția respectivă și numai la linia 04. A împlinit de curând 35 de ani, este mamă a doi copii, este organizatoarea grupului sindical și face parte din biroul camerei de partid pe secție, dar, după cum aveau să ne spună mai tinerii ei colegi, este și un fel de șef mai mare pentru oricare dintre fetele care fac primul pas în muncă.

„Când o venit ca mamelele fetele aceste din Timișoara, ne-am dat seama, chiar și după primele zile,

că nu are nici o privire de ansamblu și nici una de ansamblu asupra modului în care trebuie să rezolve problemele liniei 04 și 06. Am încercat să o ajutăm, dar, cum să spun, avea alte idei ale deprinderii și nu se putea obține, adică nu înțelegea că la noi altele erau lucrurile decât la Timișoara și pentru că situația se încheia de pe a ei pe alte ora de dăruire noastră o femeilor mai în vârstă pentru care, cu cei 33 de ani ai mamei, mă numără și eu, să intervenim până nu e prea târziu. Sintem aproape 15 femei față de care fatale, ca și tic așa au un anumit respect, ne ascultă și au încredere în sfatul nostru, întrucât tot noi suntem cele care am vegheat la primii lor pași în secție. Acele momente au fost dacă pot să spun așa, o adevărată cădere a colectivului nostru care a trecut cu bine examenul la care se se numea competiția, la care se se numea atitudine față de calitatea produselor, mai ales în acest sfat al revoluției tehnico-științifice, fiind alături de tehnici, să alieze conștiința și are locul ei.”

Sigur că de atitudine experimentată muncă tinăra Victoria Filimon nu este nouă, ci nouă este atitudine ei și a colegilor ei, ne referim la muncă tinăra cu experiență, acțiune conștientă și dăruire pentru formarea unei conștiințe colective acțiune care la urma-urmelor, credem noi, este la fel de importantă ca și introducerea pentru prima dată în producție a unui nou utilaj.

DAN ALEXE

Prin definiție, mai exact spus prin însăși funcția sa, inginerul Dan Alexe, șeful colectivului de auto-matizări și mecanizare din cadrul Centrului Industriale a șăvărât, trebuie să fie un promotor al noului și nu ar fi vorba că al trebuie să fie, ci exact despre faptul că și este un promotor al noului, alți în care se privește propria sa activitate, de inginer-protector, alți și ea de conducător al colectivului din cadrul Centrului de servetare și protecție al C.I.C.-ului.

IOSIF DICHER

De exemplu una dintre ultimele creații ale inginerului Dan Alexe se numește *mașina de săpare* (punctul terminologic prin înșirărea). Denumirea acestui utilaj care a intrat deja în dotarea câtorva întreprinderi de construcții nu poate fi explicată într-un spirit restrâns dar, după o pusă la gândire, Dan Alexe important ar fi faptul că mașina respectivă, după executarea ei, prezintă un fenomen de strângere electrostatică fenomen care pune sub semnul întrebării întreaga instalație.

Defectul respectiv, imposibil de prevăzut înainte de execuție intruși era primul utilaj de acest fel construit în noi, țară și putea remedia chiar eu, dar pentru că unul dintre executanții mașinii șeful de echipă Aurel Dinu a studiat cu multă atenție acest fenomen de strângere electrostatică, i-am lăsat și chiar l-am îndemnat să acționeze. A venit cu o soluție care, drept să spun ceea ce înaltă pregătire profesională să se crease o zonă de liniștire a depunerilor înainte ca acestea să intre în tunelul de sintetizare a pulberii binomiale care a devenit cunoscut al proiectului dar pe el nu trebuia să îl interese după cum mi-a și spus-o el faptul că era pur și simplu fascinat de rezolvarea acestui complicat situații. Acesta ar fi, ca să zic așa doar un exemplu de strângere a bunilor meștrilor, executanților, la rezolvarea noilor instalații cu care sînt dotate în ultima vreme din ce în ce mai mult întreprinderile noastre de construcții țară mai puține aminti în acest sens pe maestrul Gheorghe Ionescu specialist în proiectare și confecționarea sodevoirilor, dar mai ales pe maestrul Vasile Boboc omul care deține marca numărul 27 din înțelegerea noastră dar pe care eu îl consider un meșter excepțional, binomiale nu pentru că a venit aici de la începutul, așa cum îl are numărul măreii Alit Ionescu, zăi p Boboc proiectează și execută cam 150 de prototipuri SOV pe an și fără la care abia dacă îndăgănește să viziteze un inginer. Mai mult decât atât, Boboc este cunoscut la o instalație denumită mașină pentru executarea vermicelilor mai a p în termeni precum premiile la Salonul Internațional al invențiilor de la Bruxelles 1976 cu modelul de argint licență brevetată plus acum în Japonia, S.U.A. R.F.G. Italia și Anglia ultima țară cumpărând această licență” inginerul Dan Alexe avea să-mi spună în conștientare că acesta este secretul, dacă se poate numi astfel, al colectivului pe care-l conducea, integrarea meștrilor și executanților în echipa care proiectează o instalație un vârstă. Nu numai că vin cu soluții privind rezolvarea anumitor dificultăți tehnice, de concepție sau execuție dar, odată intrat în atelier” unei instalații, muncitorul va lupta, cu puterea sa de convingere și cu experiența pe care călăuză muncitorii la recuperare, pentru introducerea sau acceptarea mult mai rapidă în fluxul tehnologic a acestor noi utilaje.

Introducerea noilor ar fi imposibilă fără aportul acestor meștrilor, meritul nostru nefiind decât acela de a fi depleta din timp această gîrghie prin care acționăm, prin care ne justificăm stăruirea de proiectori și noii.”

Iosif Dichier șeful atelierului 111 de carbid din cadrul marului combinat chimic din Tîrnăveni, nu este un cercetător un căutător în sensul exact al cuvîntului. De aproape 25 de ani nu face decât unul și același lucru carbid Carbide din care se obține, mai apoi acetalena Sarcina sa, datorită sa, a fost, dintotdeauna ca toate cele trei cupatoare de a căror producție răspunde să facă întreaga carbide. Merita și-a început-o, după absolvirea liceului de chimie din Tîrnăveni, cu montarea cupatorului 3, care sub ochii lui de pînă muncitor a fost re-adaptat de la fabricația la carbide. Dar totuși că pe lângă acela trei cupatoare de-afară la Tîrnăveni sau ridicat așa câteva cupatoare, moderne și perfecționate. Unul dintre aceste noi cupatoare produce, cu un consum de energie electrică scăzut, tot atât de mult carbide în loc care trei cupatoare de care răspunde Iosif Dichier și cum necesarul de carbide pe economie este asigurată de producția noilor cupatoare, adăpărut următoarea întrebare: nu se poate face cu vechile cupatoare de carbide? Aceste instalații, care eu înfruntat timpul și care se mențin într-o excelentă condiție tehnică ad la drumul fierului vechi? Dar ce vor face, mai ales oamenii, bun cu noștrii? a meseriei, stăpînit pe toate tainele, nu puține la număr, ale acestor cupatoare? Răspunsul la ultima întrebare, mulți dintre acești oameni eu l-au dat drumul Tulcea la combinatul de fabricație de cerind ridicat și unde oamenii cu experiență au mare căutare. Mulți dintre aceștia, desigur au elaborat la cupatorul trei cel la care maestrul toată Dichier își începuse meseria, câteva parje de feromangan și ferocrom Altit apus, procedeul fiind același, cupatoarele asemănându-se, oamenii, s-ar zice cunosc meseria, motiv pentru care eu plecat la Tulcea.

Nu mai că Iosif Dichier și colegii săi de muncă, prietenii mei de sudare”, cum le spune el, eu hoștărit ca vechile cupatoare, avînd la apasă experiența cupatorului trei, ad treacă pe fabricația, produse mult solicitate de economia noastră națională.

„Ar fi simplu, sigur că da, să plecăm cu mai mulți dintre noi la Tulcea sau să trecem la cupoarele cele noi. Dar o păcat ce areastă capacitate de producție să rămân neajutorat sau să o dăm la fier vechi. Cupoarele vechi încă sînt bune, iar oamenii știu meserie, nu glumă. Mai avem la dispoziție destul timp să ne schimbăm produsul, să nu mai facem carbid ci feroduraj. Vom pieca pînă la Tulcea, la fața locului, cum se spune, vom discuta cu oamenii de acolo, vom vedea ce anume sînt ei dispuși să ne dea nouă să facem știm că nu ni se va da produsul caî mai ușor, nimeni nu vrea să scape, desigur, de ferostaliul care nu-l ridică problema, dar asta e! Ală problemă. Ne vom reîntoarce și vom pune la punct tehnologiile respective și ne vom lua efort de la carbidul pe care-l făcăm de-a viață întregul. Sînt sigur, absolut sigur, că vom obține ferostale de cea mai înaltă calitate. Am încredere în oamenii mei cum am încredere în mine însumi. Evident, nu va fi ușor, dar nu ne speriem noi de cea 60 de grade permanente din jurul cupoarelor și a să ne speriem de muncă? Vă propun să veniți la ultima porție de carbid prevăzută la sfîrșitul anului 1977 și la prima porție de ferostale pe care întreprinderea o vom elabora în prime luni a anului 1978.”

Așa, pe scurt și fără să intre în prea multe amănunte, Ioan Dicțor și oamenii săi nu vor face nimic altceva decît vor schimba o tehnologie și un produs, dar, în realitate, patul nu se va face chiar astfel de simplu. Vor urma albe și negri de căutări, de nesomni, de studii, de întrebări, de eforturi și, pînă la urmă, Ioan Dicțor, care nu este un carciotă, nici un căutător ci un om al producției, va izbîndi. De unde această siguranță a mea? Pentru că Ioan Dicțor și oamenii săi sînt un singur gînd o singură năruință.

GHEORGHE TROACĂ

Iacovî vorbitor, colorindu-și apăsura cu soci de amintiri, adică împliniri de pe platforma stabilizării membrului din Mureșoara, unde o muncă mai

mult de zece ani, dar nu se opoier ei se electrizan de întregirea, maestrul principal Gheorghe Troacă, oltenei get-beget, avea să-mi spună că nu ar fi plăcut din Mureșoara ale în ruptul capului, gras se obily nului cu muncă și oameni de acolo, dar e-a înlinț piet să cîștace un articol despre aluminul de Sialina. „Se vorbea în acei articoli despre nastroardi nazele, ultramodernele și supercomplicatele instalații și utilizare electrice cu care se obține, după teribilă rețetă și procese tehnologice, aluminul electrotitic. Sînt unis care au cîta o pasture că la și miri de unde au mai culcu-o și pe asta. Eu nu știu de că, mi-am ales ca pascune chiar meseria mea de electrișian. Așa se face că am înghițit momeala din articol și mi-am spus că nu se poate să existe undeva în țară astfel de instalații electrice, iar eu să stau de temtănase și să nimeni bog mîl-nile prin ele. Dar, de-sic! de le pasturem asta o mea, și pînă la sfîrșitul de promotor al noului, cum văd că vrei să mă batzești, cred că drumul e cam lung. Mai repede e-ar fi potrivit să-l luaj la întrebări pe un aluminist, unul dinare cel care au furat în apa fel meserie, înalt aluminul lui a lina cu puritate, coeficientul 9 coeficient înțelegător dea cîteva firme de tradiție în aluminul mondial.”

Pără îndolală că întreprinderea mea avea dreptate, dar tot fără îndolală, la temella aluminului din Sialina, sau la cea înalta de competitivitate mondială pe care a atins-o prin acel coeficient 9, o contribuție înecornită o eu și electrișianii sau mecanicii de întregirea. A fost greu desigur pentru simplii pșani dimprejurul Sialinei să devină, nu peste noaptea, dar într-un timp totuși relativ scurt, stăpîniți de mare clasă. Dar și pentru electrișianii sau mecanicii de întregirea o fost la fel de greu ca, într-un timp la fel de scurt, să pătrundă tehniciile extraordinare ultrasonice și super semnale netaletice electrice.

Am fost trimis la specializare în Franța și în Grecia. În Franța de exemplu, cîteva muncitori de acolo au luat în fețe mea o probă de aluminu și l-au mîrșit. După mîrșele cîte ei au stabilit că aluminul e de 8,7. Am luat și eu probe și am spîlă-o pe lingă ureche cîcă să o aud cum sună, și le-am zis că da, într-adevăr e aluminul de 8,7. Dacă și m-au luat peste pietor, i-am fost și eu că doar sînt oltene. Ei bine, din clipe aceea ne-am întipărit la caserămă, deși nu ne prea înțelegem noi că eu de unde să știu frantuzeste? De la unul dinare el meșter bătrîn am învățat că umblu pe întinerie la orice instalație pe întinerie, este o numai o vorbă. Mă-a orății cum defecțiunile mai frecvente ale instalațiilor pot fi corectate și constatate nu neapărat prin verificarea de la cap la coadă a întregii instalații rețea cu rețea și acționind cu aparatele de control dea în cîteva puncte

mai principalele. Sigur că da, nu m-am învățat mare lucru, știam și eu chestia asta, dar mi-am aruncat ochii pe un carnetel din care maestrul scotea băștină clinică și în care, clinic, mai nota cîte ceva. Dacă pețesc el anumite relații cu ajutorul cărora stabilesc cu exactitate, într-un timp record, un defect pe care eu, eu matotele mele, le-aș fi stabilit într-o zi întruag, decît nu chiar și între-a săptămîinii! Am și eu un carnet de bătă plin de cifre, nimic altceva, dar nu mă las pînă nu-l obținutesc eu pe vreo cîteva tîneturi să poartu la el, în buzunarul de sus, un astfel de carnetel pe care să-l completez el cu mine laor, că altfel nu se poate, îmbătrînim degeaba pe lingă vîlleșe!"

OCTAVIAN LEFTER

Acum opt ani de zile, cînd inginerul Ortavian Lefter a fost repartizat, la terminarea facultății în C.A.P. Pogana, villa din Bogzești, un sat aparținător comunei Pogana, județul Vaslui, se aflau între stiere de parangină și ruină veșnică cu gîrăsiroa totală Producția la hectar 7 180 kilograme de straguri! O cifră ridicată! La era actuală 7 Aproape 7 000 de kilograme

„În via vechi am operat numeroasa schimbări de butuc care stăteau atît pentru faptul că erau mîlîngrișii, cît și pentru că erau mult prea imbecili prinți, fără putere. Concomitent, pe Dealul Inului, fără în față cu via, am descoperit un fir de înver. L-am cîștat, am construit un bazin din care prin tre-a conductă, prin cădere, am adus apă în via vechi, astfel încît am realizat un fel de irigație proprie. Am mai mîșat via cu încă 1,5 hectare, via mîșată, eu lăstimo dintr-o parte 2 metri între rînduri, astfel înălț parca lucrări că se poate face mecanizat. Am pus via pe post înalt și am înălțat, de lucrările de primăvară și cînd din vară to-am cîștat cu la carte, cu chiar mîna mea, astfel

încît lăstarii cooperatori au învățat ceea ce este sără, pentru că nu se poate spune că nu știu să lucreze via, dar o lăsu la vîle întîmplării și a băștinilor. Ridicată de la pămînt, pe epalare, facînd astfel de stocul mesei, atropită mecanizat, fără un mare consum de forță de muncă, atropită la timp, deci și udată la timpul potrivit, via a rîndăsit în numai doi-trei ani. Mai mult decît atît oamenii a început să le placă, au grîă de această via ce de ochii din cap, mai ales cînd le-am dovedit că din strugurii acestei amărîite de vi se pot obține vinuri de o calitate superioară. Cabernaturii care, trei ani la rînd în cadrul concursurilor județene au bătut ce abrase vinuri de Muși, cîntăcute sub numele de Zăbăhara de Muși și acesta este numai începutul afirmării bîștinii viticole dispus pe dealurile Tutovel. Sînt foarte curioși să vîd ce recoltă voi obține cu celui A. Porcu din care am plantat mîșă și cu care am realizat câteva terase după ultimul strigăt al tehnicii!"

Vinul ce vinul dar contribuția substanțială a inginerului Lefter o constative casuală decile a fermelor sale, legumicultura unde pe un hectar de solarii a obținut 85 de tone de roși timpuriu ceea ce a ridicat mult veniturile C.A.P. ului

Am vrut să imi dovedesc mila, dar și oamenilor de prin partea locului că prețul unui hectar de pămînt depinde de felul în care îl lucrezi, de culturile pe care le întregi! La era actuală ferma noastră aduce mai mult de jumătate din veniturile C.A.P.-ului. Cum am reușit? În primul rînd l-am cîștat pe țărani cooperatori de partea glîndurilor mele glînduri care îi priveau pe ei în moduri cel mai direct cu putință. În al doilea rînd am aplicat tot, absolut tot ceea ce am învățat la Institut. În al treilea rînd, și nu ultimul ce importanță deosebită am luptat pe toate căile ce oamenii să fie plăși! Pentru muncă deosebită, ba chiar le-am promis salarii să stăreau eu primi în raport cu munca sa. Ultima noastră surpriză, cu abia zile apa, în cele patru hectare de solarii unde munca se desfășoară cu termometrul, grafice și însemnări zilnice privind evoluția plantelor, am instalat între rînduri niște tuburi mari din material plastic, am umplut tuburile cu pămînt și le-am făcut din lungul niște găuri în care am plantat stoloni de căpșuni. A fost după cum credeau unii doar o joacă, dar joacă asta s-a lăsat cu o recoltă de căpșuni în valoare de cîtevazeci de mii de lei la un hectar și mai sînt multe, încă foarte multe de făcut în acest C.A.P. în care oamenii au început să creadă în munca lor. Eu nu am făcut altceva decît să aduc unele dintre cele mai noi soluții pe care știința agriculturii moderne le pune la dispoziția noastră a țărănilor cooperatori!"

VICTOR NIȚA

„CÎNTAREA ROMÂNIEI” —

UN FESTIVAL AL-EUROPEI

Tovarășul Nicolae Ceaușescu însoțit de din conducerea de partid și de stat, în vizită la artă plastică și fotografică de amatori

tovarășa Elena Ceaușescu, de alți tovarăși la Expoziția republicană de artă populară, artă plastică și fotografică de amatori

Dacă ar trebui să situăm pe prim plan una din multiplele virtuți puse pregnant în evidență, la prima sa ediție, de către Festivalul național „Cîntarea României”, aceasta ar fi, de bună seamă, extraordinara pasiune-voință pe care a generat-o de la început, fără nici o pauză, continuu Sentimentul acestei puteri fi doborât pe chipurile și în suflarea tuturor și tuturor de laureați ai primilor ediții, artiști profesioniști și amatori, care participaseră în memorabila seară de 11 iunie la grandiosul spectacol de gală desfășurat în prezenta inițiatorului și călăuzitorului istoric al acestui festival, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la stadionul 23 August”. arând sportivă devotată, ca și cu o iună înaltă, în 9 mai, o seară uriașă pe care s-a perindat, sub harica revărmare de lumină „tot ce are țara mai frumos”, cu să reținem chiar un vers dintr-un cîm-

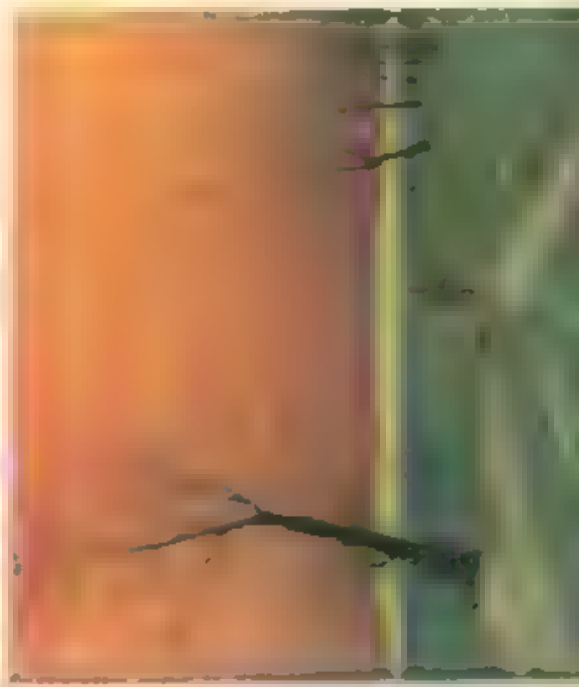
toc binecunoscut. Mărește și alți de față idee lansată de secretarul general al partidului cu numele un an în urmă, la Congresul Educației Politice și al Culturii Socialiste s-a materializat grabnic într-o mișcare spirituală fără precedent, care a cuprins pe toți iubitorii și creatorii de frumos, masele larg ale poporului nostru, afirmându-se ca o operă cu adevărat națională, care va face epocă în istoria noastră culturală. Dupădănd prin erizori, conștient și emploarea diferitelor concursuri artistice și de creație organizate într-un trecut nu prea îndepărtat, actualul festival național se dovedește a fi mai mult decît o înnoire periodică a forțelor artistice în țară, a vorbe de a adevărată metodă revoluționară de a promova al de ai cultura în rîndul masei, de a face din acestea nu numai beneficiarele unor bunuri spirituale create de o elită intelectuală

el și producătoare ale frumuseții, cu înflorire a proprietății artistice, cu expresie a sensibilității și născutului launtric de înnobilitare prin intermediul multipletelor manifestări ale artei, de la poezie și cîntec, la dans și muzică. Eferescența culturală care s-a înscădant în staturile sale mari largi ale populației, aspirația seculară și autelor de mil de artiști și creatori populari de a-și afirma talentele în permanentă, pe scene în sălile expoziționale, în paginile publicațiilor și ale cîmpior, de la cele aflate la dispoziție pe plan local la celele naționale de radioteleviziune și casele de editură centrale, sînt măruntele acestui puternic și unanim curent către o trăire sub auspiciile frumuseții cotidian, argumente dintre cele mai viabile ale afirmării umanității revoluționare al societății noastre, ale dezvoltării tot mai armonioase a personalității umane. Corelația un om nou — artist — dezvolat pentru o societate socialistă nouă — artist — dezvoltată capătă putere de lege și devine deosebită. Păptul că arta de prompt și de sistematic s-a trecut la desfășurarea unei de-a doua ediții a festivalului, o etapă din nouă, la nivel național, va avea loc abia în 1979, în preajma sărbătoririi celor 33 de ani al activității istorice de la 23 August 1944, cele cît se poate de concludent. De la manifestările care eu loc sînt la nivelul colectivelor de muncă, în cluburi, case de cultură, cămine culturale în instituțiile artistice profesionaliste la amaliun de anvergură precum suite de spectacole prezentate de filarele județ la televiziune sub genericul „Antena vă așteaptă” auzim într-adevăr la o desfășurare de forță artistică care nu cunoaște un asemenea precedent.

Poate tocmai de aceea, într-un asemenea moment de continuare pe o nouă treaptă valorică a festivalului național, cîteva considerații s-ar impune, fiind cu artă mai necesare cu cît eproape săptămină de săptămină în paginile revistei „Flacăra” am comentat evoluția ediției încheiate în luna la toate nivelurile de desfășurare. Trebuie remarcat de la bun început faptul că Festivalul național „Cîntarea României” așa cum a fost el conceput și îndrumat pe parcurs de către soselele Nicolae Ceaușescu, o primă manifestare unitară a spiritului nostru contemporan, în unanimitate și pentru înaltă care a fost angrenată în mișcările și curceniile într-o mișcare de o asemenea anvergură toate ener-

MIHAI LOHMAN — Sergentul
(lucrător M.A.I. — București)

GHEORGHE BABET — Eritare
(lăcătuș — Timișoara)

GHE. DUMITRESCU — Felasaj
(pataloniar — Tîu)

gile spirituale ale națiunii toate forțele și genurile artistice, într-o comuniune de idei și convingeri politice care au dat expresie însăși unității comenilor muncii, indiferenți de naționalitate, în jurul partidului comunist și al secretarului său general. Din acest punct de vedere se poate aprecia că festivalul este și un mare act politic, o opțiune ideologică clară care vine ad demonstrarea încă o dată însemnămintea pe care partidul nostru l-a acordat acțiunii de fortificare în spirit comunist a conștiinței fiecărui cetățean al țării.

Sub aspectul conținutului a apărut cu aili mai pregnant mesajul ideologic-artistic al festivalului, independent de urmare a dedicării lui Centenarului independenței de stat a României, ceea ce a făcut ca lupta seculară a poporului nostru pentru pătrunderea filinei naționale, pentru apărarea valorii etno-mozaieli, implicit opera contemporană de făurire a unui stat socialist prosper și suveran, să și ghească o amplitudine și diversă reflecție în creații și manifestări de mare aflu patriotic și de înaltă tinută artistică. Dincolo de anumite lucrări care n-au depășit cîndva ocazionalului și a improvizării de nivel local, se poate afirma că, deopotrivă în creațiile profesionaliste ca și în cele de factură folclorică, unele dintre ele reprezentînd sub

aspect tematic cîştiguri de dată mai recentă s-au făcut simţite aspiraţia directă, monumentaltatea şi perspectiva, tematicile construcţiei, câştigul propriu unor opere menite să înfrunte scurgerile timpului cum multe din aceste opere, ale cum sublinierăm mai înainte aduc în prim plan istoria mai veche sau mai nouă, înspăla poporului nostru strădaniile sale actuale, festivalul se înscrie ca un efort colectiv şi programatic de creare a epocii naţionale. Edifica de adică, este prin reînnoirea în circuitul valorilor spirituale ale prezentului a tot ceea ce o dată prin înnoirea noastră culturală este şi prin crearea unor lucrări noi, care să furnizeze la rândul lor cîştiguri în eroica noastră istorie.

Tot ca o tradiție marzantă a acestui festival se distinge participarea masivă la actul de creație culturală (indiferent că e vorba de profesioniști sau amatori) a cetățenilor țării din toate generațiile (pept extrem de important nu numai sub aspect moral ci și artistic, experiențe și măiestrie îmbinându-se astfel fărâcit cu avântul și fantezia tinerețului cu soba de inovație). Dacă dintre oameni de literă și artă întâlnim printre laureați eretici care s-au impus cu clava decenii în urmă primul Sigismund Toduță, Tudor Ciortea, Al. Papacu, Ștefanur Ferenczi, Maria Lovinescu, Ion Trimeșcu sau aliați în plin apogeu artiștii precum Dumitru Radu Popescu, Doru Popovici, Wilhelm Berger, Marin Constantin, Sabina Băbeș, Constantin Piliuță, George Apostu, Gh. Dinică, Victor Rebengiuc, Leopoldina Dăbânuț, nu pușini sînt scriitorii, pictorii muzicantii, cineaștii interpretați care mbrăcînd decii cu puțin ani în urmă eșafrașii teatrali decenii reprezintă astăzi valor de prim rang de la Ioan Alexandru și Mihail Moldovan la Gh. Crănanu și Sofia Vicaeneca. Colectivele artistice de vechă tradiție ca Opera Română filarmonicile din București, Teatrul Cluj Napoca sau unele ceva mai tinere, înființate în ultimile decenii precum Teatrul de tatei din Ia Mureș, celebrii cor „Madrigal” sau

STEFAN PREDOJAŠ — Treasures Dunajli
(tehnician — Bucuresti)

**MARIN MOCANU – Nunta
(1 AP Bistrita – Vitea)**

recentul Coaczelu Plăcări al Tineretului Bănești
înterzicându-i pe tinerii laureanți acestor primele
edicii (sezonului) și nu mai puțin considerând în
rîndurile artistice amatori unde practic aproape
că nu există încă de vîrstă distanța în timp între
cel mai tîrziu danșator de pe scenă și cel mai în
vîrstă (toată de 60-70 de ani edică sau prima
în aceeași horă streptecută cu ritmicele Miș-
cării noastre artistice să dezvoltă astfel sub com-
mandă și controlul generației ei unele
pofte care se pota în plus act de creație care
pe de altă parte este vădit de mult în sălile
de spectacol unde și a experimentat artiștii
care au deosebită vîrstă și mai puțin
de natură tîrziu cînd începe

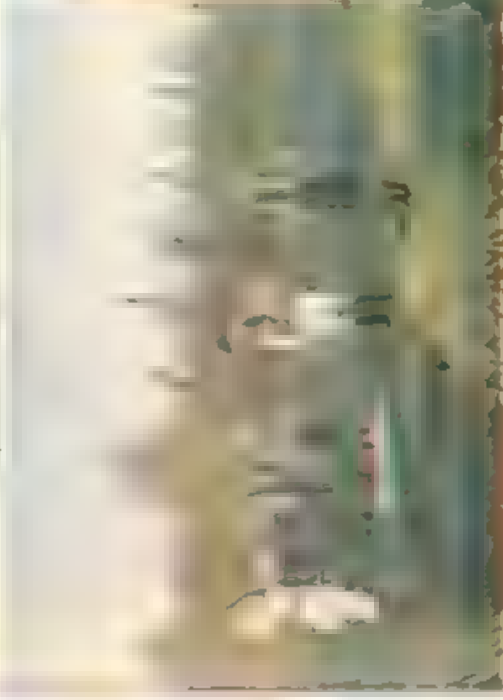
Dincolo de asigurarea unui continuu al directiei
 descoperind din plinul unei generatii in renasterea
 actului artistic, matricea stilistica raspundeaz de
 nume la traditie si ca promisiune pentru innoirea
 dovedindu-si vitalitatea si viabilitatea. Dada un
 asemenea fenomen el s-a impus in mod firesc la
 cazul multor tineri si spectacole ale profesioni-
 stilor nu o data insa, lucrurile aparand in mod sur-
 creator din rindul maselor innoiaz in mod sur-
 prinzator arte in substanta in viatase, cit si in
 tehnicele de executie. Ne-a fost dat astfel sa ad-
 miram pintale de o desabrita proaspelime a inter-
 pretilor si culori somate de pictori de pe arii
 cunoscute ca Violeta Caracu Ghyla Miralich sau
 Ion Nis Alcedim, ceramica de o rare distictie,
 poezia de unu maestru cu Victor Vileanu
 sau sonetiste inuizibile a unei orchestre populare
 ca aceea de la Didactia Tolerman condusa de Ion
 A. Ionescu. Este inca si o interesanta legatura
 dintre genurile tipic folclorice si cele ale artei cul-
 turale, precum monodul Iltar musical-craiyatic

Prezentarea reprezentărilor a fost însoțită de culturi
specifice către aproape 250 de artiști (trupa) și în
total în cadrul manifestărilor acestor festival
au fost fiind expozitați reprezentanți de artă populară
și activități artistice chiar și în timpul o săptămână
unul. Cu toate că de pînă în prezent nu s-a
făcut o analiză de pe cele două săptămânile Car

pașilor Meridionali) cel transilvan și cel muntean-oltean există numeroase similitudini de scenă, echil și urachos distinct și carețere specifică zonei Făgăraș-Sibiu ce și celui Vlcoș-Gorj. S-au prezentat în fața finală numeroase formați de fluteraș, de la cele din Vrancea și Suceava au Tulcea la cele din Mureș, Sibiu sau Arad, și fiecare a avut înmădierile ei sonore, o anume rezonanță de reconfundat Avalanșa de căugări din Argeș. Oți sau Teleorman a însemnat și ea un tablou de o vivacitate și o polichromie aparte, cu note proprii fiecărei formați.

Chiar în domeniul artistic precum corul sau scura și umorul asistăm la o diversitate salutară un cor din Dimbovița se desobește de unul din Gheș sau Maramureș precum vorba umoristică a unei estrade din Isomîș (Ogreș) are alure specifică în report cu cea a unei brigăzi artistice de la înțepinderana „Tractorul” Jurul a simplit nevela ca în înțeleși premilia acordate să facă anumite discerți astfel, căminele culturale din Mitrani-Iloș, Săltuc-Argeș și Obirya-Copani din Județul Mehediniș au fost distins pentru dansurile inedite (termen nu prea fatis) pe care le-au prezentat înțeleși folclorul naționalităților conlocuțoare ea înțeleșit în diversitatea lui de la fanfara germana de la Casa de cultură „Friedrich Schiller” sau căminul cultural Bod-Măchiu, la obiceiurile meglare aduse pe scenă de căminele culturale din Aliș Meș (Covene) sau din Ilicișet (Mureș).

GHEORGHE COTLET — Toamnă îmbolșugată (operator film — Buceava)

GH. DUMITRESCU — Dăml
(pensionar — Titu)

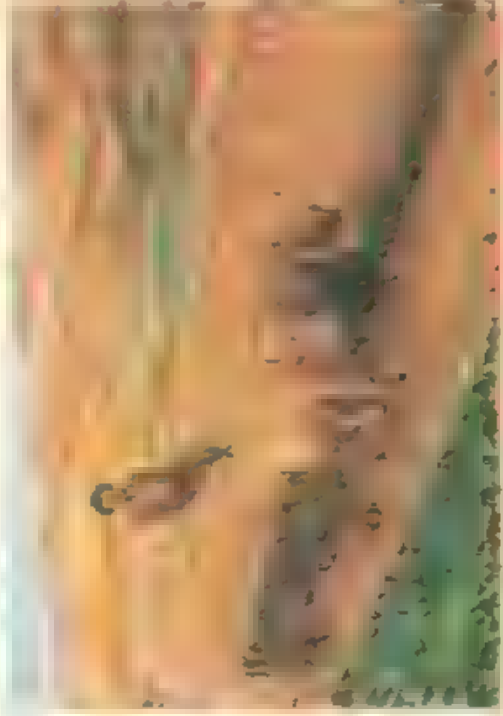

Contribuile cea mai de seamă a acestui festival la îmbogățirea bagurului nostru artistic a prezintă reducerea în prim plan a unor creați din rindul maselor pe care fie le-a consacrat definitiv. Se le-a creat condițiile pentru un debut promiător. Exemplele sînt dintre cele mai strălucite în toate genurile de artă și reproducerea ista: lăutăreșilor și cântăreților primului și numai constituie argumente dintre cele mai înbatabile. Masele s-au dovedit, ce întotdeauna un rezervor nesecat de talente, multe dintre ele, de la cele ale geozilor, elevilor și studenților la artiștii amatori matori, cu o personalitate creatoare formată, reprezentînd un gir îndesabil pentru destinate culturale, necesare Poate că nu una ci chiar mai multe cărți și albume ar marisă să raunească chipurile acestor minunele creaători de frumos.

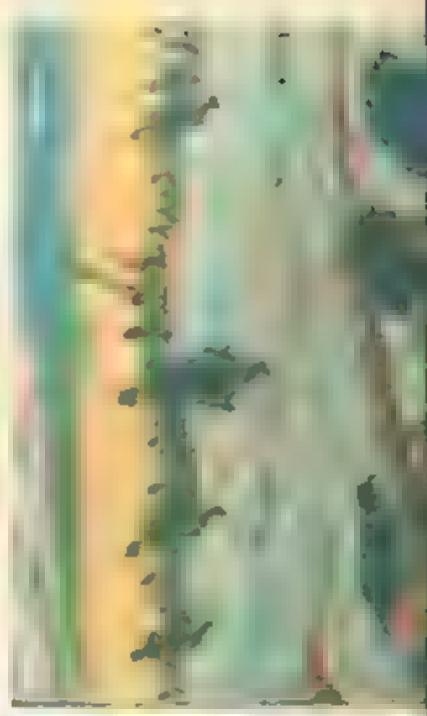
Multe ar mai fi de adăugat și la sub forma unor considerații fugare despre desfășurarea acestor prime ediții a festivalului, implicat despre unele neîmpliniri și căderi ale cele inerente începutului. De bună seamă cele mai multe din ele, dacă nu chiar toate la cînt binecunoscuți organizatorilor, tuturor factorilor de cultură și educație, una din sarcinile pe care trebuie să și le asumăm ediția a doua fiind aceea a unei îmbunătățiri, a perfecționării arti în ce privește conceperea unor forme de desfășurare cîi și conținutul lor mijloacele de expresie artistică.

NICULAE STOIAN ■

GHEORGHE TURLEA — Petaș (mîner — Brad)

ALEXANDRU BAIA — Analul
(contabil — Pitești)

COLINDUL TINERILOR

● La începutul fiecărui an datina străbună a sărbătorii Anului nou insufletește viața satului cu un tumult și un freamăt neasemuite. Încă din ajun cetele de colindători, însoțite cu fluier și dobe, cimpoaie și tălângi, cutreierînd ulițele satului într-un alai sărbătoresc, păsesc din casă în casă cîntînd colinde și adresînd urări ce prefigurează o viață optimistă și imbelșugată. În conținutul lor de o mare bogăție și varietate, corespunzînd aproape tuturor momentelor și situațiilor din timpul colindatului — starea profesională, socială și de vîrstă a celor felicități — colindele dezvoltă teme epice extrem de concentrate, dar îmbrăcate într-o aleasă poezie, desăvîrșit cristalizată artistic, liberă și muzical. Cu această poezie a colindelor, ilustrînd metaforic aspectele vieții satului tradițional, am făcut cunoștință în ediția precedentă a „Almanahului Flacăra”.

Acum ne vom opri asupra colindelor adresate tinerilor de ceața flăcăilor, în care se închipuie isprăvi eroice și se conturează modele de aleasă frumusețe morală și fizică, precum voinicia și hărnicia, istețimea și puterea ce îi înalță pe tineri în fața colectivității sătene. Colindele, alături de balade, basme, orații de nuntă, intruchipează o concepție de viață în continuă perfecționare, tînzînd spre modelarea omului pentru o viață ideală.

VOINICUL SI ETUL

Pleaca june nra vinatu

si e la

in cetate cu n ou d umbiel

Codru si mare

si radi si rari

Tot umblari cu umbiel

O si cu nra di vizi

si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

Acasta ca nra, un advardat pr

si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

O si cu nra di vizi

[illegible]

1970-1971
 1972-1973
 1974-1975
 1976-1977
 1978-1979
 1980-1981
 1982-1983
 1984-1985
 1986-1987
 1988-1989
 1990-1991
 1992-1993
 1994-1995
 1996-1997
 1998-1999
 2000-2001
 2002-2003
 2004-2005
 2006-2007
 2008-2009
 2010-2011
 2012-2013
 2014-2015
 2016-2017
 2018-2019
 2020-2021
 2022-2023
 2024-2025
 2026-2027
 2028-2029
 2030-2031
 2032-2033
 2034-2035
 2036-2037
 2038-2039
 2040-2041
 2042-2043
 2044-2045
 2046-2047
 2048-2049
 2050-2051
 2052-2053
 2054-2055
 2056-2057
 2058-2059
 2060-2061
 2062-2063
 2064-2065
 2066-2067
 2068-2069
 2070-2071
 2072-2073
 2074-2075
 2076-2077
 2078-2079
 2080-2081
 2082-2083
 2084-2085
 2086-2087
 2088-2089
 2090-2091
 2092-2093
 2094-2095
 2096-2097
 2098-2099
 2100-2101
 2102-2103
 2104-2105
 2106-2107
 2108-2109
 2110-2111
 2112-2113
 2114-2115
 2116-2117
 2118-2119
 2120-2121
 2122-2123
 2124-2125
 2126-2127
 2128-2129
 2130-2131
 2132-2133
 2134-2135
 2136-2137
 2138-2139
 2140-2141
 2142-2143
 2144-2145
 2146-2147
 2148-2149
 2150-2151
 2152-2153
 2154-2155
 2156-2157
 2158-2159
 2160-2161
 2162-2163
 2164-2165
 2166-2167
 2168-2169
 2170-2171
 2172-2173
 2174-2175
 2176-2177
 2178-2179
 2180-2181
 2182-2183
 2184-2185
 2186-2187
 2188-2189
 2190-2191
 2192-2193
 2194-2195
 2196-2197
 2198-2199
 2200-2201
 2202-2203
 2204-2205
 2206-2207
 2208-2209
 2210-2211
 2212-2213
 2214-2215
 2216-2217
 2218-2219
 2220-2221
 2222-2223
 2224-2225
 2226-2227
 2228-2229
 2230-2231
 2232-2233
 2234-2235
 2236-2237
 2238-2239
 2240-2241
 2242-2243
 2244-2245
 2246-2247
 2248-2249
 2250-2251
 2252-2253
 2254-2255
 2256-2257
 2258-2259
 2260-2261
 2262-2263
 2264-2265
 2266-2267
 2268-2269
 2270-2271
 2272-2273
 2274-2275
 2276-2277
 2278-2279
 2280-2281
 2282-2283
 2284-2285
 2286-2287
 2288-2289
 2290-2291
 2292-2293
 2294-2295
 2296-2297
 2298-2299
 2300-2301
 2302-2303
 2304-2305
 2306-2307
 2308-2309
 2310-2311
 2312-2313
 2314-2315
 2316-2317
 2318-2319
 2320-2321
 2322-2323
 2324-2325
 2326-2327
 2328-2329
 2330-2331
 2332-2333
 2334-2335
 2336-2337
 2338-2339
 2340-2341
 2342-2343
 2344-2345
 2346-2347
 2348-2349
 2350-2351
 2352-2353
 2354-2355
 2356-2357
 2358-2359
 2360-2361
 2362-2363
 2364-2365
 2366-2367
 2368-2369
 2370-2371
 2372-2373
 2374-2375
 2376-2377
 2378-2379
 2380-2381
 2382-2383
 2384-2385
 2386-2387
 2388-2389
 2390-2391
 2392-2393
 2394-2395
 2396-2397
 2398-2399
 2400-2401
 2402-2403
 2404-2405
 2406-2407
 2408-2409
 2410-2411
 2412-2413
 2414-2415
 2416-2417
 2418-2419
 2420-2421
 2422-2423
 2424-2425
 2426-2427
 2428-2429
 2430-2431
 2432-2433
 2434-2435
 2436-2437
 2438-2439
 2440-2441
 2442-2443
 2444-2445
 2446-2447
 2448-2449
 2450-2451
 2452-2453
 2454-2455
 2456-2457
 2458-2459
 2460-2461
 2462-2463
 2464-2465
 2466-2467
 2468-2469
 2470-2471
 2472-2473
 2474-2475
 2476-2477
 2478-2479
 2480-2481
 2482-2483
 2484-2485
 2486-2487
 2488-2489
 2490-2491
 2492-2493
 2494-2495
 2496-2497
 2498-2499
 2500-2501
 2502-2503
 2504-2505
 2506-2507
 2508-2509
 2510-2511
 2512-2513
 2514-2515
 2516-2517
 2518-2519
 2520-2521
 2522-2523
 2524-2525
 2526-2527
 2528-2529
 2530-2531
 2532-2533
 2534-2535
 2536-2537
 2538-2539
 2540-2541
 2542-2543
 2544-2545
 2546-2547
 2548-2549
 2550-2551
 2552-2553
 255

During a one
and one-half hour
talk, he said that
the "new" philosophy
of business is

[illegible]

Ground was surface parking lot in front of building. The building was a two-story structure with a flat roof. The building was made of brick and had a large sign on the front that read "HOTEL". The building was surrounded by trees and shrubs. The parking lot was paved and had several cars parked in it. The building was located on a street corner. The street was paved and had a sidewalk. The building was the main attraction of the area. The building was a popular place to stay for tourists. The building was a landmark in the area. The building was a well-known hotel. The building was a famous hotel. The building was a historic hotel. The building was a beautiful hotel. The building was a great hotel. The building was a nice hotel. The building was a good hotel. The building was a bad hotel. The building was a terrible hotel. The building was a horrible hotel. The building was a disgusting hotel. The building was a repulsive hotel. The building was a revolting hotel. The building was a nauseating hotel. The building was a sickening hotel. The building was a disgusting hotel. The building was a repulsive hotel. The building was a revolting hotel. The building was a nauseating hotel. The building was a sickening hotel.

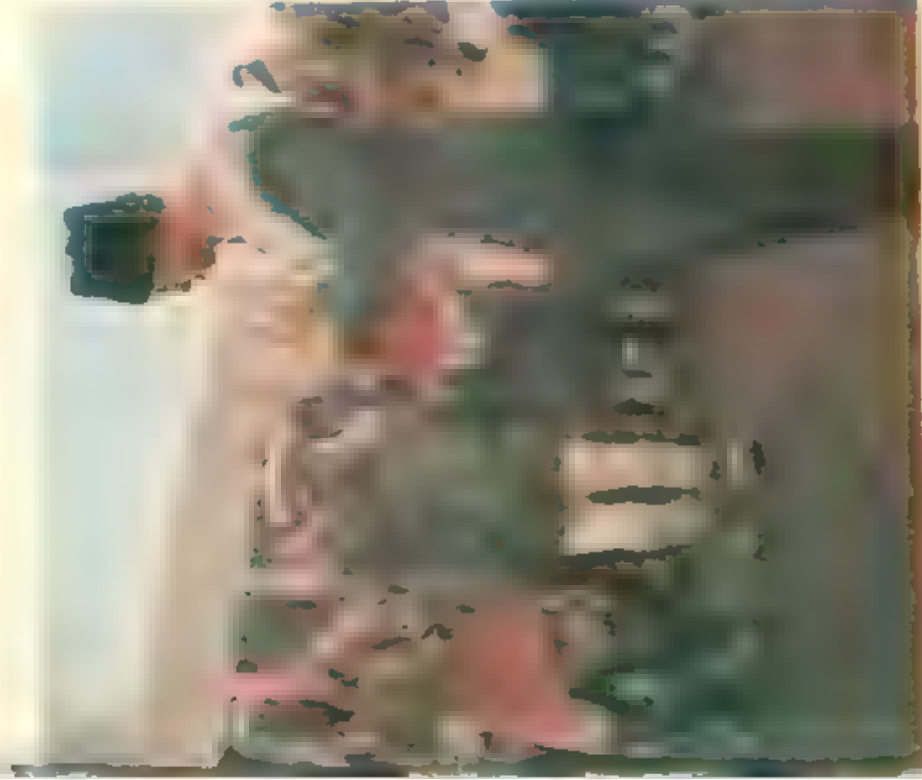
[illegible]

For more information, contact the
National Public Health Service

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

pu ne va ucide, dar raspunde supe o
marea pata tarata ca totamant

Da o cherna de carb

Cu carpa lui

Nu mai e rade,

Muta si nantari

Si lui me, ap,

Cu carpa lui

Fata si tuta

Si carpa

Cu carpa lui

Fata si pandrale

Indura omeni cu o

Vandatori si colarii cu carpa lui
cui par nuzile o imortala fuseso
dar stia de panta dala sa si deata
tu sau tarata - cu - contii o tema
tu a mule bura bese si legende
Dar iada cum in colaria de viciu si
a de, unde o tema panta de
lui, junele si, oca marga de la col
a mule cu l panta sa chiar si
expa pe ce de panta o si
ya si colul - a mule si la o mule
cei cu imortala de mule - cei care
panta si de mule

Jene si Ghazabul lui

Si mule si panta

Si mule si panta

Si mule si panta

Ostia si panta

Si mule si panta

Cu mule si panta

Si mule si panta

Si mule si panta

Si mule si panta

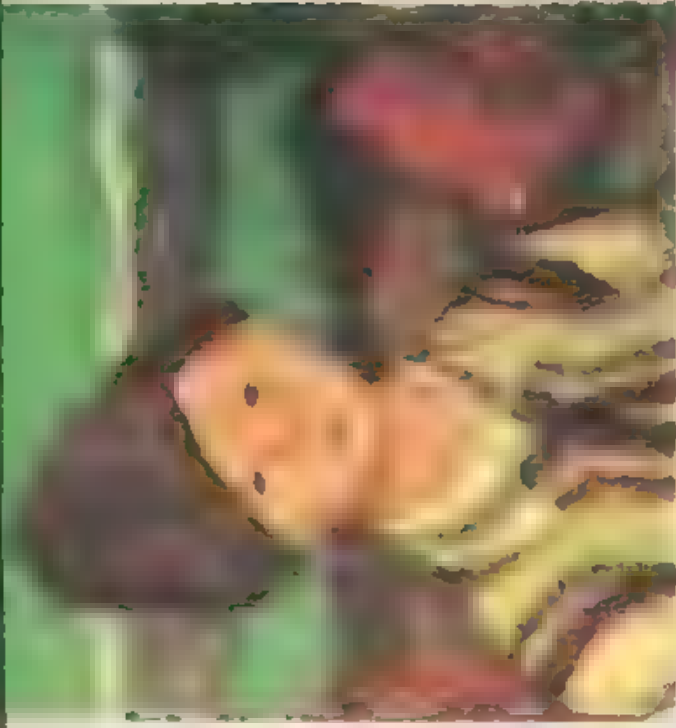
Tot o panta de mare curaj este si in
ceia mai n mule agata de mule
lupta tarata cu „fina” si cu lura, pe
mule Mule Negre cu un rasea lura
ai contie atre cu genovei si lura
seroie XIV-XV in colaria de mule
„vanta mule” Astfel, Mule Negre cu
lura si mule si lura - mule
de dar in cuo panta si lura
ceia mai n mule dala si mule
ocazia lura - este colaria de cea
mai vana si lura panta
panta colaria lui dala de mule
lura lura, lura lura, mule
alese mule. eroie apar si colaria
de „bura mule” ca o mule
dala si mule panta cu mule, in
ceia de mule si mule mule, mule
chama in lura si mule mule
dala si mule si mule mule

FATA IN LACON DE MATA

Una dala de mule mai raspunde si mule
gita colaria adala mule si mule
panta de mule este cea in care lura este
infinita panta in un lacon de mule

Cap de copil

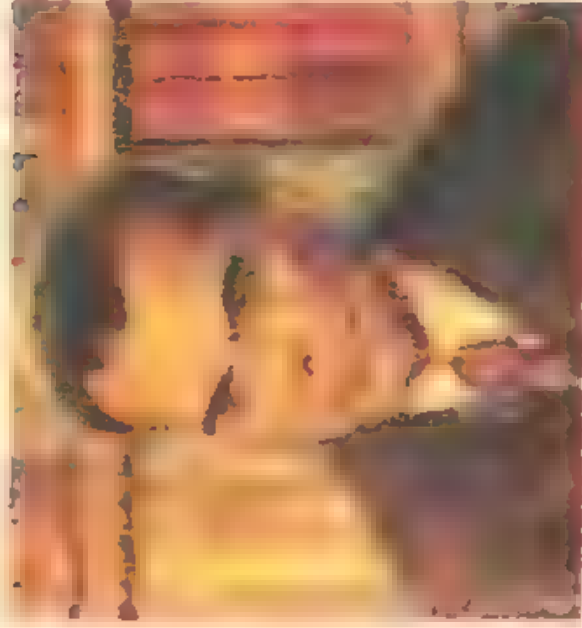

Cap de copil

DEMIAN

Intrebat prin acest sirgit de secol, pictorul Demian ne aduce aminte de o generatie strâ-lucită, care acum aproape nu mai există. Când el începuse să picteze, secolul era tânăr și ma-rile bătălii pentru imortea imaginii aproape încheiate, contestatările clasate și nu mai ră-minea decât ca viitorul să confirme noile ade-văruri. Drumurile imaginației fiind deschise, Demian n-a plecat prin ducate străine, timpul și pământul lui au fost mereu acestea, așa cum رہتا i se-a desvăluit în peregrinările sale, spațiul — cel al dorului, așa cum el se intrupa în proiectilele donelor (un pictor de pină o gură de rai), personajele intru-chipări venite pe drumurile baladelor din pre-istoria memoriei. Sacre și în același timp pro-fane, personajele desenelor lui căboară cile-odată din anatimpuri mitologice : fauni cîntînd la nai, nimfe-tăpteni ale iubirii, satiri-imbătăți de dragoste, iau, altelei, părăsind. Bazații de aur al icoanelor sau cerurile frescelor, ale vin să se supună noilor ritualuri ale penitei și cerneli, cronicarii lăstovind la pisani, cîltori umiliți, în atitudini votive, domnițe smerite, tu-bitoare de păsări și ingeni fugiți din corurile lor celeste cîrînd snopi de grâu, toate prezen-te hieratice, întremenate în gesturi sacrale și atitudini estafete, așa cum le stă bine unor purtătoare de simboluri ieșite din săvantele canoane ale picturii bizantine.

Ca și pe „sugrăvi de subțire” da odinioară, mestetugui de pictor l-a intrizat de-a lungul an-ur pe Demian ca să încuplească în frescă me-nologuri, pe Marie Modighitrie ori Eleusa ori Glykophilousa, și multe alte imagini care transformă prin puterea ortel locașurile în monumente. Dar toate acestea nu l-au se-

Zaharia Stancu

cheatrat într-arta ca el să nu mai colinde dru-muri de țară, să nu înnopteze pînure oa-meni plaurilor, să nu se minuneze de con-doarea copurilor, pe care l-a pictat fascinat de inocența și frumusețea lor, sula de to-blauri, care adunate împreună ar putea al-călui o superbă galerie de portrete închinete copiilor.

Retras acum ca un alhastru la Baia Mare, mergînd în pas cu secolul și numărîndu-l anii, octogenar aproape, dar nu bătrîn, Demian a mai pictat încă dealul, valem, plaiul și cu-lorile anatemurilor.

CORNEL BOZBICI ■

Nota redacției: Acest articol a fost scris cu o zi înainte ca vestea răpindii de sîră să ajungă pînă la noi, că Anastasa Demian a murit într-o dimineață de septembrie.

PRE MOARTE CĂLCÎND

Un cînd în cînd orăşul e stete blind la zvonul
 Că s-a dat se ştie printr-un bătrîn care moare
 A războiului, prădă în jur de sfîrşit
 Şi miny le morozul şi orice drăcînă
 Să facă preaputur vîrşu, un pic de foc

Erătoarea a zvonul cîntecului război
 În locul necredinţei şi surorii căsătoriei
 Pe străzi aşteaptă se aşteaptă unde se ştie
 Şi în mîni pînă a urînd de vîrşit în casă
 Şi unde ea stă şi va se dăruie

Într-o zi cuprînd în vorbe rugărilor
 Că este război, poate să se înţeleasă cu moartea
 Într-un război război război război război
 Războiul este războiul războiul războiul războiul
 Într-o zi cuprînd în vorbe rugărilor

Erătoarea a zvonul cîntecului război
 În locul necredinţei şi surorii căsătoriei
 Pe străzi aşteaptă se aşteaptă unde se ştie
 Şi în mîni pînă a urînd de vîrşit în casă
 Şi unde ea stă şi va se dăruie

Erătoarea a zvonul cîntecului război
 În locul necredinţei şi surorii căsătoriei
 Pe străzi aşteaptă se aşteaptă unde se ştie
 Şi în mîni pînă a urînd de vîrşit în casă
 Şi unde ea stă şi va se dăruie

Erătoarea a zvonul cîntecului război
 În locul necredinţei şi surorii căsătoriei
 Pe străzi aşteaptă se aşteaptă unde se ştie
 Şi în mîni pînă a urînd de vîrşit în casă
 Şi unde ea stă şi va se dăruie

Erătoarea a zvonul cîntecului război
 În locul necredinţei şi surorii căsătoriei
 Pe străzi aşteaptă se aşteaptă unde se ştie
 Şi în mîni pînă a urînd de vîrşit în casă
 Şi unde ea stă şi va se dăruie

Erătoarea a zvonul cîntecului război
 În locul necredinţei şi surorii căsătoriei
 Pe străzi aşteaptă se aşteaptă unde se ştie
 Şi în mîni pînă a urînd de vîrşit în casă
 Şi unde ea stă şi va se dăruie

Mă dă de voi, prieteni uc şi fară de vînd
 Şi cîntă nu voi spuna de mîni mai euşi,
 Că eu sînt război război război război
 Sînteti doar umbra unei lumini care se stîrne
 Plînd prin locul unde şi noi cîndva vom fi

Mă dă de voi, prieteni uc şi fară de vînd
 Şi cîntă nu voi spuna de mîni mai euşi,
 Că eu sînt război război război război
 Sînteti doar umbra unei lumini care se stîrne
 Plînd prin locul unde şi noi cîndva vom fi

Mă dă de voi, prieteni uc şi fară de vînd
 Şi cîntă nu voi spuna de mîni mai euşi,
 Că eu sînt război război război război
 Sînteti doar umbra unei lumini care se stîrne
 Plînd prin locul unde şi noi cîndva vom fi

Mă dă de voi, prieteni uc şi fară de vînd
 Şi cîntă nu voi spuna de mîni mai euşi,
 Că eu sînt război război război război
 Sînteti doar umbra unei lumini care se stîrne
 Plînd prin locul unde şi noi cîndva vom fi

Mă dă de voi, prieteni uc şi fară de vînd
 Şi cîntă nu voi spuna de mîni mai euşi,
 Că eu sînt război război război război
 Sînteti doar umbra unei lumini care se stîrne
 Plînd prin locul unde şi noi cîndva vom fi

Mă dă de voi, prieteni uc şi fară de vînd
 Şi cîntă nu voi spuna de mîni mai euşi,
 Că eu sînt război război război război
 Sînteti doar umbra unei lumini care se stîrne
 Plînd prin locul unde şi noi cîndva vom fi

Mă dă de voi, prieteni uc şi fară de vînd
 Şi cîntă nu voi spuna de mîni mai euşi,
 Că eu sînt război război război război
 Sînteti doar umbra unei lumini care se stîrne
 Plînd prin locul unde şi noi cîndva vom fi

Mă dă de voi, prieteni uc şi fară de vînd
 Şi cîntă nu voi spuna de mîni mai euşi,
 Că eu sînt război război război război
 Sînteti doar umbra unei lumini care se stîrne
 Plînd prin locul unde şi noi cîndva vom fi

Nai vam barni, cu v oia hō cōstăruim tal vîrta
 Ape va fi cum apune cîmpului nostru rînd
 Cu mîrtaia nete mîrtaie i pîrle ale vîrta,
 Cu vîrta pîrle mîrtaie, cu vîrta-n rînd
 Aș v-a f cu vîrta din mîrtaie f le cînd

Onagiu pictorului Nicolae Grigorescu

Anul 1977 a adus în clasorale filatelistilor o nouă serie de „Reproduceri de artă”. Primele au fost oferite de comemorarea a 70 de ani de la moartea pictorului român de faimă internațională, Nicolae Grigorescu.

Nu este pentru prima dată când ne întâlnim cu opera marelui artist pe mărcile poștale sau pe alte piese filatelice. În decursul anilor, Nicolae Grigorescu a avut șansa de a fi se popularizat numeroase lucrări prin milioane de piese filatelice. Unele prezintă opere de referință ale artistului. Amintim astfel celebrele lucrări „Atenei de la Sfânta Sofia” și „Căminul de prizonieri turci” scenențe din Războiul pentru independență, la care Nicolae Grigorescu a participat, după cum este cunoscut, ca reporter. Evident, și alte realizări au fost alese de editorii mărcilor poștale dar, din 1928 și până în acest an, nu am mai avut niciodată primele două a admira deodată atât de multe opere grigoresciene prezentate într-o singură embleme. Bucuria este cu atât mai mare, cu cât tipograful român de la birou din București s-au străduit să realizeze redarea cât mai fidelă a unor opere originale, ceea ce — pe suprafața destul de mică a unei mărci poștale — reprezintă o dovadă de profesionalism deosebit.

Onagiu pictorului Nicolae Grigorescu

De data aceasta, pe mărcile poștale la care ne referim au fost prezentate primele patru aflate în cunoscutul Muzeu memorial de la Cimpina emblemea constituind o invitație directă la vizitarea Institutului de cultură respectiv, la admirarea originalilor după care au fost realizate reproducțiile.

Mărcile poștale din emblemea care conține un cadu omagiu pentru cel mai mare pictor român din secolul al XIX-lea au următoarele valori: 35 de bani, 1 leu, 1,50 lei, 2,15 lei, 3,40 lei și 4,50 lei. În ordine alfabetică, acestea reprezintă „Căminul de prizonieri turci”, „Atenei de la Sfânta Sofia”, „Căminul de prizonieri turci”, „Căminul de prizonieri turci”, „Căminul de prizonieri turci”, „Căminul de prizonieri turci”. Dacă vom adăuga emblemei nu lipsă de importanță, că aceste mărci poștale s-au tipărit într-un tiraj total de 12.250.000 de bucăți vom putea avea o imagine a foarte numeroșilor iubitori de frumusețe care pot să aplice pe corespondența lor cotidiană frumoșii reprezentând mult mai mult decât contravaloarea serviciului de transport la destinație a plăcuțelor respective.

Emblemea omagială dedicată pictorului Nicolae Grigorescu este, așadar, o bucurie nu numai pentru pasionații filateliei.

AUREL CRIȘAN ■

• **Alaska** - The state of Alaska was admitted to the Union on January 3, 1959, becoming the 49th state.

• **California** - The state of California was admitted to the Union on September 9, 1850, becoming the 31st state.

• **Colorado** - The state of Colorado was admitted to the Union on August 1, 1876, becoming the 38th state.

• **Connecticut** - The state of Connecticut was admitted to the Union on December 19, 1789, becoming the 5th state.

• **Delaware** - The state of Delaware was admitted to the Union on December 7, 1787, becoming the 1st state.

• **Florida** - The state of Florida was admitted to the Union on March 3, 1845, becoming the 22nd state.

• **Georgia** - The state of Georgia was admitted to the Union on September 24, 1788, becoming the 3rd state.

• **Hawaii** - The state of Hawaii was admitted to the Union on August 21, 1959, becoming the 50th state.

• **Idaho** - The state of Idaho was admitted to the Union on July 3, 1890, becoming the 33rd state.

• **Illinois** - The state of Illinois was admitted to the Union on December 3, 1818, becoming the 21st state.

• **Indiana** - The state of Indiana was admitted to the Union on December 11, 1800, becoming the 13th state.

• **Iowa** - The state of Iowa was admitted to the Union on December 19, 1846, becoming the 19th state.

• **Kansas** - The state of Kansas was admitted to the Union on January 29, 1861, becoming the 34th state.

• **Kentucky** - The state of Kentucky was admitted to the Union on June 20, 1792, becoming the 15th state.

• **Louisiana** - The state of Louisiana was admitted to the Union on April 30, 1812, becoming the 18th state.

• **Maine** - The state of Maine was admitted to the Union on March 3, 1820, becoming the 23rd state.

• **Maryland** - The state of Maryland was admitted to the Union on September 26, 1788, becoming the 7th state.

• **Massachusetts** - The state of Massachusetts was admitted to the Union on February 9, 1780, becoming the 6th state.

• **Michigan** - The state of Michigan was admitted to the Union on January 26, 1837, becoming the 36th state.

• **Minnesota** - The state of Minnesota was admitted to the Union on May 25, 1858, becoming the 32nd state.

• **Mississippi** - The state of Mississippi was admitted to the Union on December 10, 1817, becoming the 17th state.

• **Missouri** - The state of Missouri was admitted to the Union on September 30, 1820, becoming the 24th state.

• **Montana** - The state of Montana was admitted to the Union on November 8, 1889, becoming the 31st state.

• **Nebraska** - The state of Nebraska was admitted to the Union on March 1, 1867, becoming the 37th state.

• **Nevada** - The state of Nevada was admitted to the Union on September 3, 1863, becoming the 35th state.

MISCELLANEA

• **Alabama** - The state of Alabama was admitted to the Union on December 14, 1819, becoming the 22nd state.

• **Alaska** - The state of Alaska was admitted to the Union on January 3, 1959, becoming the 49th state.

• **Arizona** - The state of Arizona was admitted to the Union on February 14, 1912, becoming the 48th state.

• **Arkansas** - The state of Arkansas was admitted to the Union on September 4, 1836, becoming the 35th state.

• **California** - The state of California was admitted to the Union on September 9, 1850, becoming the 31st state.

• **Colorado** - The state of Colorado was admitted to the Union on August 1, 1876, becoming the 38th state.

• **Connecticut** - The state of Connecticut was admitted to the Union on December 19, 1789, becoming the 5th state.

• **Delaware** - The state of Delaware was admitted to the Union on December 7, 1787, becoming the 1st state.

• **Florida** - The state of Florida was admitted to the Union on March 3, 1845, becoming the 22nd state.

• **Georgia** - The state of Georgia was admitted to the Union on September 24, 1788, becoming the 3rd state.

• **Hawaii** - The state of Hawaii was admitted to the Union on August 21, 1959, becoming the 50th state.

• **Idaho** - The state of Idaho was admitted to the Union on July 3, 1890, becoming the 33rd state.

• **Illinois** - The state of Illinois was admitted to the Union on December 3, 1818, becoming the 21st state.

• **Indiana** - The state of Indiana was admitted to the Union on December 11, 1800, becoming the 13th state.

• **Iowa** - The state of Iowa was admitted to the Union on December 19, 1846, becoming the 19th state.

• **Kansas** - The state of Kansas was admitted to the Union on January 29, 1861, becoming the 34th state.

• **Kentucky** - The state of Kentucky was admitted to the Union on June 20, 1792, becoming the 15th state.

• **Louisiana** - The state of Louisiana was admitted to the Union on April 30, 1812, becoming the 18th state.

• **Maine** - The state of Maine was admitted to the Union on March 3, 1820, becoming the 23rd state.

• **Maryland** - The state of Maryland was admitted to the Union on September 26, 1788, becoming the 7th state.

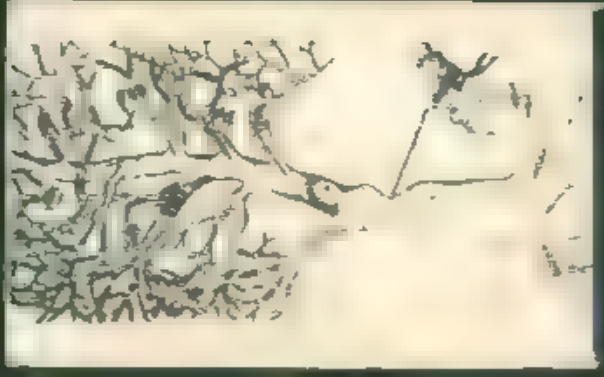
• **Massachusetts** - The state of Massachusetts was admitted to the Union on February 9, 1780, becoming the 6th state.

• **Michigan** - The state of Michigan was admitted to the Union on January 26, 1837, becoming the 36th state.

• **Minnesota** - The state of Minnesota was admitted to the Union on May 25, 1858, becoming the 32nd state.

• **Mississippi** - The state of Mississippi was admitted to the Union on December 10, 1817, becoming the 17th state.

• **Missouri** - The state of Missouri was admitted to the Union on September 30, 1820, becoming the 24th state.

„Cel dintii și cel mai mare dintre regii din Tracia și stăpînitor al tuturor ținuturilor de dincoace și de dincolo de Dunăre”

(Decretul lui Acemion din Dionisiopolis — din Bazele Bulgare — din anul 48 e.n.)

Într-o notă istorică, geta dar — marele Burebista — s-a aflat în fruntea poporului său mai bine de trei decenii. Un stăpînitor nepregetabil domnea lui pe a 82 e.n. a lui pe a 70 e.n. la vremea aceea, compoziția născută de vîrurile aristocratice, nemulțumirile, Burebista s-a vădit în aceste momente în anul 44 e.n. ca fiind cel care a condus în senatul roman.

Apariția acestor mari figuri istorice a avut în sine și sprijinul pe puternica dezvoltare a tuturor de producție din secolul precurs, de unde și pe unitatea de civilizație și de cultură, vorbim de aceeași cultură geto-gele. Reținem din organizarea statului centralizat și independentă față de oșezările elenice și romane care a atins punctul culminant în perioada regatului lui Burebista și al lui Decebal, — cum se arată în Programul PCR — se datorează de asemenea călătoriei excepționale și autorității lui Burebista pe plan organizatoric politic și militar. Multe din statele noastre teritoriale antice aparțin lui în stăruie creată de a pe intragul cuprins locuri de geta dar de la care vom găsi în anul 1980 cel puțin 20% de an ce s-au scris de la un loc care micșoră formațiunile urbane, toate la o mare naștere de jumătate de secol. Într-o asemenea unificare era realizată Spira, Burebista n-a mai avut nevoie de cetăți și culturile geto-dacice din vestul și nord-vestul. Dacii, pînă la Dunărea de mijloc, Apocă, au cucerit toate arsele grecești vest pontice, în anul de la Oria (în sudul URSS) și au ajuns pînă la Apolonia pe litoralul Bulgariei de azi. Geta dintr-o dată și marele, și stăpînitorul, și trageții ce se aflau în est și nord-estul Daciei au intrat în anul 48 e.n. în stăruie și stat care înainte de 48 e.n. se afla pînă în partea de nord-ale Munților Balcani pînă în Carpații paduroși și de la Dunărea mijlocie și sud-estul. Savanșii de la pînă la Nistru și Pontul Euxin. Istoriul — geograful grec Strabon arată că Burebista putea ridica o oaste de 200.000 de oameni, un număr, evident, exagerat, totuși

antichitatea a reținut faptul că regele geto-dac dispunea de o forță considerabilă, un a contraband a menținerii statului în forma cea mai mare pînă în 44 e.n. și a tuturor acestor marșuri — (aici) pe care a menționat același autor grec a minit mai sus. Înșiși cucerirea oșezărilor geto-gele corespunde unei politici marșurilor a marele rege, de pînă pînă la o mare alianță a acestora cu Cezar în anul 48 e.n. Pînă la Burebista n-a promisiune ajutor de vreme ce n-a trimisese anume un sol pe Acor nion din Dionisiopolis însuși Cezar va plănuși și va începe pregătirea pentru un război geto-gele împotriva lui Burebista după ce n-a trimis pe Pompei a Pharsalus.

Avind mereu în atenția sa pericolul românesc se apropiase de anul de la recucerirea geto-dacilor și a statului, înghetatul de al Burebista va proceda la organizarea întregii a statului. El va miza constituirea unui sistem de cetăți de pînă pe vîrful de munte bine articulată, pe care, după un secol și jumătate Decebal — regele erau — îl va amputa. Din sistemul de apărare a țării de la regi vor lua parte nu numai cetățile de la Cetești, Bldaru, Patru Roșii, Sarmizegetusa Regia, Banta dar și cele din Munții Apuseni ca Patru Cruci, Juncuș, Alba Iulia și Btră Doamnei (Patru Neamuri) a Carpaților Orientali și a țării.

De la aceiași scriitor grec, Strabon, mai aflăm că Burebista a ridicat neamul său „prin sabrețate și ascultare față de porunci”. Această rețetă ne îngăduie a trage concluzia că în cadrul regatului lui Burebista exista reglementări („păduri”) spunea și ea) nu caracter de legătură între ei, ci se cere ascultare. Un asemenea instrument de disciplină contribuia fără îndoială la treptata creștere a coeziunii formatorilor țării și a autorității regelui. Se pare că acesta a precedat și a organizat a suveranilor magice precum Deceneu fiind cum spun zvonurile antice sfîrșitul cel mai apropiat al lui Burebista avînd după rețetă și lor dane „o putere aproape regală” (pare re-

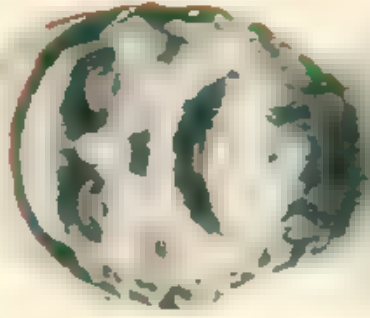
GHE. PATRAȘCU : Burebista

glam potestatem). Marele preot putea cumula puterea politică, militară și religioasă, devenind rege, cum s-a și întâmplat la moartea lui Burebista, cînd Deceneu preia conducerea intr-unul din cele patru regate mai mici în care s-a împărțit marea unitate statală.

De epoca lui Burebista se leagă nu numai realizarea unificării statale a unei puternice forțe militare și politice dar și adîncirea unității de civilizație a geto-dacilor și ridicarea acestora pe o treaptă superioară. Dacia din vremea lui Burebista intră în circuitul universal de atunci, care era cel roman, iar folosirea unei singure monede este un alt indiciu sigur privitor la caracterul unitar, centralizat al regatului, al puterii economice și al unei clarvăzătoare orientări politice a marelui rege.

În vremea lui Burebista și în părțile de vest ale Daciei se dezvoltă aceeași unitară civilizație de tip clasic care cunoaște o reală prosperitate. Descoperirile arheologice din Sovaciu de sud est (pînă spre Bratislava), cele din Ungaria de est și nord-est, unele chiar din cuprinsul orașului Budapesta, atestă în acea vreme o intensă prezență a celor a dacilor și o slăbire rapidă a celtilor, după sfîrșirea puterii lor de către Burebista.

Se știe că după moartea marelui rege geto-dac echilibrul politic și demografic s-a schimbat a Dunărea de mijloc, mai precis în stînga acestui fluviu. Pînă în timpul împăratului roman Augustus și mai ales pe vremea acestuia, romanii au înaintat mereu, încet, dar sigur, întîmpînd o drăză rezistență din partea populației locale, ce-și epăra libertatea, între care se aflau și dacii

ION JALEA : Decerbal

Statul care romanilor în provincia Panonia a reprezentat o grea lovitură pentru Dacia liberă, preromână. Totuși vitalitatea lui mil geto-dace, unitatea etnică a acesteia, unitatea lingvistică și spirituală au asigurat dăruirea și pe acea arie a fostului stat al lui Burebista cît și nașterea, dezvoltarea și supraviețuirea îndelungată a romanității în acele regiuni care făcuseră parte din marea unitate politică și militară creată de această mare personalitate istorică a antichității.

Istoriografia română actuală consideră că însuși procesul formării poporului român - etnogeneza noastră - s-a desfășurat pe întregii areale de locuire geto-dacă și de cuprindere întregă a ei în formațiunea statală a lui Burebista. Aceasta a constituit temelia poporului român, pe care s-a păstrat mereu, în cadrul unei continuități fără nici un fel de întrerupere, chiar dacă ea a avut în funcție de condiții istorice sau geografice - uneori un caracter fluctuant, mobil.

Una dintre permanențele stărilor poporului nostru a fost, printre altele, crearea pe aceleasi meleaguri a noastre a unei tradiții statale și politice sociale care vine din adîncul milenilor din acel străvechi substrat traogeto-dac, care a primit pecetea Romei, asigurînd astfel unitatea de neam, de civilizație, de limbă și de cultură spirituală a poporului nostru.

Prof. dr. docent D. BERCIU ■
Membru al Academiei de Științe Sociale și Politice

TRIUMFUL UNITĂȚII NAȚIONALE

And, as it is, the national police is
realized, the national police is
national police.

1 Decembrie 1918 reprezintă momentul încheierii procesului de formare a statului național unitar român. Acesta este un eveniment deosebit de important din punct de vedere istoric, deoarece reprezintă momentul în care România a devenit o țară unitară, cu o singură țară, o singură limbă, o singură literatură, o singură istorie, o singură cultură, o singură economie, o singură politică, o singură administrație, o singură armată, o singură justiție, o singură educație, o singură sănătate, o singură religie, o singură familie, o singură societate, o singură națiune, o singură patrie, o singură țară, o singură Românie.

Istoria din zilele noastre este opera întregului popor,
din toate provinciile românești — libere sau
afiliate sub dominația străină — a tuturor forțe-
lor sociale și politice ale națiunii române în ge-
neral, care au contribuit la dezvoltarea ei.
Tuturor multilateral — economică, culturală,
politică — în plus dezvoltare, pe care le-au
avut între ele de-a lungul veacurilor, toate
provinciile românești, au putut consacra
în schimb contribuția pe planul politic, la contri-
buția la întărirea consistenței naționale. Lăsa-

[illegible]

Tabloul este de divers și de complex, reprezentativ, în același timp, al Marii Adunări Naționale, unitărea impresiivă de unități, cu prima cu țara de frânt, desăvârșirea unui act fundamental, de însușirea istorică, porția telurică de nevădit, cu care s-a afirmat unitatea de voință a întregului popor, venea din educație istorică și ale înaltului suflet sale deplănușe. Mesajul istoric a lăsat exprimată concentrat, în pasajele de o mare expresivitate asupra valorii grăului pădure a lumii, numai ideea încheierii îndestăluării procei istorice momentale de căutare și va fi alin de favorabil realizat, prin consecințele sale, în viața întregului popor român. Ideea era prezintă în toate manifestările care au însoțit istoricul act, inclusiv în acelea ale naționalistilor conducători.

Poporul în fața tribunelor

Mediind asupra învâlmintelor și actualității acestui început istoric a poporului român, se dău senzația lui multă mult, în lumina deplină a ale semnificații istorice, de faptul că nici un curent de gândire și nici o forță social-politică nu au înțeles atât de bine și de profund importanța actului de acum șase decenii, cum a înțeles-o clasa muncitoare din România concepția revoluționară a acestuia. Partidul Comunist Român îndesech în perioada ce a trecut de la Congresul al IX-lea al acestuia.

Din perspectiva istorică și teoretică realizată prin structurile prefacerii revoluționare ale societății comuniste pe calea socialismului, Programul P.C.R. dă o surprinzătoare apăsare de sensuri asupra învâlmintei Unirii din 1918. „Legătările dezvoltării istorice împuneau cu stringență încheierea procesului de formare a statelor naționale în mișcarea popoarelor europene pentru autodeterminare națională și lupta masei populare din România și din celelalte țări ale lumii sub dominația străină, pentru formarea statului național român unitar. Realizarea acestui idealizat istoric vna a fost redusă luptei masei țării populare, a muncitorilor, țărănilor, intelectualiilor, a cercurilor luminate ale burgheziei, a principalilor clase și parturi ale societății, opera întregului popor. A întregii națiuni. Istoria demonstrează că formarea statului național unitar român nu a fost rezultatul unui eveniment întâmplător, de conjunctură, al încheierilor intervenite la masa tratativelor i tratatelor de pace și a făcut deci o consecință o necesitate de fapt, creșterea de lupta masei populare, Unirea Transilvaniei cu România a consolidat învâlmintea firească a născutului de națio-

a poporului nostru a virtutii pentru care au luptat și s-au jertit nemurătoare generații de înaintași, împlinirea unei necesități obiective și înșirii dezvoltării istorice”.

Unirea din 1918 a corespuns legilor imperative ale istoriei. Ea a înlăturat unul din obstacolele importante ce stăteau în calea progresului societății românești, dezvoltându-l noi energii creatoare, realizând cadrul necesar pentru manifestarea contribuției poporului român la dezvoltarea umanității și a civilizației sale.

Carpații nu mai erau decât o noțiune geografică. Se realiza visul unui întreg popor, ce a rămas, timp de atâtea secole, ascuns în umbrațiile filiației sale. Momentul este exprimat metaforic de Emil Iancu: „Coptul cel mai trist al gîntei latine, românul din Ardeal, a venit în brațele mamei sale cu parul albit de astupere”, iar stăruirea care scuturase departe, în petrecerile timpului, a istoriei, o adămi în inspurcările cuvintelor: „Cu căi se vor strecura în mersul vremii veneturi, cu alți mai luminoși va pătrunde în conștiința națiunii române înălțarea de la Alba Iulia și ră monument al celui mai mari alie din viața ei, dar și ea lăvior în vocea născut de înțelepciă îndrămare, pe calea dezvoltării și altele a țării și a mării sale. Dezvoltarea, formarea și mărirea au fost eforturi cu multe sacrificii și este consolidată de lăviorul nostru popor, care de la înălțimea socializmatului, și poate apricia mai bine, mai profund, bogățiile învâlmintei ale abstracțiunilor lui trecut.

de la răsăritul timpului nostru

de pe cer, atingind prima oară, în drumul spre România, Dobrogea. Este drumul antic al vremii, alie i a adus la acest țărm pe Iason, pe Hercule și pe Orfeu (zeu după care se știe, la noi). Țărmul străvechi, Scaji Micș era încă de pe atunci mpestrat de cetăți. Prima rădăcină din spume-a mării, la orizont, înmormosa Callatis. O jamau Tamis, Histria, apoi cere-ate de pe țărmu. Dunări Istora e străveche pe-aici, și din ad ncurile, de străvechine de la cetățile Greciei a-lice, cu care strămoșii ntrețneau legături festive, de la get și romani la străromâni și români, ea și-mă neabătut prin secole, eșirea noastră la mare în vintulea unui străbun și înprescriptibil drept însuș în cronici și în hrisoave din care cuvintele picură în memoria noastră într-o necurmată cutgere de cepsidră, la

cind ca vremea să vibreze, cu murmur de mare până în nănt pe toată durata e la, Marea mare vovod și a țigur stăpînitor, domn o toată țara Ungroaviei, și a pășilor de peste munți, încă și spre părșie tătarești, și herțeg al Almatului și Fagărașului și Domn al Banatului Severinului și de amîndouă părțile, peste toată Podunavia, până la Marea cea Mare", sau "După domnia lui Bogdan Vodă au domnit Pătru Vodă Iliciorul Iu Mușatu 16 ani, după dînsul au domnit frății său Roman Vodă, sainodirșetul, stăpînitoru țării de la plinuri până la mare". Cu-vinte înainte și dincolo de care întrezărim, desenat statuat pe cerul timpului, un șir neștersit de oameni și fapte ce și au ales ca funda al dăruir și al petrecerii lor, mar

DOBROGEA — partinul de la războiul împotriva

cîndu-te milenar, facînd aceste plaje de aur
aceste valuri din care răsare soarele, aceste
ape care ne leagă de Trapezunt și Sinope,
de Kolia și Karenea și, prin Marmara, de
Mediterrană și de urașul ocean planetar;
există! Ovidiu, înfrînat, dar împîntăcit de
pămîntul „pe care nimeni mai poate nimeni de-a
pururea uita”; Burebista, marea căpetenie
cel decretat de Sîrbia ca „dîniu și ca mare
mare dintre regi din Tracia”, stăpîn pe alături
întinuturile de dincoale și de dincoace de Dună-
re; sîrbii și turcii (taman, spre care
corăbiiile navigatorilor moldoveni se îndreaptă
cu vent înfrînat în pîra, precum se văd și azi
în fescăie Suceve vestite) sat de pescari
Kustenge crescut pe vînt de pîntî și vînt
a Tomar; și, cînd cu nădăjdie, în timp
spre orașul de astăzi, și podul în Anglet
Saigny aruncă peste Dunăre podul său
toate apele noastre la cîrmă cînd o
tîrî înleagă mormura, osîmînt celor țec
nu din vechea Thracia.

5. Or pînă la vreme a scrierii a Dobrogei doar prin atît de puţine opere s-au creat, în timp, peste (unare). Un pod s-a ridicat în epoca română, în dreptul cîmpului Năvodnam (sau cea de azi) denumit prin consecinţe la de durată, alături de podul Iran de la Drebeto-Turny Severin şi de cel al Constantin cel Mare de la Suedava (celi, de pe care ai iluzii fetele pe care ai date Danie, Carpaţi şi Marea Neagră. Un altul, podul lui Anghel Saligny, de la Comăneşti, poartă semnificaţia unei străluciri deosebite după noarea epocă a dominaţiei otomane, drumul spre Marea cea Mare, drumul spre civilizaţia şi strălucirea, cu toate că se simţea că este una dintre cele mai frumoase poduri ale Europei şi ale lumii, notat, în epocă, ca o veritabilă premieră, ca o performanţă a genului, ca o construcţie de profundă şi autentică inspiraţie artistică în care fraza gândirii arhitecturii, alături de coborînd în alături dulci, graţioase, ca într-o melopee ce subjugă lumina, transformînd-o în cîntec şi ritm, face ca piatra să devină uşoară, ca totuşi să devină aerian, dansul acesta plin, de poezie şi beatitudine spre sud, pînă la ficul istoric exprimat în această operă de într-o melopee. Alături de pod — magistrală de la Gîrgea Vadul Ōu — distreză o eră nouă în starea poporului nostru era revizuită societatea şi în duşee printre cele mai impunătoare edificii arhitectonice ale acestor epoci, concurînd poezia, prin masele de rezistenţă, cu înseşi coamele minunilor vechi ale Dobrogei, care în remanesc în zărea furtivului Opera construcţiilor s-a legat parcă intenţional, de tradiţia lor, menindu-se adămintre la eternitatea

Trei poduri peste Dunăre, trei orcuri în is-
toare lor, între ele, între aceste tre-
murătoare ce marchează tot acest moment
de răspundere, de dădă în exstă la noastră,
sau împietri peste lăsu și peste timp, o în-
fruntare de puni durabile de dexte, de roman,
de străromâni, de români, de păstori care, în
pendulările lor de la munte la mare, au testat,

n venit nenumerate, valoare noastră de limită, de dublu față de prima, ovație din nou sau în sud a cu desigur ca fostește ale oarecui case adpostind acestora ramă

La bășcoacă, între pământul românesc este
pământul eu o memorie istorică fabuloasă în
care mântuirile străvechilor și dăruirile
tre se păstrează intacte, aruncate astfel încât
oile urcându-l prin mușii să vede, poarte,
mai înainte mai bogat și mai fastuos decât
orândă și țigăni, și sensul major al cuv
lui și conținutul lui noi, spune profesorul
C. Curescu, cel mai de timpuriu în Dacia
Portă și, de aceea, observa un centru re
porter și se pare că țărâna noastră mare
să dădă mare și o mare speranță de
cercetare și de utilizare în scopuri de
știință a istoricilor și, tot din aceea natură
lăunnică sentimentală, că pot să o păstreze
și să centralizeze din depozite de
umane să scrie și găsească un
ac, și să împartă rezultate materiale
unei prin la scribire. Acum că nu e
în care să nu se descopere în această
pătrunsoasă Dobrogea, noi (adică extrem de
vechi) mărturie care scrie în viața și ma
și ne înțelegem și înțelegem, înțelegem toți
tota cea elină și cea romană, rețete de preț
văzând despre străvechimea noastră o tin
ie și a la noastră, despre vițetarea noas
to ne înțelegem pe aceste meleaguri, m ca
mășinării să scrie în piatră, am rămas am
craie ne am nștrii pentru veșta țară și
dăruie. Poate că de aceea omul ocultul și

Totumque bogatá de mecláurí dobrogene

Centrul munciiului Tulcea

mint, mai mult ca altul, s-a deprins să vadă relievo, mătură stoniei, cu niște ochi a u, ce se desind de-a dreptul în suflet, consideindu-lă nu prin lupa rece a științei, sau nu numai, prin ea, ci cu căldura și intimitatea unui străvechi, și năstrerapt d'acog cu ee.

Am poposit, nu demult, în două sate ale Dobrogei, la Ostrov, în județul Tulcea, și la Otina, în județul Constanța, două din multele locuri în care acest d-a-og se revelează ochului și nu cu pretenție necă de document, ci cu tărie ve de document uman. Prima voluptate a călătorului, la sosirea în Ostrov, este să gaste din răcoarea zvoarelor străcorate — și azi! — prin corductele romane. Conducele se găsești printre vii, prin vezi, ele sînt aici, singă bine nu trebuie să le cauți mult, te scurduce la ele orice șine din Ostrov. Copilul Ostrovului se adapă direct din surșă toată, ceea ce nu l metulară, ci o realitate ridică în ea la prestigiu unei metatone ca Otina (ve-hea teata romană Altinum) se găsea. pînă nu demult, în broul președintelui. C.A.P. uia mînuă un mănunch decorativ de sp-a de gnu, un fragment de placă de teracotă cu profilul zeței Demetra. Placa provenea, se pare, de la un altar ridicat în incinta cetății acum vreo două m-ene. Între bucheții de spice sacrat de țărani cooperatori, și ploră romană cu profilul zeței, legătura se stabilea de la sine. Aceste pămînturi au fost cultivate din timpul imemoriote și, ca și la Ostrov, unde seata copilor și a muncitorilor din vii se astimpără la conduca romană aici la Ostrov spirale de grîu cresc libere în incinta vechii cetăți, ca un semn al continuității istorice și ca simbol al rădăcinii acestui sol.

Dar prezența? Ca să descoperi Dobrogea prezentului — Dobrogea mare construită și răzîște, Dobrogea spre care pămînt pe cei 1500 de metri de pîrîă tinăro ai podului monument de tehnecă și de artă de la Gurgu Vadul Oii, ca pînă-o poartă a noului spre un pămînt al nouu — trebuie date la o parte cățile amănute leșpere străvechi, toate aceste pietre de șosea de cetăți, de sanctuare de amiteate, de temple, de g-uraz de rose trebuie epurată din memoria întreagă încărcătură ca recepția să se a-bezeze ca să poți străbate pînăul cu inocența unui proaspăt călător. A te plimba pe aici cu minile în buzunari, cu ochul omului îndus înal fără ochelari de soare pe care tu im-nan raturile cu căși sau vestigiile fabuloase ale stoniei, este desigur un lux, dar și a spită, alimentată de însăși marea, complexă,

spectaculoasă dezvoltare a acestui pămînt în onii construcției socialiste.

Nu vom tranșerie cifre, ele sînt cunoscute. ci, fiindcă ne aflăm în Dobrogea, ținut al pietrei, imperiu al pietrei, vom lăsa piața să se constituie singură — conform planurilor epocii noastre — în cadrul de nouă dezvoltare a înutului, echivalent, prin toate datele sale, cu o renștere. Vom pomeni deci de la piață, de la piața de Dobrogea, piață care a dat, în epoca noastră, ca și în evul cel vechi, con-strucții dintre cele mai simpleuoaze ale pămîntului românesc, impresionate și prin proporții și prin unitatea lor, prin raportarea lor de-a-poartă în peșajele umli, ca și în timp

Piața de Dobrogea a dat edificii totor-lui, un monument sau un ansamblu de mon-umente pe care o țară, chiar și trăind exco-lu și dinis-un țarm de mare (ceea ce nu astie cazul nostru) nu mai are și a Dunăre, mai avînd și niste Carpați) nu și le poate îngădui ușor Mangalia, Euzene Mamaia, Năvodari, Techirgăoia Costinești, Neptun, Aurora Sa-tura, aceste mari ansambluri ale varanțelor noastre, alcătuint a gigant-că sabă a nouu-ntinsă pe citeva zeci de kilometri, aceste mari stațiuni turistice internaționale, cu pres-tigiu celor de la Mediterana sau Atlantic, sînt, într-adevăr, ca efort constructiv, arhitec-tonic și urbanistic, monumente pe care a țară și a îngăduie, elnd și le îngăduie, doar a dată la niste veacuri.

Piața de Dobrogea a dat morele pod de la Gurgu Vadul Oii, unul din cele mai mar-ale constructuri și ale um- după ce mar-inale dăduae capodopere de la Cernavodă, podurile fiind, spun specialiștii, edifice ce, tot-aga, se ridică la un veac o dată sau la mai multe.

La un veac o dată sau la mai multe se distocă un munte de apă ca să extinz un port cum este cel al Constanței, ca să con-struiești un port — un mare port — cum este cel al Mangaliei, la un veac o dată sau la ma multe se modifică — la afar proporții — o geografe ca să creiești, scutind drumul străimțenar al fuvului, canalul Dunăre — Marea Neagră.

Am zis că nu vom da cifre și date, dar ci-teva cel puțin citeva, se impun pentru a încerca totul Dobrogei aportul ei de muncă și de creație de energie și forță, de civilizație și de nescocă a deveniri, în peisajul de azi și de mine al României socialiste.

Ca însemnă acest loc, acest aport și în-seamnă, ca prețindeni la noi — dar aici cu

un plus de culoare, de sens, de semnificație, prin raportarea la un trecut al încercărilor, al solidității, al înălțării, cu mitul de noblețe în urmă, cu umbră descultă ai romanilor nevoindu-se să emulgă din calea plugului lor de lemn bășcovani împotrivii vremurilor — înseamnă, în violent contrast cu acest trecut, decizind chipul cel nou al Dobrogei și nămol frenetic al devenirii ei, o mare economie, o mare industrie, platformă de lansare a jinoțului pe orbita civilizației veacului.

În județul Constanța această platformă înseamnă, în primul rând, marea industrie a orașului-veședină, dar și o vechilor țiguri și țigărețelor prăcoase, devenite centra dinamice ale noului, recordate major sistemului național al efervescențelor creatoare ale socializării. Ea înseamnă energie electrică (produsă la termocentralele Ovidiu și Palas), ea înseamnă chimie (cu sediul la Urziceni, superfosfați și acid sulfuric din Năvodari), ea înseamnă cerșitoz și hirtie (șeșite din instalațiile fabricii de la Palas), ea înseamnă ciment (fabrica de la Medgidia este una din cele mai mari furnizoare ale branșei), ea înseamnă construcție de mașini (aceștia Medgidia, prin I.M.J.M. ul său, definește și în acest capitol un loc de frunte), ea înseamnă industrie extractivă (Constanța ocupând, după județul Cluj, locul al doilea pe țară în producția de minereuri nemetalifere), ea înseamnă industrie ușoară (întreprinderea integrată de țesut din Constanța fiind, pe plan național, una din cele mai importante ale domeniului). Ea înseamnă în orașul-resedință al județului, cel mai mare șantier naval al țării, unul din cele mai mari ale continentului și, lângă el, un mare port, cel mai mare din țară, port care, spun specialiștii, prin proporții și înzestrare tehnică, rod al unor lucrări de estundere și modernizare de o unică anvergură (depășind ca valoare a investițiilor, hidrocentrale de la Porțile de Fier I), se situează la nivelul marilor porturi europene al Marsliei și al Genovei, de exemplu. Șantierul naval, profilat pe construcția de petroliere-gigant (150.000 tdr), de miniera ere gigant (35.000-60.000 tdr), pe reparații de nave de toate tipurile, cu tonaje până la 150.000 tdr, cu principalul furnizor al flotei maritime românești, totă care, depășind astăzi un milion tdr, în țările navele (cele mai multe românești, de concepție românească dotate cu tehnică românească) în peste 200 de porturi ale planetei, legând Constanța cu peste 80 de țări ale lumii.

Prin vasele sale giganti, făcute în docurile Constanței, România intră în rândul primelor 10 țări constructoare de nave din lume.

În județul Tulcea, noua industrie înseamnă marea combinat metalurgic a orașului-veședintă așa-numita „Uzina de alumina” unul dintre coloșii industriali ai țării. Înseamnă, ca și la Constanța estinderea și modernizarea porturilor Tulcei și Sucevei, înseamnă, în acest cincinal o vastă suită de împundătoare obiective pentru care un șantier de reparații și construcții de nave oceanice, o întreprindere de utilități metalurgice și chimice, înseamnă un ritm mediu anual de 32 la sută (mult superior

celul pe țară!) al sporirii producției globale industriale înseamnă, numai la Tulcea, orașul ce concentrează 80 la sută din fondul de investiții al orașului județului, amănunțit cu 400 numărului de muncitori, barstani (muncitori care, la ceasul de țară, sunt de tre ori mai mulți ca în 1968). Opera valorificării supra-mare a bogățiilor Tulcei le conduce, dincolo de pământ, de solul pietros în care se implenesc tezăz rădăcinile de oțel și beton ale marilor edificii industriale, pe mișcătoarele cărări ale apelor în labirintu verde al deltei, prin uie pescari, oamenii celei mai vechi industrie a locului, printre călegătorii de stof cei mai noi călătoriști a marelui de plaur, veniți să vinăze — cu arma modernă cu tractoare, combine și secerătoare mecanice speciale — uloie realizate pentru prima oară în România — legendara bandă de vdră scumpă a pământului de stof, ca s-o orucească pe umerii unei domnișni, cu în dinț de oțel ai vașurilor fabricator de celuloză. Totul, pe aceste meșaguri este în plină expansiune a noului, totuși creștea și fapt paradoxal, une în cea grădă fizică a planetei (îndacă și mai aul date o unică) creștea și suprafața județului creștea de la sezon la sezon, creștea cu patru metri pe an pe brațul Sulaia, cu circa șase metri pe an pe brațul Chilia Tulcea, acest frumesc județ românească ote astfel, situația paradoxală de a stăpâni cele mai bătrâne păduri — ote țării rănoște din șcheșelul marelui, Munții Măcinului și, în același timp, cea mai înere păduri, pământuri, ce cresc continuu ca o compensație a geologiei lu cea ca, în zburcământă existență a Dobrogei, stăria a cunștit a nșpșit, punișit în gura nșpșit care, dar fără să nșpșunșcheze, țânș oșmă și vșrștea lui.

Dar bogățiile acestui țării, înșpșitate de omul contemporan pe sșpșara mēruș sșpșitate a deveniriș industriale, sșnt mēș multe. Platforma industrială în pșnă expansiune Dobrogea e deopotrivă, o mare platformă de grădă și de livezi, de stupine și țirime o grădă arează a țării, impunșnd, în panoramele țării ca și în detalii, privești, roade și înșpșiri pe care vechea țară de pșră” le atș cuprins dacă e-ari cuprins, doar în vșrșre ca pe o „fota morgana” a ștepelor calcinate de soare, lipsite de apă pșrș și deșpșite, în care singura mēșcare notabilă o pșneau țirimele de moare sau eriduse nșpșelștoare de arapiș Dobrogea — toată Dobrogea — a devenit, în acești ani, teatru de operați al unor planșuri de locare și relacere a natușri ce sșpș gērează, prin dimensiunș și prin consecunșe, o adevărată gēnează, planșuri la capătul cărora acest pșmșnt va rodi — a și început să rodēască — înșpșit, înșpșit în Dobrogea sșau creat, în acești ani, unșșe sisteme de irigații, de îmbunștățiri funciare, cel de la Carasuș, de exemplu vșntș pe o suprafată de aproape 200.000 de hectare, țind cel mai mare din țară și unul din cele mai mari compexe de irigații din Europa. Recordele record ale C.A.P. urilor (multe din ele distinsē cu titluș de Eroș al Muncii Socialiste), ale întreprinderilor agricole de ștat (este celebră, șpre

Sanctuarul naval Constanta

exemplu, ferma de oi de la Palas, autoarea rasei de ovine „Merinaul de Palas”), ale podgoriilor (Martiariul, Ostrovul, Năgheșul, Năzarea etc., ale căror varietăți de vinuri și au câștigat o mare faimă la concursurile internaționale) se răsfrâng, așa cum marea industrie se răsfrânge în peisajul nou al orașelor și în noua viață a oamenilor, într-o înălțare a satului dobrogean ce desvînd pitorescul de „tară de piatră”, de Suceava sau de Corsică a românilor, impune muză în consonanță cu noile bogății, cu noua fertilitate a acestor pămînturi.

La un secol de la reintegrarea în viața statului, Dobrogea, fînt în care a lăsat amintea, și cu decădere ce a cîștigat din nou, cel al Congreselor al X-lea și al XI-lea ale partidului, au operat cu peisajele, cu oamenii, cu viața lor, mutații, transformări, și metamorfoze șocante prin ritm, prin amplasare prin îndrăzneală și mediu se întărează — în ciuda vechimii acestui pămînt — cu o civilizație înaltă, deschisă, prin toate datele sale, spre viitor.

Și ea, această „humorată Dobrogea” cu marea ei, cu plajele ei de aur, cu miracolul deltei, cu fluviul care se varsă în cer, cu gorgonele regilor soții visînd sub zări, cu monumentele ei, cu peisajele ei eterne, rămîne — și va rămîne mereu, peste toate schimbările și prefacerile — o fascinantă oază de pitoresc, dar un pitoresc ale cărui efecte au fost corectate, stabilizate ridicate la noi străluciri prin mîna omului, prin lucrarea lui. Pitorescul, ob-

serva cineva, e o categorie estetică înaltă foarte recentă descoperire a omului dintr-un timp cînd omul a văzut „cineva” natura. Căi vechi nu „vedeau” natura nu lăsa pe artistice de ea. Cîmpul era frumos end ea fertii toamna era frumoasă cînd era bogată, mereu era frumoasă cînd se făcea pînă în zădărnici și peisajul la o altă „cineva” și al marei naști de pe teritoriul Partului, furtii, o pînă, un oraș a vădă de viață existau ascuțit prin oamenii care e „cineva” dea prin civilizată a celor locuri. Tomișu, cel mai mare centru comercial de pe litoralul S-fiu, Măcinu și celelalte cetăți ale Dobrogei e o „cineva” de cel vechi comercial pentru aceasta. Constanta orașul modern și d-namie al României socialiste, ea și Tulcea ea și celelalte orașe și aşezări dobrogeane sînt admirate de noi joși — și de cei ce ne vizitează pentru marea și pentru soare e lor iar și același timp pentru civilizația lor de azi. Ne reamintim deci cu entuziasm, socotind că un pămînt, a aşezare a viață de viață sînt mînt de toate cetățile omului, o generalizat care o poartă numele pe pămînt.

Întotdeauna vorbim despre Dobrogea acestor ani, un eozglu îl vom aduce, în primul rând, mîntuitor oameni a pămîntului ei, ceea ce e un creată, crebr care a creată celor ce — transformînd în timpă în e planari a partitului — o fac să lăur neta și în ea pute nic în sa'ba de străluciri a României socialiste.

ILIE PURCARU ■

O AMENI

în afara civilizației

MUNZUCUȚII

● Sînt în număr de peste douăzeci de mii și trăiesc în vechile adînci din nordul Pakistanului. Se trag — se pare — din soțideii lui Alexandru cel Mare, stabiliți aici cu femei aduse din Persia. Au o agricultură rudimentară, cultivă flăie de pămînt dintre stînci cu orez, porumb și grâu. N-au legături prea mari cu lumea civilizată din jurul lor, dar în unele direcții alină un model de civilizație Munzucii n-au armată, poliție, judecătorești, închisoări; pentru că între ei nu există hoști, nici gîlcevituri. N-au o evidență a populației, nici oficii de stare civilă. Acolo, în Munza, toți locuitorii sînt sănătoși, mor numai de bătrînețe. Cartășiorii au studiat

ecesele minune a secolului nostru și au ajuns la concluzia că sănătatea permanentă a munzucilor este determinată de trei factori: apa de băut, bogată în săruri minerale; legumele din

regiune care alina cele mai vătămășate din lume, și marea pe jos (pentru acești oameni, a duce un cap în spate, deosecit de kilometri, înseamnă a face o simplă plimbare).

TRIBUL SIORONO

● În pădurile orientale ale Boliviei trăiește, în stare de semi-sălbăcie, tribul Siorono, care a fost studiat de o echipă de antropologi de la Universitatea Cornell din S.U.A. Toți membrii tribului se ocupă numai cu vânătoarea și cu pescuitul. Bătrânii, bolnavii și neputincioșii nu mai trăiesc în trib, deoarece toți cei care devin incapabili de muncă

sînt abandonați de comunitate în imense jungli, pradă fiarelor sălbatice. Indigenii Siorono n-au nici o religie, nu cunosc și nu folosesc nici o tehnică. Ei văneză numai cînd le este foame și nu fac niciodată rezerve de alimente. Mănușile numai noaptea, ca să nu fie văzuți de așii, și nu se împurmuță între ei cu alimente, chiar dacă o familie are la dispoziția sa destul vînat, iar alții familli moare de foame.

CHIPAYASI

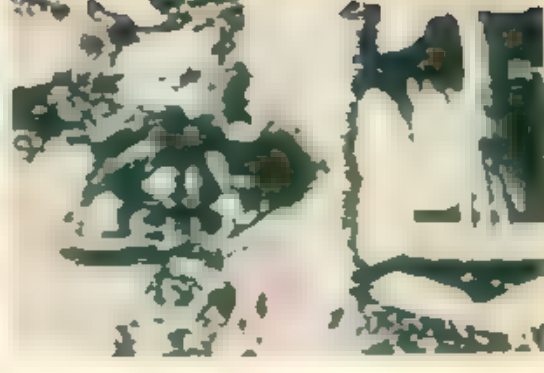
● „Oameni din epoca de piatră sînt contemporani cu noi!” — afirmă, senențios, biologul Jean Villard, din Bolivia. El a

reușit să trăiască mai mulți ani printre indienii Chipayas, din Munții Cordillieri, și să le studieze felul de trai. În număr de cîteva sute, acești semi-sălbatici trăiesc în case mai stricte izolare, neavînd contact nici măcar cu alte triburi. Cultivă rudimentar pămîntul, cresc capre, fac „industriile” forestiere tăind copaci pentru a-și construi casele. Cînd — rareori — ajung străini în preajma lor, nu manifestă nici agresiune, nici frică, dar nu admit rămînerea culvei, peste noapte, printre ei. Afirmății lui Villard duc la concluzia că strămoșii Chipayasilor au venit din Asia și au fost cei dintîi locuitori ai continentului american.

TRIBUL TOMA

● Aceste sate numele unui trib din Noua Guinee, despre care nu s-a știut aproape nimic pînă cînd a fost descoperit de o patrulă militară, în urmă cu cîteva ani. Adolescenții tribului urmează „cursurile” celor mai severe școli din lumea sălbaticilor, sînt tatuați cu benzii mari de desene pe corp și pe cap; sînt lăsați singuri în desigurile pădurilor, pentru a înfrunta primejdii și foame — toate acestea dîrînd trei ani pentru băieți și doi ani pentru fete. Bineînțeles că trec foarte puțin — mai ales fetele — aceste examene dure, dar dacă le-au trecut sînt gata să îndure totul. Sînt purtători de talismani, știu să folosească unele medicamente și otrăvuri, din plante, și fac un fel de agricultură, cu unele de lemn, cultivînd orz.

FIII TUNETULUI

● Tot în jungla din Bolivia trăiesc ultimii descendenți ai fostelor triburi Ayoreo — singurii indieni cunoscuți care n-au putut fi încadrați niciodată în viața organizată a popoarelor

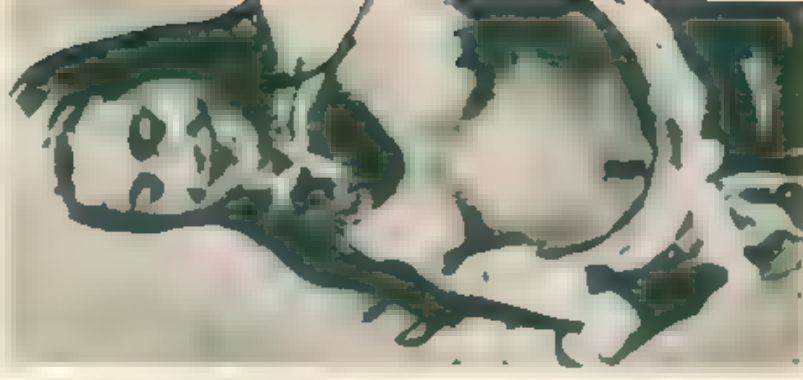

Americii Latine. Pac parte din epoca noastră, dar duc o viață primitivă, de nomazi (lipați) de toate bunurile pămîntului. N-au nici sate, nici colibe; nu cresc animale, nu fac agricultură și nu cunosc din tehnica lumii de-

căit securas, undițe și arcuț, care le asigură hrana. Numele de Ayoreo le cere și-au adăugat calificativul de „fiii ai tunetului”. Îi moștenesc din timpuri îndepărtate. Ei mai sînt încă numiți „Tzumbea” — adică despușcă, fără haine, pentru că umbra mai multă gîi, și „tapi nemi” — sclavi fugitivi. Acum o jumătate de secol numul Ayoreo nu măra cîteva mii de indivizi. Războaiele pe care le au dus între ei i-au împușcat — există mai sînt cîteva sute numai. Bătrînii Ayoreo și bolnavii cînd nu se mai pot întreține singuri, sînt îngropați de vii. Cînd moare o mamă, toți copiii săi lipsii de putere din cauza virușei fragede sînt omorîți și îngropați cu ea.

REGINELE JUNGLELOR

● În floarea primăverii, în pîdurile de vest ale Ecuadorului au loc serbări dedicate așteptării „reginei” junglelor. Jurul competiției este format din bătrînii triburilor respective. Când datale trebuie să îndeplinească două condiții esențiale să fie casta și ardeaza, în sensul că vor putea fi mame bune. De aceea cîntecul care trece prin fața onor jurului își are bîstul

goi „Domnia” unei regine durează douăsprezece luni — pînă la primăvara următoare, cînd se face o nouă alegere — chiar dacă între timp regina a rămas tot fecioară, daci nu și-a pierdut calitatea esențială pentru care a fost încoronată.

INDIENII ÎNALȚI

● Un sat compact, cu mai mult de cînel suba de locuitori, de origine necunoscută, a fost descoperit în adîncul junglei amazoniene de către o echipă de cercetători peruvieni în căutarea unor calumbieni răziciți. Li s-a spus „indienii înalți”, toți membrii comunității respective atîngînd 1,90—2 metri înălțime, mai ales bărbații. Au case făcute din piatră și pămînt ars, acoperite cu frunze. Nu cunosc nici fierul, nici bronzul — toate unsele de care se folosesc sînd din piatră sau din lemn. Fac focul cu scînteie din cranoane. Acesti indieni înalți sau gliganți cum li s-au mai spus, um-

bila complet goi, își vopșesc corpul cu negru și poartă „collare”, „diademe” și brățări confecționate din rădăcini de plante. Sînt,

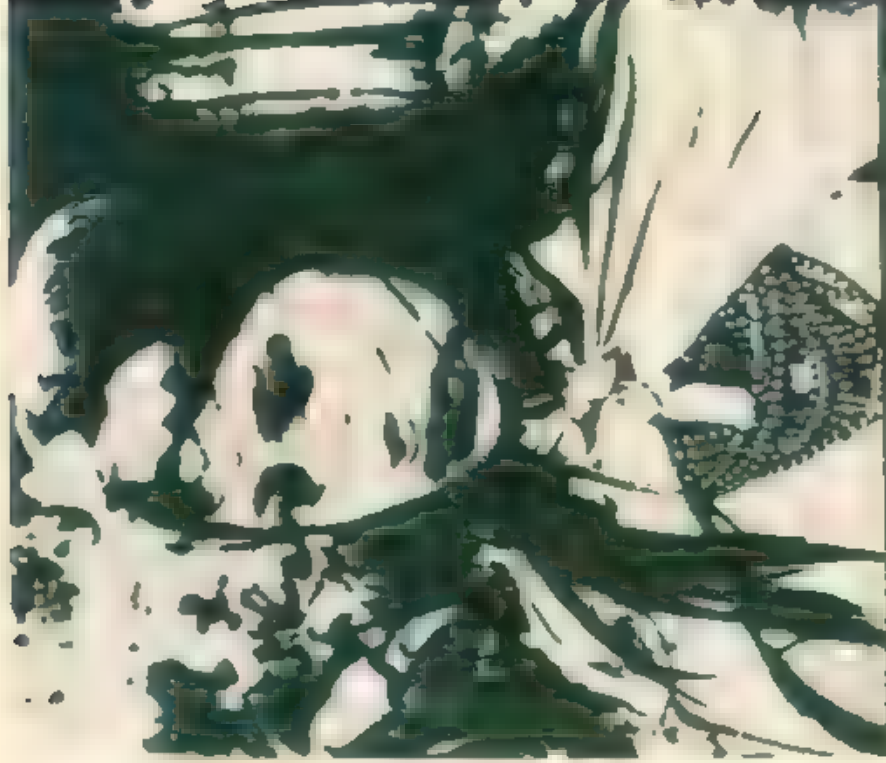
în general, perfect sănătoși, spre deosebire de alii triburi din împrejurimi care sînt declinați de tot felul de epidemii.

MISTERIOȘII COLORADOS

● În junglele Ecuadorului trăiesc și triburile Colorados — câteva sute de flințe omenești a căror principală ocupație este îngrădirea frumuseții Colorados înseamnă, în limba spaniolă, oameni roșii — nume ce li s-a dat din cauze vesele pe care o folosește în pictarea corpului înșelător de la străbuni, cochetăria indienilor Colorados intrase pe a tuturor poartelor din America Latină. Un Colorado fără ogindă — spune un istoric francez care a reușit să ajungă între ei — este ca un vinător fără pușcă. Au nervii permanenți de această utenită, pentru ei: supraveghașii le trasa pe față și pe corp părul de pe cap li dau forma unor pălării, ungându-l cu uleiuri amestecate cu pudră făcută dintr-o plantă uciată. Copii triburilor invadează de mic să-și vopsească trupul din cap și până în picioare, conștienți fiind că prin asta ajung să fie frumosi și, totodată, să aunga spiritele rele. Indienii Colorados locuiesc în colibe construite pe pereți înalți și trăiesc numai din vînat.

Care este originea acestor tri-

buri? Răspunsul nu s-a găsit. Spălați de vopsele oamenii acestei comunități perfect cu europeni. Cum au ajuns în junglele

de acolo pentru a trăi la limita cea mai de jos a umanului? În curînd nu vor mai fi bolile în măcină de la un an la altu-

VESTIȚII TUAREGI

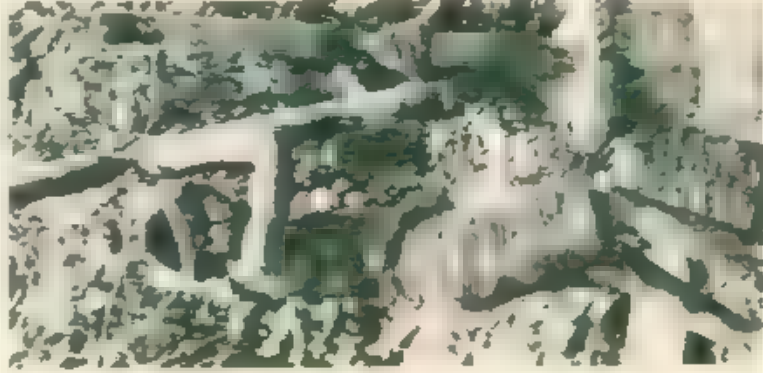

● O lume deosebită, o lume în care femeia este sufletul virtual al familiei o lume în care bărbații poartă voal pe față, iar femeile numele băneale ca europencele și, verbos, de preferință, limba netaiă — tif-nagh, în timp ce bărbații proferă araba lumii vasililor lui regi nomazi din regiunea Tar-gui, aflată la extremitatea sudică a Algeriei. În apropierea frontierei cu Mali sînt zeci de 20.000 de femei, bărbați și copii. Pentru a le pregăti în vederea celui viitor de conducătoare ale familiilor, fetele tuarege primează, de mic, o educație deosebită, pînă la mîrlișă. Limba netaiă scrie și vorbește, muzica, dansul, arta de a iubi și arta de a se purta în viața de toate zilele sînt „materiale” pe care mamele tuarege le prădau cu stăruință fiicilor lor. Legenda

spune că poporul acesta a fost întemnițat de o nobilă femeie, pe nume Tin Minan. Despre un strămoș de sex bărbătesc nu se pomenește. Tuaregul este poezie, singurul bărbat din lumea noastră de astăzi care se căsătorește pentru a avea lingă și un torer superior de vază, o mamă bună o țină de familie.

● Despre Murungii — tribul din Munții Pakistanului — s-a vorbit totdeauna ca despre niște campioni ai cruzimilor. Recent însă, un ziarist francez care a reușit să ajungă până la ei, a înfirmat această credință estompată. Este adevărat — spune ziaristul — că Murungii trăiesc sub influența spiritelor și a demonilor și practică unele rituri sângeroase, cu animalele, dar în relațiile lor cu alți oameni sînt pașnici și înțelegători. În general umblă aprinde goli. Au brațări la minți, cercei în urechi și piepturi vungi în păr. Iau contact cu străinii numai o dată pe an cînd intră cel mai cunoscut și se duc la zeci de kilometri depărtare, în localitățile

de unde își pot procura cuștile fără de care nu pot trăi. Cu aceste unelte și ucid animalele, defrișează pădurile și își construiesc case. Căătorii la Murungii se fac numai prin „răpirea”. Femeile care vreau să-și întemeieze o cămină își construiesc mai întâi o colibă apoi oșaga, fapt care îi place și a răpește stivă cînd o întineste în pădure. Măncînd de preferință vițelul, Le mănă stau mai întâi bărbat apoi femeile și la urmă copiii. Carnea preferată de mîna mușă, de cîine și de porci

FRUMUSEȚILE BORORO

● În regiunea frontierală dintre Mali și Algeria locuiesc triburile nomade Bororo, urmele vechiului imperiu gheez, care se mîndresc permanent cu femeile lor — socotite cele mai frumoase de pe continentul african. Dacă nu poți să fii frumoasă mă bine să te arunci într-o fîntînă și să mori! — se spune în cîntecul de seagîn al copiilor triburilor Bororo. Iar de la virată de 12 ani încep o „fîntînă” în cultul frumuseții să aibă permanent un

ten curat, pe care „pieturiile” să se poată evidenția perfect și să-și mențină, toată viața un corp înalt și slab prin cumpătarea în alimentație, să aibă un nas drept, o frunte înaltă, naturală sau obținută prin raderes pîrului, dinții să le fie permanent albi. Triburile Bororo nu pot fi socotite în afara civilizației, acceptînd contactul cu străinii, fac schimburi de obiecte cu neguțătorii iușiniți, primesc sfaturi de sănătate și comportament. Dar, în linii mari, preferă să-și ducă viața lor separetă în cîndele moștenite din străbuni

KUKUKUKU

● Printre mla de indigeni care locuiesc în văștele teritorii se-numita „recunoscută” din nordul Guineei, se află și câteva triburi numite Kukukuku (celeste kukukuku), care trăiesc într-o veșnică dușmănie între ele. În general aceste semnalbatici se asemănă între ei, avînd probabil, aceeași origine. După stă-tută se înrudesc cu pîna la 50 metri. Sînt agresivi, curajoși, combativi. Bărbații poartă, în loc de mustați, bețe de bambus trecute prin nas. Locuiesc în colibe și, acolo unde n-a pătruns încă supravegherea administrativă înseriale, practică necinș-gheții, canibalismul, nu că o necesitate de hrană, ci ca un războinic în permanenta cloc-niri dintre triburi, învingătorii își mîncă prizonierii. Acest gen de canibalism a duc după cum relatează cercetătorii, la apariția unei boli necunoscute, totdeauna mortală, cărăind cad

victime în fiecare an, creștea vite de birușari. Se crede că boala este contractată de cei care consumă creștii, alături al prizonierilor. Armele de luptă ale acestor războinici sînt sulițe, pe care fiecare bărbat le mînuiește cu atita măiestrie încît recunoscute drept că mîna bun, arcepi al Pacificului

• Cea mai mare înaltă din arhipelagul Filipina este Luzon. Acel trăiește pe platoul unor munți, complet izolat de civilizație ca-l Incon, dar, tribul Ifuagot Acum o jumătate de veac Ifuagos însemna tăiator de capete, obiceiul moștenit din străbuni fiind ca tânărul preten dent la însurătoare să ofere to godn ca, sale capul unui dușman vinat" în tribul vecin. Astăzi obiceiul acesta a fost abandonat și se înfruntă în trib o „casă a logodnelor", în care fetele care au împlinit 11 ani și băieții trecuți de 13 ani se adună în fiecare seară și petrec împreună pentru a se cunoaște. Organizați în familii numeroase Ifuagotii locuiesc în colibe rudimentare, făcute din nulele împletite în jurul copacilor. În interiorul colibelor nu au decât cuțituri din frunze. Ca îmbrăcăminte au numai un port de pînă și o pîlărie mare de paie. Fumează cu pipe de bronz — mai eline fumele. Între platourile locuite de tribul Ifuagos și lumea înconjurătoare nu există nici un drum, pentru că nimeni n-are voie să iasă din „țară" iar dacă vreun Ifuagos pleacă totuși și la contact cu civilizația lumei de pe marea înaltă, este exclus din comunitate.

• Sînt și cîteva comunități de pigmei care trăiesc pe glob în stare de sălbăcie. Une dintre ele se află în provincia Salta din nordul Argentinei și sînt descoperiți întâmplător, dar nu s-a putut afla mai nimic despre ei, deoarece, la apariția străinilor, au dispărut în junglă. O altă grupă de pigmei a fost descoperită în Congo, în desigur-le necercetate din jungla. Acesta au cîni de vînătoare, arcul de lemn cu săgeți otrăvite și duc o viață nomadă. Acolo unde stau mai multe săptămîni fac „înstaiaji" de afumare a porocilor și veverițelor care constă în prinderea lor hrană. Mai mîlinesc ciuperca rădăcinii de plante, băuturii. Nici unul dintre acești pigmei din Iuri" nu este mai înalt de 130 de centimetri. Alt,

plăci, care au depășesc înălțimea de un metru, au fost descoperiți recent — în ianuarie 1977 — în pădurile de la frontiera dintre Columbia și Venezuela.

• „ȚARA" NECUNOSCUTĂ

• Cea mai recentă descoperire se cunoaște din luna august 1977. Un medic francez Van Leer — a făcut o comunicare, în cadrul unei conferințe ținute la Lima, despre existența unei „țări" complet necunoscute pînă astăzi, așezată undeva în estul junglei amazoniene. Țara aceasta este formată din aproape 20.000 de indieni pe care el le numește Nieuva Sinti. Indivizii înalți de statură, bruni, cu fețe distinse, ca ale albilor care trăiesc în civilizație. După afirmațiile lui Van Leer, țara Nieuva ar fi una dintre cele mai bogate din lume — dacă nu chiar cea mai bogată — datorită unor mine de aur și argint pe care indienii respectivii le exploatează, fără însă a face co-

muni cu metalele extrase din pămînt. În afară de minerii comunitatea tribului Nieuva se ocupă cu vînatul și cu pescuitul, folosind pentru acestea săgeți otrăvite și plante „anestezic". Van Leer se ocupă demult de cercetarea vieții din tribul pe care l-a descoperit după lungi și grele eforturi și refuză însă să dea indicații privind locul unde se află tribul și fabuloasa mină (un adevărat așez subteran de aproape 100.000 de metri pătrați), pentru a nu pune în pericol comunitatea, care ar putea fi prădată și exterminată. „Tribul Nieuva — a spus el — se află undeva între frontierele Braziliei, Columbiei și Perului". În aprinsul afirmărilor sale, Van Leer a proiectat în timpul conferinței o secvență de fotografii documentare

ULTIMII LACANDOS

● Străbunii triburilor maya au lăsat urmași unei remarcabile civilizații în America Centrală. Dar ultimii mayești care mai trăiesc astăzi în pădurile de pe malurile râului Usumacinta, din sud-estul Mexicului, dor o viață primitivă și nu știu de existența altor lumi decât a junglei. Sînt cîteva sute de indivizi și se numesc Lacandoa. O familie „domicillază” în cinci-șase locuri diferite pe an — și nu mai revine niciodată în „satul” cunoscut Ciudad Lacandoa umbilic imbrăcați în halata lungă confecționate din bumbac Bărăgii furnază toată viața, începînd din copilărie, țigări groase de fol de tutun sălbatice. Mîncarea

lor preferată, dimineața — flori de pădure (vestite: flori de Yucatan, care au sucuri narcotice), iar peste zi carne de maimuță și de papagal. Salvarea obişnuită kayeul — un suc de porumb, uşor fermentat combinat cu diferite mirodenii. Şeful „satului”, adică al grupului nomad, are 3—4 neveste şi 15—20 de copii. La moartea sa băieţul cel mai mare îl moşteneşte integral, devenind proprietarul întregii familii. Cînd se înfrînesc două dintre aceste grupuri, şefii lor schimbă între ei o parte din femei şi-şi vînd „pluşul” de faţă pe care le au, acestea fiind scotite bune de mărţel în vîrstă de 10 ani. Cea mai eventuală tehnică pe care o cunoaşte Lacandoi este confecţionarea săgeţilor cu vîrf de aluz.

TASADREI

● Cel mai mic trib descoperit în sudul Filipinelor. 24 de bărbaţi, femei şi copii, care au fost numiţi Tasadrei sînt descendenţii unui neam vechi de sute de ani, care acum se sting. Tatadrelli trăiesc în trei cabane de stuf Măntîncă broaşte, rîma şi scarabeli. Aprind focul cu beţe freceate. Au pielea de culoarea ciocolatei Umbli aproape gol, doar cu un „chilot” făcut din plante verzi, acesta avînd rolul să-l ferosească de stercilite. Verboase aproape aceeaşi limbă pe care o au alte două triburi vecine Ubo şi Tirural, dar nici unul de viaţă, nici aspectul fizic nu-l asemănînd cu aceştia.

DAIACII

● Părinţii acestui foto au făcui parte din rîndurile vasililor „călători de capete” care au fost, pînă mai acum a jumătate de veac, apela explorerilor înselelor din Pacific în prezent, Daiaci) — despra el este verbe — şi-au părăsit vechile obiceiuri şi s-au integrat, parşiel, viaţii organizate impuse de statele în care trăiesc. Bătrînii conştinui să se arate refractari civilizaţiei care li se impune, dar tineretul o acceptă aproape total. Pea pe care o vedem în fotografie este o delacş din insulele Borneo. Lucrează în agricultură şi le cîntesc şi primeşte cu supunere învăţămintele care li se dau. Dar nu părăsesc credinţa că va fi pleasă, la „concură” e-nuel, drept cea mai frumoasă fiică a tribului. De aceea nu se desparte nici în timpul lucrului de principala se pedoabă — ceresii, grai de aproape un kilogram care l-au deformat labii urechilor.

THE

1. *Il faut reconnaître que la*
question de la responsabilité
est une question de principe
et de droit, et non de fait.
 2. *La responsabilité est une*
question de droit, et non de
fait.
 3. *La responsabilité est une*
question de droit, et non de
fait.
 4. *La responsabilité est une*
question de droit, et non de
fait.
 5. *La responsabilité est une*
question de droit, et non de
fait.
 6. *La responsabilité est une*
question de droit, et non de
fait.
 7. *La responsabilité est une*
question de droit, et non de
fait.
 8. *La responsabilité est une*
question de droit, et non de
fait.
 9. *La responsabilité est une*
question de droit, et non de
fait.
 10. *La responsabilité est une*
question de droit, et non de
fait.

Un grupă genetică vizată de selecție naturală este spermatofita care are o biologie cu o generație mai lungă decât cea a gimnospermei și are un sistem de reproducere mai complex și mai puțin primitiv decât cel al gimnospermei. În ciuda faptului că este imposibil să se stabilească cu certitudine dacă o anumită caracteristică de dezvoltare a laică reprezintă o inovație sau o reducere a unui număr de adevărate inovații care au rămas în spermatofite, este evident că spermatofita are un număr mai mare de inovații față de gimnospermele care au rămas în spermatofite. În ciuda faptului că este imposibil să se stabilească cu certitudine dacă o anumită caracteristică de dezvoltare a laică reprezintă o inovație sau o reducere a unui număr de adevărate inovații care au rămas în spermatofite, este evident că spermatofita are un număr mai mare de inovații față de gimnospermele care au rămas în spermatofite.

N-am ajuns însă pînă a.s., Decamdată genetică, am reușit să secționeze genele și să le transforme prin intermediul unui vector în acțiunea altor bacterii, unde

Și atât pentru răzuitale — în labo-
roare tăieși colabail cu gene de vîl
sori, de umfloce sau de genele celebre
musculile de oțet au deosebit ale peș-
tior ale unei bronce africane

Aici găsim un 5-a april pentru a reflecta. Nu cumva se joacă cu hazardul? Nu cumva va transfera din greșeală o genă care favorizează apariția cancerului și noua bacterie se va răspândi în lumea întreagă, nu cumva va crea o bacterie rezistentă la toate antibioticele și miza noastră planetă va fi pusă în de o epidemie necunoscută. În fața căreia nu vom avea nici un mijloc de apărare?

[illegible]

Având astfel speranța că ingineria ge-
ologică va aduce o cale de a ameliora
starea gospodăriei noastre plătute
legitimă, generală și prinse enormă, nu
ne înfrumusețăm va da enorm. Măcar dintre
măi se vor afla de acestor afecțiuni de ven-
turi, după altele ale zonelor secolului următor
vor să apară general. Și ele vor a bomba
infinită ca lămură noastră.

Suferăm cu pierdutul îngerilor ne-
reși și a stărilor de-a performanțe -- a
bucuri care distrage pe-a pierdut pe
sufletul oamenilor și a bucurii care sin-
tețea la suia victorie a faptelor

În natură, în laboratoare și în viața noastră, agenți rădători de bacterii producătoare de boli, pe care medicina îi cealămă de cantități mari mar, mari mari și de obținut Bacteriile vor sintetiza hormonal de creștere - și copii incapabili să producă acest hormon vor crește normal, tot ele vor „fabrica” enzimele necesare tratamentului multor creștări și poate și mărfinse naturale, și este substanța umitoare cu care creșterii leptă împotriva durerii. Marra noastră sporește poate cea mai zămoasă dintre toate promisiunile îngurice, genetica este de a crea o bacterie capabilă să fixeze azotul direct din aer. Eie există, de fapt, dar dintr-un capriciu al naturii trăiesc

WORLDWIDE

[illegible][illegible]

卷之四
 四
 五
 六
 七
 八
 九
 十
 十一
 十二
 十三
 十四
 十五
 十六
 十七
 十八
 十九
 二十
 二十一
 二十二
 二十三
 二十四
 二十五
 二十六
 二十七
 二十八
 二十九
 三十
 三十一
 三十二
 三十三
 三十四
 三十五
 三十六
 三十七
 三十八
 三十九
 四十
 四十一
 四十二
 四十三
 四十四
 四十五
 四十六
 四十七
 四十八
 四十九
 五十
 五十一
 五十二
 五十三
 五十四
 五十五
 五十六
 五十七
 五十八
 五十九
 六十
 六十一
 六十二
 六十三
 六十四
 六十五
 六十六
 六十七
 六十八
 六十九
 七十
 七十一
 七十二
 七十三
 七十四
 七十五
 七十六
 七十七
 七十八
 七十九
 八十
 八十一
 八十二
 八十三
 八十四
 八十五
 八十六
 八十七
 八十八
 八十九
 九十
 九十一
 九十二
 九十三
 九十四
 九十五
 九十六
 九十七
 九十八
 九十九
 一百

natural în rădăcinile plantelor leguminoase. Dacă am reuși să avem bacterii simbiote adaptate rădăcinilor grâului sau porumbului, am reuși să îngrădămizele eld-mice. Beneficiile ar fi urase — economii de energie, reducerea poluării, creșterea producției.

De tehnicienii la rândul lor vor fi mar-torii existenței unor specii noi de animale cu mare valoare economică. Ar fi hazardat să anticipăm forma sau calitățile hamamelor animale de mîine dar este sigur că ele vor popula pămîntul.

Putea vom reuși să creăm specii de plante adaptate la cele mai neprielnice condiții de mediu poate că vom vedea pe câmpul plante neobișnuite ce vor la mai bune rezultate pe an și de ce nu poate vom realiza plantele ce vor popula alte planete.

Biotehnologia, ne vom gândi și la noi în-șine. Va fi câmpul de dușul și poate mai mult decît altul va pune probleme de o înșirămintătoare complexitate. După toate probabilitățile vom începe prin a corecta defectele genetice. Vom face pe cele de-a doua a acestor ani și voi rămîne una din-tre cele mai importante probleme de ma-dricare. Descoperim permanent no-tu-bilități ereditare. Ar fi suficient să reamîn-tese că pînă acum s-au identificat cel puțin 2.500 de boli ereditare și că numărul crește în fiecare an cu încă o sută. Aceasta nu înseamnă că în fiecare an apar o sută de astente genetice noi ci că în fiecare an ameliorarea posibilităților noastre tehnice ne permite să descoperim tulburări care au însoțit omul în întreaga lui istorie, dar pe înșiră care am trecut fără să le bănuim originea. Dar cînd va trebui să intervenim în întințarea proceselor genetice? De-a-năiere? Ar fi deseori prea tîrziu. Pro-babil, cîndva pe la mijlocul secolului vi-tor se va introduce fecundarea dirijată

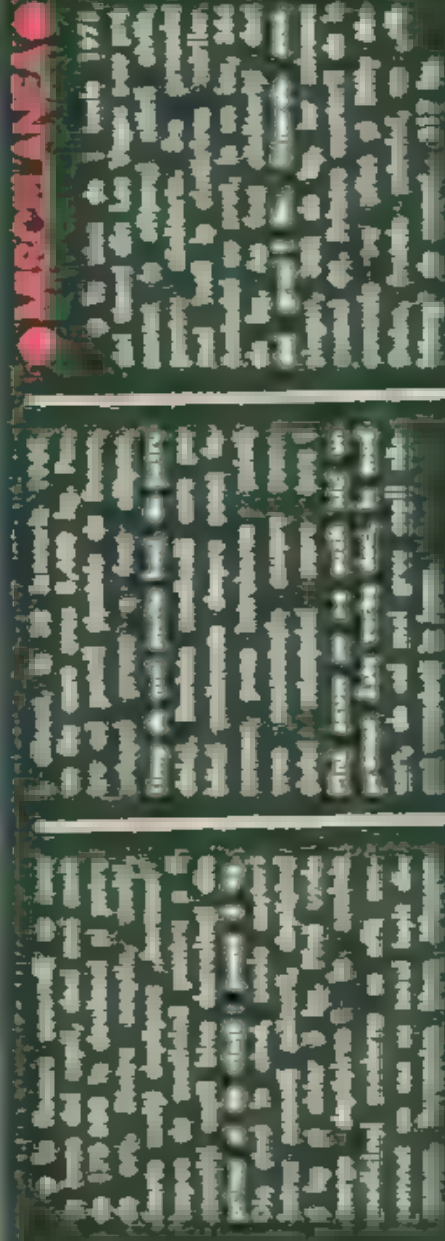
Adică viitorul individ va rezulta din ce-lule germinale investigate genetic în pre-alabil. În acest fel se vor elimina toate celelalte germinele genetice anormale. Așadar bolile ereditare vor dispărea.

Dar accidentele genetice vor continua să survină și după aceea. Ie-a lungul în-tregii istorii, indivizii la urma urmei, ce este bătrînețea decît expresia acumu-lării unui mare număr de mutații? Iată de ce în secolul următor fie are individ va avea o lăsa genetică la care vor fi notate toate modificările genetice în momentul în care numărul de mutații trece de o li-mită tolerabilă. Individul va fi supus unei operații chirurgicale — de chirurgie ge-netică, baneficului.

Altfel viemea ei ne vom reduce la corec-tări, nu va exista nici o opoziție. Dar nu vom încerca care să trecem dincolo de această barieră și vom dori să ameliorăm caracterile speciei noastre? Ieșele, va fi posibil, chiar dacă va cere foarte mult timp, un secol sau două, dar înainte de a ne angaja pe acest drum va trebui să știm foarte clar încotro mergem și pînă unde vom merge. Să presupunem că vom putea ameliora potențialul psihic — coe-ficientul de inteligență — sau că vom pu-tea dezvolta anumite abilități. Care va fi impactul social al unei asemenea atitu-dini? Nu știm. Să admitem apoi că vom reuși să prelungim media de viață cu cî-teva decenți. Cum va evolua o societate cu un număr foarte mare de bătrîni? Nu știm.

Seriă. Întrebărilor ar putea continua. Sperăm însă că înțineria genetică nu va aborba și nu va rezolva decît problemele pe care le reclamă evoluția firească a speciei noastre.

Dr. CONSTANTIN MAXIMILIAN

Meserii rare și ocupații ciudate

Într-un dicționar apărut în Italia rezultă că există 7 000 de profesii pentru a căror indicare a fost nevoie de nu mai puțin de 3 000 de mil de termeni! Cu toate acestea, în condițiile unei populații de peste patru miliarde de locuitori cu preocupări din ce în ce mai diversificate, este foarte greu dacă nu chiar imposibil de stabilit o listă completă și exactă a tuturor profesunilor de pe Terra. Desigur că nici noi nu vom încerca acest lucru intenția pe care ne am propus-o (a scăr foarte redusă) reiese din titlul de mai sus. În plus, vom reliefa și curiozitățile unor meserii

• Unul grup de biologi de la muzeul Field din Anglia li s-au încredințat îngrijirea celor 1 200 de voratăși de păsări (cea mai mare colecție de păsări din lume) aflați în colecția muzeului. Savanții din lumea întreagă folosesc serviciile acestei colecții în efectuarea diastelor ceretăși epideologice.

• Negușorii ambulanți din țigăre din Costa Rica ca să transportă mărșile pe spărea mărșilor și să obțină ca, atunci când fac cerere de permis de comerț ambulant pe lângă cele șase fotografii personale să depună și două fotografii ale mășorului.

• Un versitatea Harvard o întocmیت, pe baza unor studii, o listă a celor mai anoste meserii în fruntea acestei figurează opera ie monotone la banda de montaj, armează me tena de literar paznic de bancă, operator la aparatură de copiat, Activitatea gospodinei opare pe listă la locul al recele

• Un salariat al unei mari firme engleze de lame este unul om din lume în stare să deslăcă un fir de păr în șose. Datorită sa este să aibă zinc la întimplare, o lamă de ras dintr-un teanc detarminat și să supună testului. Dacă firul de păr nu se rupe în timpul dilatării probe întregul teanc de lame de ras trece la ra ionul de ambalaj, lamele fiind bune pentru vânzare.

• Roata olarului era cunoscută în Egipt la începutul secolului al treilea mileniu î.Hr. (acum peste 4 000 de ani), iar ștanța constructorilor piramidelor egipțene de a împănă, fără mortar, unușele blocul de piatră, o rămasă nătrecută până astăzi.

• La firma engleză „Wagwod”, care produce tacamuri de porțelan, există un om plătit ca să spargă. Misuna lui este de a sparge, bineînțeles, acele produse a căror fragilitate nu corespunde celui care au cile un defect deosebit.

• Dal oameni de știință americani afirmă că cea mai veche profesiune medicală este cea de „stomatolog”. Afirmatia lor se bazează pe o recentă descoperire arheologică pe teritoriul Egiptului. Trei dinți de om legați cu o sîrmă de aur „lucrați” susțin cel doi savanți, nu este altceva decît o punte dentară executată de specialistii stomatologi de acum 4 500 de ani.

● Un cetățean din
Istanbul pune pe loc mi-
liioane de bancnote tur-
cești, uzate, deteriorate
care se scot din circulație
înlocuindu-se cu bancnote
noi. Respectivul profesază
meseria de peste 30 de
ani și trebuie să vegheze
ca toate bancnotele să
ardă complet, doar scu-
mul să se alege din ele.
Dacă rămâne un fragment
de bancnotă cu venă,
banca este obligată să
plătească prezentatului
o parte din valoarea ini-
țială.

● Munca unui salariat
al companiei care deține
dreptul publicității și
reclamei în metroul
newyorkez constă în a
călători toată ziua cu me-
troul pentru a ține de
pe pereții vagoanelor
„desenele” aplicate de
necunoscuți peste afișele
de reclamă care împinșic
vagoanele și stațiile.
Acesta consideră că în
cariera sa a țers cu
guma nu mai puțin de
40.000 de afișe peste care
au apărut aplicațiile de-
senatorilor „improvizați”.

● Vaticanul a creat un
post de „supraveghetor de
moravuri” în istorica basi-
lică San Pietro: cel ales
trebuie să expulzeze din
incintă pe purtătoarele de
rochii prea scurte sau
prea lungi.

● În decursul a 34 de
ani de muncă, Wilfred
Cripps a urcat (și a co-
borit evident) nu mai
puțin de 2.250.000 de
trepte. Performanță ne-
cesară, superoară cele a
multor alpinisti dacă
ținem seama că el avea
de înțers în fiecare zi aso-
logiul mare al catedralei
St. Paul din Londra, or-
logiu care acum este
întors de un dispozitiv
electric.

● Englezul Stan Evans
se ocupă cu mulsul feme-
lelor de rhinocer. Laptele
acestora este necesar
pentru studiul componen-
țelor sale. Pentru această
treabă extrem de riscantă
au trebuit multă răbdare
și mult timp ca să se poa-
tă aprapia de pensiona-
rele parcului zoologic din
Bristol și să „recolteze”
primele contradiții de lapte.

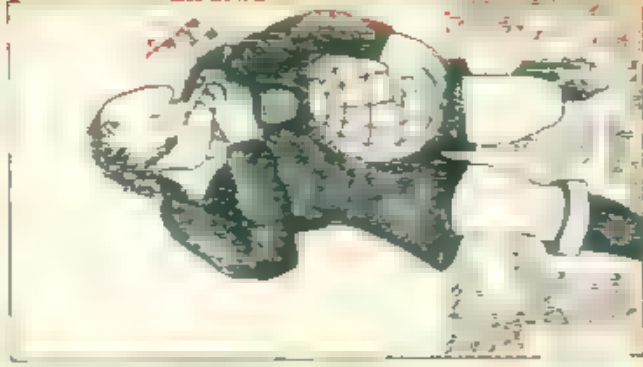
● La celebra „Scala”
din Milano, de aproape
20 de ani există un grup
de „aplaudatori”, pro-
fesioniști „dirijați” de Ja-
nino Carera. În concer-
tanță cu cele ce se în-
tmplă pe scenă și în în-
teregerea cu salicitanții,
Carera dirijează „lungi-
mea, forța și timbrul emo-
țional” ale aplauzelor gru-
pei sale. Cel care vrea să
se angajeze în această
grupă trebuie să îndepli-
nească două condiții: să
aibă palmele cit mai late
și să fie cât mai aton.

● În secolul al XVIII-lea
existau aprazi care
chemau în gura mare
populația să respecte
curătenia îngrușor. La
Perth, în Australia, vechiul
obicei european a rân-
cul, dar coșurile de gunoi
fac singure acest serviciu.
La intervale regulate de
timp ele transmit mesaje
amintind locuitorilor de-
spre frumusețea orașelor
curate.

● Pe unele aeroporturi
din lume sînt salariați al
acestora care trebuie să
facă umbră cu corpul
lor între luminile de sem-
nalizare și avioanele că-
lătoriează.

● La festa fortăreață
Winchelsea există în per-
manență un parc de
servicii care examinează
în fiecare dimineață cu
binodul toamnei opus Pa-
nicul are datoria de a
semnala dacă nu cumva
flota spaniolă, olandeză
sau franceză pregătește
un atac împotriva tărnu-
lui englez. Acest post a
fost înființat în secolul al
XIII-lea. Actualul parnic
este proprietarul unei ci-
clumi din apropiere și,
după ce examinează toa-
rea, trece la servirea oas-
peților. El primește anual
pentru serviciul prestat o
liră, doi șilingi și șase
pence, salariu stabilit în
secolul al XIII-lea.

● O societate braziliană
de asigurări, dispunind de
un bogat material statistic
prelucrat, a întocmit o
listă a profesiunilor celor
mai primejdioase. Pe
această listă figurează (în
ordine descrescînd) a
pericolului pe care azer-
citarea profesiunii o re-
prezintă pentru viața și
integritatea corporală) ur-
mătoarele profesii: ar-
bitru de fotbal (1), șofer
de taxi, agent matrimo-
nial, executor judecăto-
resc, comisar de poliție,
boxer, reporter, detectiv
particular, controlor la
calea ferată, vrăjitor (1).

● Degușător... de
ceă un trebuie să încerce
zece de varietăți și nu-
meroase amestecuri pen-
tru a determina nu numai
țara de origine, dar și
regiunea anume de unde
câștat ceai din Anglia, țară
vestită pentru deosebita ei
incincație către această
băutură (în medie, cinci
cești pe zi pentru fiecare
locuitor) este un amestec
din nu mai puțin de 30 de
varietăți

● Ivan Lomov și-a de-
dicat întreaga viață vină-
torilor de țerci. Ei a stră-
bătut deșerturile Kara
Kum și Kizil Kum de
foarte multe ori, vinând
țerci, cobra, vipere și vi-
pera lăbăndă, care simt
expuse în grădinite zoolo-
gice din URSS. Nașterea
noului vinător are în oc-
tombrii săi aproape 5.000 de
țerci-vinași.

● Teizo Hashimoto din
Tokio este unul dintre cei
mai populari constructori
de zmeie din Japonia. De
58 de ani s-a consacrat
acestei specialități. El nu
crează în fiecare zi câte
cinci zmeie, pe care le
ornează cu desene foarte
sugestive și care își gă-
sesc repede cumpărători
indiferenți zmeilor este una
din distracțiile favorite ale
japonezilor

● Unul mecanic auto
din lume care n-a văzut
nicodată o mașină tră-
iește în orașul otandez
Zwolle în îndelungata so-
viață acesta a construit
multe vehicule, are pro-
priul său garaj și contea-
ză drept un mecanic
foarte priceput, specialist
în mașini vechi. Fratele
său conduce mașina, iar
mecanicul are cunoștințe
chiar numai după sunet
ce defecțiune are fiecare
mașină

● Locotenent colonelul
George Frinn din Frinton
(Anglia) repară diferite
obiecte care se aparțin unor
colecționari. Frinn a avut
nevoie de ani de zile pen-
tru a elabora acea tehni-
că de filigran care con-
stituie specialitatea sa. Se-
cretul tehnicii lui, ale
cărei urme pe obiectul
reparat nu pot fi desco-
perate decât cu o lupă
puternică, se explică și
prin aceea că Frinn are
nenumerate piese de re-
zervă, cofe de aur, pe-
care le ținește cu pri-
cepare pentru „peticii”.
Ajutându-se de o sondă de
dentist, un bisturiu de
chirurg, a pensată și un
clic special, brevetat de
el însuși.

● Canadianul Jean-
Baptiste Beland se crede
călător în 1932 a străbătut
în galop 81 de km în
cinci ore și jumătate
Cajiva din mai trziu a
descalificat la 800 m un
trăpăț pungaș. De
atunci trage o trăsurică
pentru a plimba turistul.
Deși are o viziune înainta-
tă, se simte sănătos ca un
cal

● În ajutorul unei călă-
torii în Europa un ameri-
can și-a asigurat nasul
pentru suma de 10.000 de
dolari. Omul își pretinde
organul său afectiv la o
sumă atât de ridicată,
pentru că atmosfera din
Europa l-ar fi putut vătă-
ma simțul afectiv, iar
fără el, bietul om ar fi ca
și fără minte. E deguș-
tător principal la o lo-
brie de whisky.

● Un locuitor al unei
așezări aflate undeva pe
tărâmul vestic al S.U.A. are
o profesiune pe cât de
neobișnuită pe atât de
primejdioasă. Este imblin-
zitor de crocod. Pentru
William Host din Miami
lucru nu s-a născut țorpea
veninosă a cărui mușcătură
să-i primejduiască viața.
Host este crescător de
țerci și în cursul unui an
a fost mușcat de peste o
sută de ori, fiind complet
imunizat.

● Freddy Friedewald
din St. Petersburg - statul
Florida (S.U.A.) - s-a
ocupat timp de zece de-
ceni cu o meserie extrem
de periculoasă - vânăto-
rea de rechini. El se poate
mândri cu faptul de a fi
printre puținii posesori din
lume ai unor maxilare de
rechini cu dantură com-
pletă.

● Oricât ar părea de
curios, dar numărul mese-
rilor rare și a ocupațiilor
clădite este totuși foarte
mare. Astfel, există un om
care umblă desculț opt
ore pe zi numai pe sal-
tele, spre a le controla
elasticitatea. Hamalii ne-
polezi care urcă pe pote-
cile din Munții Himalaya
au devenit cunoscuți și
prin faptul că ei umblă
desculți pe aceste drumuri
veșnic acoperite cu ghea-
ță fără să răcească
vreodată!

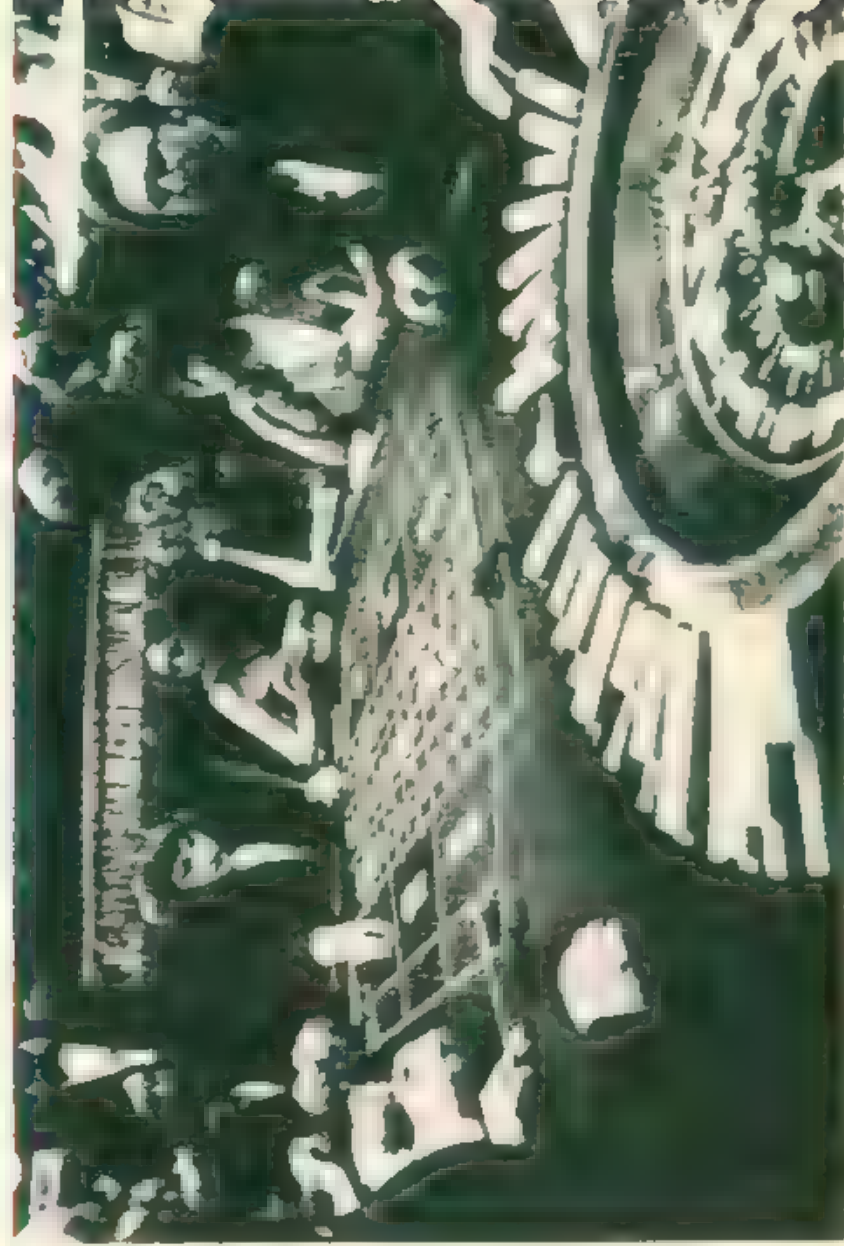
● În orășelul vest-ger-
man Hemsladt există un
club al bărbatilor care în-
cetează. Membrii acestui
club crotează sau trico-
tează câteva ore pe zi și
declără că nu există o în-
deretnicie mai plăcută

● Orașul Princeton
din statul Massachusetts
(S.U.A.) a angajat un nou
„strigător” pentru că
statul „funcționar” public
cu strigățul a leșă la pen-
să. Noul angajat trebuie
să muncească 10 ore pe
zi agițând un clopot din
secolul trecut și strigând
ultimile știri

Grupul întocmit de MIHAI
BURDUJA, Cimpulung
Moldovenesc

Realități occidentale

[illegible]

rișatul la masa de ruletă, furturile și înșelăciunile comise din cauza patimii jocului se înmulțesc odată cu boom-ul cazinourilor. Potrivit estimărilor criminologilor, creșterea numărului cazinourilor cel puțin „contribuie”, dacă nu chiar determină, comiterea de infracțiuni de către jucătorii pătimiși și cei ruinați. În „paradisul” jocurilor de noroc — S.U.A. — există sanatorii pentru dezintoxicarea „pătimașilor”, așa cum există sanatorii pentru dereal-coolizare sau pentru vindecarea narcomanilor. Despre toate acestea revista vest-germană „Der Spiegel” a scris pe larg într-un articol din care am reprodus o serie de fragmente.

Cazinoul din Monte Carlo

a cazinoul Bad Neuenahr **cruc** pierul făcuse jocurile, nimic nu mai mergea. Cu câteva clipe înainte **ca** bila să se oprească, un client s-a aplecat peste grămada de jetoane și a plecat, în mijlocul mesei de joc, cu o reperițiune uluitoare, încă un jeton de două mărci — lucru nepermis de regulament, dar asupra căruia crupierii de cele mai multe ori închid ochii.

Scurt timp după aceea, jucătorii — un cheitar de 28 de ani, la data respectivă șomer — a fost chemat de urgență la recepție, unde poliția criminală l-a arestat. Crupierul observase că atunci când îndeminaticul jucător își retrăsese brațul, după aruncarea jetonului, unul din cele două jetoane, în valoare de o mie de mărci, aflate pe masă, lipsea. Ulterior s-a dovedit că jucătorul avea în țins pe palmă un altot de lipici cu care „magnetizase” pur și simplu valorașul jeton, dispărut în buzunarul său.

ot la cazinoul de la Bad Neuenahr, un „arhitect” se așeza mereu la masa de ruletă, scoten din buzunar un blocnot pe care îl tot mâniera, din timp în timp arunca un jeton în direcția „celel de-o doua dusine” și aproape întotdeauna, în același moment, ieșea un număr câștigător. La un control al cârților de intrare s-a dovedit că hirtile personale ale „arhitectului” erau false. Atunci i s-a făcut percheziția corporală, descoperindu-se că în mîncă avea o antenă și în buzunarul hainei

un receptor. După cum s-a aflat la anchetă, un complice urmărea de fiecare dată retrerea ruletei și, prin intermediul unui emițător, declanșa mecanismul de oprire al bilei exact în momentul în care jetonul celui-lalt se așeza pe unul din numerele „celel de-o doua dusine”.

Der nu era totul. Cel doi se ocupau și cu furturile de buzunar, lucru chiar de la mână. Dacă — așa cum se întâmpla în mod frecvent — un client juca la mai multe mese concomitent, unul dintre cei doi complici îl urmărea îndaproape și, de îndată ce clientul se îndepărta de la o masă, îl semnaliza celui-lalt prin radio ocazie favorabilă de a subtiliza banii sau jetoanele. În acest mod, cei doi au „cîștigat” în decursul unei singure săptămîni mai multe mii de mărci vest-germane. Duo-ul a fost arestat.

rișitul sau furturile la masa de joc, furturile din cazinouri și pentru jocul în cazinouri — es-crochamile cu cifre pentru sume mari — au atras ca un obiect magic pe „scavalerii norocului” din toate timpurile.

Pe la sfîrșitul secolului trecut, un amărican, proprietar al unui iaht, a amenințat că va bombarda un cazinou dacă nu i se restituie sumele pierdute la masa de joc. Și a avut succes. Cam în aceeași epocă, doi traficanți internaționali de arme au pierdut, la jocul de noroc, banii destinați de guvernul spaniol pentru achiziționarea de tunuri Krupp, de care Spania avea nevoie în 1898, în războiul împotriva S.U.A.

Designul, numai o parte din esecrocheile care se petrec în cazinouri ajunge la cunoștințe publicului. Așa cum, pe vremuri, a fost trecut sub tăcere afacerea cu tunurile de la cazinoul din Monte Carlo, astăzi, cel puțin, delictele mai mici sînt aicunse publicului, chiar de către proprietarii de cazinouri, pentru a nu se face prea multă vîlvă. Cîndu-șerle cazinourilor — a aflat criminologul Hans Willenberg din Mainz, cu ocazia unui studiu efectuat în cazinourile din R.F.G. — pun mare preț pe faptul că localul lor să nu fie discutat în public și în țară.

Cu toate acestea, breșea jocurilor de noroc din R.F.G. este pe cale, ca și în S.U.A., să devină, în scurt timp, o problemă publică. Căci cazinourile se înmulțesc precum ciupercile. În decurs de numai doi ani au fost deschise opt cazinouri, iar înființarea altor patru este un lucru stabilit. Cea mai proaspătă hotărîre este ca președintele Federaliei vest-germane de fotbal, Herman Neuberger, ca unul dintre managerii rețele de cazinouri din Saarland, poate deschide un nou cazinou la Saarbrücken.

Se pune problema dacă patima jocului, stimulată de acest fenomen, nu va avea o influență tot mai mare asupra criminalității. După cercetarea a aproximativ 50 de procese penale împotriva unui număr de 80 de acuzați, expertul psiholog specializat în jocuri de noroc, K. Willenberg din Mainz, ajunge la concluzia că „industria jocurilor” este „cel puțin un factor „criminogen” în special în cazul persoanelor periclitate psihic, existențial sau criminal, și care speră ca printr-o lovitură dată la jocurile de noroc să se salveze de toate necazurile – aprecieră Willenberg – de cele mai multe ori patima jocului duce la o înrăutățire bruscă a situației și la fose, adesea, să alunece pe panta crimei.

În sfârșit, un instigator vest-german care căpătase renume datorită jafurilor comise în peste 80 de localități, supă în amiaza mare, își începuse seria de fapte criminale numai pentru a putea, seara, să frecventeze cu regularitate cazinourile, iar un elecucian de 33 de ani din Saranla s-a ruinat pe el și și-a jucat un complice, șef de filială de bancă, dădându-se la afaceri ilegale cu blânuși și aur pentru a-și procura capital cu care să joace la cazinou.

Criminologul citat observă, cu stupeoare, cum reprezentanți ai cercurilor financiare, politicieni și juriști „bogătelizează” în mod criminal această situație. Este un lucru incontestabil că simpla oferte a ocaziei de a juca constituie un pericol pentru jucător, că simplul acces la mesele cazinourilor creează contextul în care un om slab poate deveni un pătimos, iar jucătorul devine tot mai învârtit. Falimentul pătimosului este de cele mai multe ori previzibil ruina totală și apoi interdicția de a mai juca. Preotul catolic din Fulda, care a pierdut la cazinourile din Hamburg și Wiesbaden peste 200.000 de mărci, banii străbini, sau cardiologul din Wiesbaden, specialist cu mulți ani de practică, inițial venit la cazinou în calitate de medic al casei și care a făcut liberalmente praf 5.000.000 de mărci, din care 1.250.000 luate de la un prieten pe care l-a escrocat, nu sînt decît două din nenumăratele falimente spectaculoase.

În S.U.A., unde jocurile de noroc au luat proporții epidermice, s-a ajuns pînă acolo încît pătimosii sînt tratați în cadrul unor grupuri terapeutice denumite „Gamblers Anonymous”. După modelul altor organizații pentru ajutorarea celor căzuți în vicio patimă, cum ar fi alcoolismul sau narcomania.

În R.F.G., cifra de afaceri a cazinourilor a crescut de la 2 miliarde mărci, în 1973, la aproximativ 8 miliarde Statul – afirma cîndva un fost ministru de finanțe al landului Renania-Palatinat – nu trebuie nici măcar să spună „mersi” pentru încasărilor realizate atît

de ușor de pe urma cazinourilor, cît de multe ori acestea sînt „un fel de amendă pentru evaziunile fiscale”. Se prea poate. Dar de cite ori lucrurile nu stau exact invers – prin intermediul cazinourilor, statului îi sînt sustrate sume importante... Astfel, mai cu seamă la ruletă, banii obținuși pe cît trucidase sînt transformati în bani curap. În Brazilia se folosește frecvent un truc: cîntribuabilul schimbă o mare sumă de bani obținuși pe cît nu tocmai ortodoxe în jetoane. El joacă generos, la mai multe mese, dar pe cît posibil cu riscuri de pierdere minime, iar personalul cazinoului este indus în eroare asupra pierderilor și cîștigurilor lui. De fapt, jucătorul respectiv pune drept mîcă o mică parte din banii săi, restul transformîndu-l din nou din jetoane în bani gheață, pe care – apoi – declară că i-a cîștigat la joc. Suma rămîne astfel nemposabilă și lată evaziunea fiscală !

Într-unul din multe concesiuni versate în materie, care nu sînt multumite cu cele 20 de procente pe care le vor (dealtă, nemposabilă) din cîștigurile cazinourilor, își oferă posibilități suplimentare de cîștig. De multe ori, personalul cazinourilor lucrează mină-n mină cu trîșorii. Astfel, la sfîrșitul anului trecut, un grup de jucători și de funcționari ai cazinoului Baden, din Viena, au primit un an de închisoare cu suspendarea pedepsei, după ce s-a descoperit că cîștigurile tot mai numeroase realizate de jucătorii respectivi se datorau unei manipulații a ruletei în favoarea acestora de către funcționarii cazinoului, care, firește, le erau complice. Polțiro venetă a descoperit completul absolut intim plător, în urma unui furt prin efracțiune, din cauza căruia a pus sub supraveghere telefonul unuia dintre funcționari.

La cazinou din Kitzbuhel, după ce cu doi ani în urmă s-a înregistrat un boom al bronșei, cîștigurile obținute de cazinou, din jocul de ruletă, au început să scadă substanțial – de la 8,8 la 3,5 milioane de franci. Motivul – vizitatori ai cazinoului montaseră dispozitive speciale la două rulete, pentru a trîșia. Ruletele au fost îndepărtate de către directorul cazinoului cu cea mai mare discreție, iar cercetările au fost lăsate bătă.

Una dintre absurditățile breslei este faptul că, întotdeauna cînd clienții cazinourilor cîștigă, personalul are de profitat. Cîci încă din vechime se afera funcționarilor – de la cel mai mîrunt și pînă la membrii direcțiunii – un boceș, o „celă-portie” din cîștig. Pînă urmărea, afirmă criminologul Willenberg, „cînd cazinou pierdea, jucătorii și crupierii au noroc”.

Or prînd lucrurile în perspectivă, cazinou cîștigă întotdeauna. „Nu-ți dau decît sece ludovici – îi spunea un prieten „jucătorului” lui Dostoevski – pentru că în momentul de față pentru dumneata sece ludovici și o mie de lire ar însemna același lucru. Oricum, i-o pierde la joc”.

[illegible]

to his farm yard. It justifies the
householder's report, which
was not intended to hurt
him, in 1906, & other
years, but to tell of his
intention to plant vegetables in
his garden. The fact that
he was not a farmer, but a
householder, is not a
defect in his report.

一、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 二、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 三、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 四、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 五、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 六、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 七、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 八、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 九、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)
 十、*Chrysomelidae* (Colorado potato beetle)

[illegible]

卷之四
 四
 五
 六
 七
 八
 九
 十
 十一
 十二
 十三
 十四
 十五
 十六
 十七
 十八
 十九
 二十
 二十一
 二十二
 二十三
 二十四
 二十五
 二十六
 二十七
 二十八
 二十九
 三十
 三十一
 三十二
 三十三
 三十四
 三十五
 三十六
 三十七
 三十八
 三十九
 四十
 四十一
 四十二
 四十三
 四十四
 四十五
 四十六
 四十七
 四十八
 四十九
 五十
 五十一
 五十二
 五十三
 五十四
 五十五
 五十六
 五十七
 五十八
 五十九
 六十
 六十一
 六十二
 六十三
 六十四
 六十五
 六十六
 六十七
 六十八
 六十九
 七十
 七十一
 七十二
 七十三
 七十四
 七十五
 七十六
 七十七
 七十八
 七十九
 八十
 八十一
 八十二
 八十三
 八十四
 八十五
 八十六
 八十七
 八十八
 八十九
 九十
 九十一
 九十二
 九十三
 九十四
 九十五
 九十六
 九十七
 九十八
 九十九
 一百

1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221. 2222. 2223. 2224. 2225. 2226. 2227. 2228. 2229. 2230. 2231. 2232. 2233. 2234. 2235. 2236. 2237. 2238. 2239. 2240. 2241. 2242. 2243. 2244. 2245. 2246. 2247. 2248. 2249. 2250. 2251. 2252. 2253. 2254. 2255. 2256. 2257. 2258. 2259. 2260. 2261. 2262. 2263. 2264. 2265. 2266. 2267. 2268. 2269. 2270. 2271. 2272. 2273. 2274. 2275. 2276. 2277. 2278. 2279. 2280. 2281. 2282. 2283. 2284. 2285. 2286. 2287. 2288. 2289. 2290. 2291. 2292. 2293. 2294. 2295. 2296. 2297. 2298. 2299. 2300. 2301. 2302. 2303. 2304. 2305. 2306. 2307. 2308. 2309. 2310. 2311. 2312. 2313. 2314. 2315. 2316. 2317. 2318. 2319. 2320. 2321. 2322. 2323. 2324. 2325. 2326. 2327. 2328. 2329. 2330. 2331. 2332. 2333. 2334. 2335. 2336. 2337. 2338. 2339. 2340. 2341. 2342. 2343. 2344. 2345. 2346. 2347. 2348. 2349. 2350. 2351. 2352. 2353. 2354. 2355. 2356. 2357. 2358. 2359. 2360. 2361. 2362. 2363. 2364. 2365. 2366. 2367. 2368. 2369. 2370. 2371. 2372. 2373. 2374. 2375. 2376. 2377. 2378. 2379. 2380. 2381. 2382. 2383. 2384. 2385. 2386. 2387. 2388. 2389. 2390. 2391. 2392. 2393. 2394. 2395. 2396. 2397. 2398. 2399. 2400. 2401. 2402. 2403. 2404. 2405. 2406. 2407. 2408. 2409. 2410. 2411. 2412. 2413. 2414. 2415. 2416. 2417. 2418. 2419. 2420. 2421. 2422. 2423. 2424. 2425. 2426. 2427. 2428. 2429. 2430. 2431. 2432. 2433. 2434. 2435. 2436. 2437. 2438. 2439. 2440. 2441. 2442. 2443. 2444. 2445. 2446. 2447. 2448. 2449. 2450. 2451. 2452. 2453. 2454. 2455. 2456. 2457. 2458. 2459. 2460. 2461. 2462. 2463. 2464. 2465. 2466. 2467. 2468. 2469. 2470. 2471. 2472. 2473. 2474. 2475. 2476. 2477. 2478. 2479. 2480. 2481. 2482. 2483. 2484. 2485. 2486. 2487. 2488. 2489. 2490. 2491. 2492. 2493. 2494. 2495. 2496. 2497. 2498. 2499. 2500. 2501. 2502. 2503. 2504. 2505. 2506. 2507. 2508. 2509. 2510. 2511. 2512. 2513. 2514. 2515. 2516. 2517. 2518. 2519. 2520. 2521. 2522. 2523. 2524. 2525. 2526. 2527. 2528. 2529. 2530. 2531. 2532. 2533. 2534. 2535. 2536. 2537. 2538. 2539. 2540. 2541. 2542. 2543. 2544. 2545. 2546. 2547. 2548. 2549. 2550. 2551. 2552. 2553. 2554. 2555. 2556. 2557. 2558. 2559. 2560. 2561. 2562. 2563. 2564. 2565. 2566. 2567. 2568. 2569. 2570. 2571.

one to attend the meetings in
his country school. He went
in 1842 because the wife left
him. Governor George Van-
der Zant, brother of the
Governor of Michigan, was
in charge of the school. It
was a school of 20 to 25
pupils with teachers of 200
dollars the month. It was
an interesting school.

1. 1935 - 1936 - 1937 - 1938 - 1939 - 1940 - 1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945 - 1946 - 1947 - 1948 - 1949 - 1950 - 1951 - 1952 - 1953 - 1954 - 1955 - 1956 - 1957 - 1958 - 1959 - 1960 - 1961 - 1962 - 1963 - 1964 - 1965 - 1966 - 1967 - 1968 - 1969 - 1970 - 1971 - 1972 - 1973 - 1974 - 1975 - 1976 - 1977 - 1978 - 1979 - 1980 - 1981 - 1982 - 1983 - 1984 - 1985 - 1986 - 1987 - 1988 - 1989 - 1990 - 1991 - 1992 - 1993 - 1994 - 1995 - 1996 - 1997 - 1998 - 1999 - 2000 - 2001 - 2002 - 2003 - 2004 - 2005 - 2006 - 2007 - 2008 - 2009 - 2010 - 2011 - 2012 - 2013 - 2014 - 2015 - 2016 - 2017 - 2018 - 2019 - 2020 - 2021 - 2022 - 2023 - 2024 - 2025 - 2026 - 2027 - 2028 - 2029 - 2030 - 2031 - 2032 - 2033 - 2034 - 2035 - 2036 - 2037 - 2038 - 2039 - 2040 - 2041 - 2042 - 2043 - 2044 - 2045 - 2046 - 2047 - 2048 - 2049 - 2050 - 2051 - 2052 - 2053 - 2054 - 2055 - 2056 - 2057 - 2058 - 2059 - 2060 - 2061 - 2062 - 2063 - 2064 - 2065 - 2066 - 2067 - 2068 - 2069 - 2070 - 2071 - 2072 - 2073 - 2074 - 2075 - 2076 - 2077 - 2078 - 2079 - 2080 - 2081 - 2082 - 2083 - 2084 - 2085 - 2086 - 2087 - 2088 - 2089 - 2090 - 2091 - 2092 - 2093 - 2094 - 2095 - 2096 - 2097 - 2098 - 2099 - 2100 - 2101 - 2102 - 2103 - 2104 - 2105 - 2106 - 2107 - 2108 - 2109 - 2110 - 2111 - 2112 - 2113 - 2114 - 2115 - 2116 - 2117 - 2118 - 2119 - 2120 - 2121 - 2122 - 2123 - 2124 - 2125 - 2126 - 2127 - 2128 - 2129 - 2130 - 2131 - 2132 - 2133 - 2134 - 2135 - 2136 - 2137 - 2138 - 2139 - 2140 - 2141 - 2142 - 2143 - 2144 - 2145 - 2146 - 2147 - 2148 - 2149 - 2150 - 2151 - 2152 - 2153 - 2154 - 2155 - 2156 - 2157 - 2158 - 2159 - 2160 - 2161 - 2162 - 2163 - 2164 - 2165 - 2166 - 2167 - 2168 - 2169 - 2170 - 2171 - 2172 - 2173 - 2174 - 2175 - 2176 - 2177 - 2178 - 2179 - 2180 - 2181 - 2182 - 2183 - 2184 - 2185 - 2186 - 2187 - 2188 - 2189 - 2190 - 2191 - 2192 - 2193 - 2194 - 2195 - 2196 - 2197 - 2198 - 2199 - 2200 - 2201 - 2202 - 2203 - 2204 - 2205 - 2206 - 2207 - 2208 - 2209 - 2210 - 2211 - 2212 - 2213 - 2214 - 2215 - 2216 - 2217 - 2218 - 2219 - 2220 - 2221 - 2222 - 2223 - 2224 - 2225 - 2226 - 2227 - 2228 - 2229 - 2230 - 2231 - 2232 - 2233 - 2234 - 2235 - 2236 - 2237 - 2238 - 2239 - 2240 - 2241 - 2242 - 2243 - 2244 - 2245 - 2246 - 2247 - 2248 - 2249 - 2250 - 2251 - 2252 - 2253 - 2254 - 2255 - 2256 - 2257 - 2258 - 2259 - 2260 - 2261 - 2262 - 2263 - 2264 - 2265 - 2266 - 2267 - 2268 - 2269 - 2270 - 2271 - 2272 - 2273 - 2274 - 2275 - 2276 - 2277 - 2278 - 2279 - 2280 - 2281 - 2282 - 2283 - 2284 - 2285 - 2286 - 2287 - 2288 - 2289 - 2290 - 2291 - 2292 - 2293 - 2294 - 2295 - 2296 - 2297 - 2298 - 2299 - 2300 - 2301 - 2302 - 2303 - 2304 - 2305 - 2306</

O CONVORDIRE DESPRE PERFESSICIUS

În București, pe strada Miha Eminescu, pe zidul din fața casei purtînd numărul 122, se află urmîtoarea placă comemorativă:

În această casă a locuit între anii 1927—1971 Dumitru Panaitescu Perpeselcius (1891—1971), erile și istoric literar, poet și promotor, membru al Academiei Republicii Socialiste România. Ş tot în această casă locuieşte astăzi unicul fiu al marelui cărturar, profesorul dr. Dumitru D. Panaitescu veghetor cu pioşenie şi compenşenţă al operei ilustrului său tată, el însuşi un fin glosator pe marginea fenomenului literar.

Din dorinţa de a întocmi cîteva pagini cu vîloare de document, coprinzînd date din viaţa şi activitatea spirituală a omului de cultură Perpeselcius am apelat la Dumitru D. Panaitescu ca la o primă sursă de autenticitate în stabilirea unor puncte de referinţă.

Răzultatul convorbirii noastre se află materializat în paginile ce urmează.

„Doamne al muntelui e.
pînă deosebi în vremea celor
13 de ani ai vieții Tale, pe
biete) nostru pămînt Ochi
noștre-Te acuză și rîndul meu
să lupt și să sufer”
(Tareea de la Clitovul)

al tuturor orice aprorin
dare, un ambianț familiar,
George Becanu în trecerea
prin viață

Ți plânzi și lupta și ian-
tru) Nimic românească

Ține la ea și chiar în
viață

adequată

și le

Emineescu

Au scris despre) noile

gimnaze Alexandru, Eminescu

Octobrescu etc

Timoleon Donce

Ajutorarea copiilor cărui

de Crăciun

Remușările celor ce bene-

ficiată ?

Nu o lăsați mai mult,

o lăsați odăoasă

Mă pământul copiii și

dezlinzarea pământului părinți

Parantele o cel ce trebuie să

ducă o viață omenească —

Capitolul se încheie și de born-

bease Plina atinge mîlul)

putin și lăsa amintiri mîlul)

putin vîl

Metafizică caelice (cf La

Temis Xantipa) I-au făcut

pe Pirandello dramaturg

Dar nu a dat articol ab

ile Pirandello

Stamatiu — Tot eis și tot

ela subiect predican, scri-

bui complement

„(nu compunent boule) ”

Le concert elementar Mot

(cortice) la Fularis pești și

la Ilcau ? Pozi ab fact orele

de superior cum se cade ?

(teteric)

sp Roman

La casa de la marea de

ven o Robert Francis (cf

Jabova)

Sugestii p (intru) gerdol

de la marea de la Brăila

Le la la la

poate fi ridicat le elmbol

p. sub centrală o romane-

lui

Ți dă de la marea — facut

le la la la Amăr ec a form

etc

Le la la

de la marea

Le la la

de la marea

cf Ouseimado — la he-e

in lae nouvelles Ilăreana

tutur cenzurilor drept și, bineînțeles, a avut de înfruntat mila
celor atacați (Demiterea ilegală a lui din redactoratul Universului
literar a stîrnit în presa timpului o serie de proteste. Pămpliu
Ștefanescu, Romulus Dăneș, Al. Bădăluță, Ștefan Klopstock
și alții. Tudor Argheș au văzut în acest caz, un pro-
test. Din nou vom avea de a face cu cenzurile lui Perpessiciu din
scrierile adresate profesorului Klopstock, pentru a evidenția
rolul moral a fostului redactor al Universului literar. A-avem
deci o singură îndatorire — scrie autorul Mențiunilor critice.
Să ne împlinim îndatoririle cu conștiință în acest proces.
Acum că ne va izbăvi de chinul temerității pe pămpliu. Nu cer
deci o bucurie să nu văd buclă deosebită a lui și la sfîrșit scri-
erile de cenzură. De rest se îngrijeste ea însăși, de la cenzură, cu
soru Perpessiciu împărăția confinate. De aceea primete aceste
acțiuni demnitate hotărîrea lui. De aceea demnitate aceste
rînduri ce pe un neînnoțat preluđu la procesul pe carel voi
scrie a zilele acestea din Ștefan Popescu, directorul intraprin-
derii Universului și activă ministru de justiție

Acesta a fost Perpessiciu, un om demn o voce a timpului
său care a vibrat la aspectele frumoase ale vieții, dar în fața ne-
drăciei, ori, de orice ordin, a protestat cu curajul și cu scrișu
său.

— Dacă vreți, citiva date în legătură cu Perpessiciu animator
al vieții literare și editor de reviste

— Perpessiciu a fost urmări toată viața de dorința de a fi
avut o revistă a lui, în care să poată să-și publice mențiunile
critice, fostelor zărilor și descoperirile lui de istorie literară,
precum textele eminescienești Delfinul (care va apărea acum, la
Editura Dacia din Cluj Napoca), traducerea din limba franceză
a lui Comenius de așternerea, parte din scrierile lui
literare (pagini de romane, versuri etc. pagini memorabile
etc). Nu l-a fost dat să-și realizeze acest vis, dar redactoratul
la Universul literar l-a văd buclă deosebită a lui și la sfîrșit scri-
erile de cenzură. De rest se îngrijeste ea însăși, de la cenzură, cu
soru Perpessiciu împărăția confinate. De aceea primete aceste
acțiuni demnitate hotărîrea lui. De aceea demnitate aceste
rînduri ce pe un neînnoțat preluđu la procesul pe carel voi
scrie a zilele acestea din Ștefan Popescu, directorul intraprin-
derii Universului și activă ministru de justiție

Acesta a fost Perpessiciu, un om demn o voce a timpului
său care a vibrat la aspectele frumoase ale vieții, dar în fața ne-
drăciei, ori, de orice ordin, a protestat cu curajul și cu scrișu
său.

Conceptia sa despre o revistă literară o aflăm expusă în
Schita de program din primul număr al Universului literar. Per-
pessiciu vorbea acolo despre „utilitatea unei reviste de concen-
trare acțiunilor, înălțurii cărora să-și dea înfățișare cel mai
încreșcat, dintre luptătorii culturii și în ale căror grădini nimic
din ceea ce constituie intensă și variată manifestare intelectuală
să nu fie neglijat”. Printre alte premise ale redactoratului său Per-
pessiciu amintea că în paginile revistei se vor înfățișa și scrierile
consecrate și „înălțurii ale cărui scrieri au nevoie în zborul său,
de un neapărat concurs, mai ales în aceste vremuri”

În amurgul vieții sale autorul Lectorilor Intermitente ajunge
director fondator al Muzeului literaturii române, a reușit să vedă
apărut primul număr din Manuscriptum, revista muzeului, o
publicația de documente literare inedite unele în limba (după
măsură academicienului Ștefan Cioculescu) și al cărui program
directorul ei îl prezenta în cuvinte emoționante. Era ultima
legătură a lui Perpessiciu cu revistele literare, era un fel de tes-
tament literar al istoricului literar care descoperise atâtea texte
inedite și care corectase atâtea lecțiuni eronate în textele emi-
nente

Dacă ne-am limita numai la aceste două reviste, care prezintă
o mare importanță în istoricul presențierii românești, și tot
vom fi vorbit despre rolul lui Perpessiciu ca animator de reviste ;
dacă vom reaminti însă și colaborările sale la majoritatea revis-
telor și ziarelor bucureștene, precum : Buletinul cărții, Măsurare
literară, Săptămîna, Cuvîntul nou, Cuvîntul, Simbolul, Acțiunea,
Lumea 1945, Jurnalul de dimineață ori Revista fundatiilor
vom fi întregit rolul jucat de Perpessiciu în viața bucu-
reștenă și românească

— Ce problema ridică editarea lui Perpessicus?

— Alci putem face o distincție între editarea *Operei* lui Perpessicus, începută din timpul vieții lui (1966) și prezintă de mine de la el și-a volum pe de o parte, și editarea *Operei* em neclene pe de alte

Să vorbim întâi de ediția de autor a epurii cel dăru 8-a volum (croniclele literare publicate în ziarul *Bomănia* dintre 1939—1940) și am preferă Editorul Minerva cel de-a 9-lea (ce abordează la ziarul *Actiunea*, dintre 1940—1944) și abordează de la ea de-a 7-lea tom, înaintându-i critice care vld pentru prima dată lumina tiparului în volum fuseser revăzute corectate, ordonate și numerotate de autor, încă din anii apariției lor în ziarul și revistele vremii. Actiunea condusese a Editor Minerva (cel care și astăzi are în ziarul *Actiunea* — director și directorul zărilor Teodor Virgil — redactor șef), fostu redactor de carte șefu de redacție Corneliu Simionescu, pretum și act al zărilor și volumelor de *Opere* (redactorul Grigore Plătescu), în care cu vâgăta satisfacție am descoperit un împănănt de gândire și stilul perpessician cu tot meriile prețuarea cititorilor și toate muiumile sale

Poate că dacă am grăbi ritmul editării lucrurile ar sta mai bine — spera puțin și mai ales literare generați ar putea descoperi cu un ceas mai devreme întreaga activitate literară în speță cea înedită și urmășă să nire în ecipion a urmășilor și o volum a editat lui Perpessicus. De curind am înaintat editat un plan revizuit după care până în anul 1990 să se publieze cele 20 de volume ale sale (entel grupate) urmând însă ca în paralel să se relansă și editate critice întotdeauna de Perpessicus începând cum este ușine de înțeles cu *Operele* v Eminecu (ce-a 6 volum). Dar cu această tracem în redacția *Operei* lui Eminescu, poate că ar trebui să spun că ceva deșpre munce și marile decepții ale a căreia de-a lungu celor trei decenii cîi a trăit, dacă nu fădim începutul povărit în 1915 cînd profesorul său de estetică Mihail Dragomirescu a trimis la Biblioteca Academiei să copieze Pata în grădina de aur) a editat Eminescu, pe care de p-dă, Vladimir Știrbu o totdeauna dă a căschi orice cîntec atîndu' fîn că nu i se aproba plate supătorului pe timpul concediului de la valea de la cel al Matei Basarab, fîn că prima cîie a adresă cu o rezoluția negativă — și acum unii continuă entel dar — și a adăugându-le sare cîie exprimă jurnalul v. Pe pot a căschi asupra acestui subiect toate aceste rău: și alia sfer passicus un on care s întempline cu aceeași bărbărie cu ara luptase pe fruntea doborogean revăd în fața de a lăruu său după lectura acelor bătămate adrese, aporîndu-ne răpărat vor să fac ritmul vitei că nu fac.

Și bîndăritas se vorbește a lertat toate nedreptățile și toate mică estle în interviul aceluia. Dar fîn Căseranu și el Memer el editat Eminescu și tipărit în revistele cu cea Tribune (1970) afirma că nimeni datorită vederii interupționez în de la editat Eminescu, ucrul ara părțile veridice, dar dacă de a apart ție favorabilă a H.C.M. din 1959 editat Eminescu n a f lăruu — anit de căre o parte din conducerea de pe acea vreme a Academiei culturale românească ar f hîmărat mai multe toam din editat Eminescu a Perpessicus. Veți fi afaș poate să destăruia în interviul am fte editoru Eminescu — și că ent cel puțin trei ani, dacă nu patru (altmă repet, în 1970) și mai mult, de cînd am întrerupt orice contact cu manuscrisele lui Eminescu. Căle două operați a ochiul sting (dreptu a de mult plerduți) n-au adus nici o ameliorare ochiul operat atîngînd un maximum de claritate. Trăiesc dar din amintiri din ce în ce mai palide, și ale.

și în — fult futu 3 quo
Eredareu pseudonimul

1934 Cuvinte suprimat
Nu scriu... kera p (entru)
câ nu pot făcunde hrista
strînă, înălțurată naam)
calt

Să ne ridicăm împotriva
tracutului și greșire și diver
siene
și prezentul și Tactica an-
reprezentării politice

De ce nu te gîndești și te-
mele morți?
Lăscu, Phrygane (Them
con etc)

Capitulul lui Chiriac nu scrie
niciofelă și las în pace
Dacă nu l face plăcere Ca,
eu sunt pus să l amărâre al-
tele?

Stilul Năsturea... și su
prezent

Browning — așezat as
(... și) a m... a pet rap
Met ofoies — la m... m...
cât ar a... a... a... a...

... a... a... a... a... a...
... a... a... a... a... a...
de gravat cu litere de aur
Preter să fîc las — în-
lnta — dect lichen —
după —

1939

2 Ianuar (le)
Zărele cu ministrell în
uniforme

Păcat că n-au portat
scuți

— Visul lui P (etre, A (m-
drei) s a împlinit elogurul
lui regat era că nu făcuse
armata

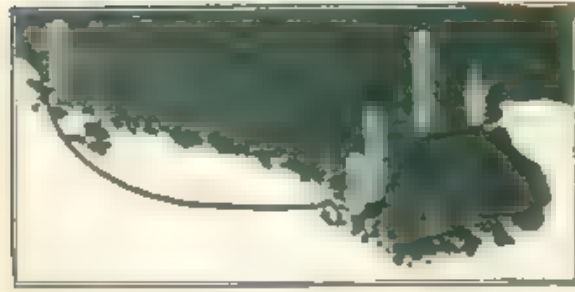
— Nu consolez că a mai
rămă o țară de bun-simț
și umor pe toam grăta

— Să l înbrac oricum
pura și băvea dar să ne
das vole să ridem

— Ce ne mai rezervă
Războiul la anul?

— pea unu provincial
și chinu' nu pîl dă
unde o strada X? și l fusse
dipt agent de cenzură și
... era ministru)

Un palpitant episod din cel de-al doilea război mondial

„LINGOURILE DE AUR”

ANDREAS LUND directorul
Băncii Norvegiei din Lille-
hammer, un orașel înșiriat

la aproximativ 180 kilometri nord de
Oslo, fu brusc trezit din somn de telefon

— Alo! Snteti chemat din Oslo Dom-

nul Nicolas Rygg

Era directorul general al Băncii Norve-

giei a cărei voce nevoadă și sacrală

Andreas Lund o recunoscuse imediat: „Alo!

Lund? Presupun că ești la curent cu ce

se întâmplă?” „Eu? Nu. Ce s-a întâm-

plat?”

Pe jumătate adormit, aruncă o privire

la ceasul din perete. Ora 6 dimineața

Era 9 aprilie 1940. Se îndreaptă spre Oslo.

Var fi acolo în câteva ore, spuse Rygg pe

un ton ușor enervat. Tatăl este pregătit în

noua pivniță? „Da”, da, spuse Lund încă

năuc. Totu’ este gata.”

Nu putea fi vorba decât de noul seif se-

crei, de cînd instalat la adăpost de bom-

be în subsolul băncii în Lillehammer. Par-

fect, spuse Rygg. Vom trimite camioane

pentru încălzirea îndată ce se vom re-

chizitiona. Așteaptă-le pe la începutul

după-amiezii.” „Dar ce se întâmplă?” între-

bă Lund, „întrebi ce se întâmplă?” urlă Rygg

la capătul firului. Oare nu știți că nemii

sau debarcat la noi! Vor fi aici în câteva

ore. Iată ce se întâmplă!”

Rygg închisese. Acumeli celor 3.500.000

de norvegieni, Andreas Lund oslo că, în

timp ce dormea, patria sa liniștită și ne-

tră, absolut nepregătită de război, fusese

invadată

N vartul său birou, situat la

ultimul etaj al Băncii Norve-

giei, Nicolas Rygg, un bărbat

de 60 de ani, athletic, cu părul cărunt,

țuns peșee, contempla portul Oslo, unde,

peste cîteva ore, urmau să se afleaze no-

vele de război naziste.

Răspundera să nu era încă trebuia

să facă necesabil accesul în zărilor la

rezerva de aur a țării. Erau 55 milioane

de doar în monede și lingouri repozitări

în 1.542 de vîr și bar, totul cîntărind

55 de tone.

Ora 6 și jumătate Rygg telefonase per-

sonal tuturor funcționarilor băncii. De la

cel mai modest portar pînă la directorul

adînc, vorbise cu toți acolo pentru a face

transbordarea și încărcarea. Dar în ca-

puteau fi încărcate 1.542 de vîr? Erau

necesare cel puțin 30 de camioane. Ș

banca nu dispunea decît de 5. Rygg te-

lefonă din nou. „Aici! Dați-mi un stier-

transportor, or este urgent!”

Ora 7 și jumătate. În curtea băncii

funcționar cu minoile sulcate, începu

seră să apară primele cinci camioane

aproximativ 50 de ani de înecare. Ar fi fost

decît necesare încă 25 sau 26 camioane.

Ministerul transporturilor nu mai avea nici

un camion disponibil, chiar și taxările fu-

seseră rechiziționate. Rezoluții cu mi-

loace propriu-zise se răspundea lui Rygg

încecați să le găsi, unde puteai.”

Trimisese patru dintre colaboratorii săi

să recolteze camioane de pe stradă la în-

timpare. Cînd auzeau ce se cerea șofetii

aveau nite figuri foarte mirate. Mulți erau

deja ocupați sau fugeau de răspundea

Totuși, patru camioane printre care unul

pentru gună și un altu’ pentru lapte, aș-

teptau în fața băncii. Primele cinci cam-

ioane încă nu fuseseră încărcate.

Nicolas Rygg încărea lăzile grele de lin-

gouri. Ministerul apărării tocmai îl anun-

țase telefonic că noi trupe fasciste debar-

caseră pe cele două masuri ale forului,

în sudul orașului. Oare cît timp mai răma-

nea pînă la intrarea lor în Oslo?

OPERATIUNEA „LINGOURILE DE AUR”

RA 8 și jumătate. Primele camioane erau gata de plecare. Pentru a nu atrage atenția, trebuiau distanțate plecările. Rygg îl făcu răspunzător de aceasta pe cel doi funcționari înarmați de pe fiecare vehicul. Primul camion porni către Lillehammer, pe autostrada de nord.

În stradă, în fața băncii, 24 de camioane de toate tipurile își așteptau rîndul. Vor cele 50 de mașini? Știrile transmise la radio erau din ce în ce mai alarmante. Nemții nu intraseră încă în Oslo, dar debarcașii în toate porturile importante din Norvegia: Narvik, Bergen și Trondjhem erau deja ocupate...

Ora 10. Doar o treime din cele 55 de tone de aur ale Norvegiei fuseseră „evacuate”, cînd o ștafetă a ministerului finanțelor sosi pentru a-i preveni pe Rygg: „Parașutiștii fasciști au pus stăpînire pe aeroportul Fornehn”.

Aeroportul se afla la numai șase kilometri de centrul orașului Oslo. Erau, așadar, puține șanse pentru ca aurul să fie transportat din calea germanilor. Operațiunea devenea din ce în ce mai dificilă, străzile orașului erau pline de vehicule care încercau să fugă din oraș și nu reușeau să producă decît o înghesuială îngrozitoare. Bieții funcționari de bancă, obișnuiți să minuiască mai mult stiloul sau mașina de calcul decît revolverul sau carbina, reușeau cu greu să-i respingă pe cei ce făceau autostopul și nu știau că aleseseră camioanele cele mai scumpe din lume: din moment ce erau pline cu aur masiv...

Rygg încerca cu disperare să grăbească încărcarea mașinilor. Chiar dacă nu transportau totul, să rămîină cît mai puțin dușmanilor! Șeful contabil reușise, nu ușor, să recruteze și al 50-lea vehicul: o furgonetă funerară învîlăită în velur negru...

RA 12 și jumătate. Intr-o liniște ostilă, în piața principală a orașului, se aveau primii motocicletiști nazisti, plîni de prof. Piața, de obicei plină de lume la acea oră, era acum aproape goală. La o sută de metri depărtare, Nicolas Rygg, președintele-general al Băncii Norvegiei, o părăsea pentru o perioadă de peste 5 ani. Banca era goală, și nu numai de funcționari. Cele 55 de tone de aur, pentru care purta toată răspunderea, erau acum în drum, într-un lung convoi, spre Lillehammer — prima etapă a acestei extraordinare epopei!

În aceeași după-amiază, către ora 1 și jumătate, maiorul Neel, de la statul-major al generalului von Falkenhorst, care con-

dușese atacul asupra orașului Oslo, sosise la Banca Norvegiei pentru „a-l pune rezerva sub protecția Führerului”.

În afara unui violent bombardament asupra bazei aeriene Kjeller, la 20 kilometri de Oslo, cele 50 de camioane ale „convoifului de aur” nu suferiseră mari înfrizieri. Ajunseseră întregi, unul după altul, la Lillehammer unde, directorul băncii, Andreas Lund, avusese suficient timp să se pregătească. La căderea nopții cel 50 de șoferi benevoli se întorceau la Oslo cu vehiculele: aurul Norvegiei era la adăpost într-o pivniță secretă și perfecționată a micii bănci. Și totuși nu pentru multă vreme!

Situația politică și militară se agravase rapid. În timp ce Quisling se proclamase șeful statului, în locul regelui Haakon, refugiat în nordul țării, general von Falkenhorst încerca să străpungă forțele norvegiene grupate între Oslo și Lillehammer, pentru a face joncțiunea cu unitățile germane debarcate la Trondjhem. Nicolas Rygg avusese o acută întrevvedere cu generalul Otto Ruge, care trebuia să opereze teritoriul norvegian. „Cît timp credeți că veți putea rezista?” „Cel mult o săptămînă, dacă aliații nu vin între timp”.

Dar francezii și englezii, care urmau să debarce la Narvik, pentru a lua orașul Trondjhem din mîinile germanilor, întârziu să acționeze. Deși podurile fuseseră aruncate în aer, soldații generalului von Falkenhorst avansau spre interiorul țării și era evident că acei 12 000 de soldați adunați de generalul Ruge nu puteau să le opună decît o eroică, dar inutilă rezistență. Națiștii urmau deci să sosească curînd la Lillehammer. Cel mai rău era că știau unde se afla aurul: o femeie de serviciu trîncălise... Patrulele care survolau permanent orașul erau dovada că aveau ordin să semnaleze cele mai mici deplasări ale camioanelor capabile să evacueze iarăși tezaurul Norvegiei.

— Lacul Njosa, la cîtiva kilometri nord de oraș, nu este suficient de înghețat — remarca Ruge — pentru a permite parașutiștilor să coboare!

De comun acord, Ruge și Nicolas Rygg hotărîră să evacueze cele 55 de tone de aur. Dar, din nou, nu erau suficiente camioane.

— Am rechiționat trenul de 12 vagoane care a rămas în gară, spuse Ruge. Îl vom încălca în noaptea de 18 spre 19 pentru a putea pleca în zori.

ALEA ferată ducea spre Andalsnes, mic port încă neocupat de germani. Pentru mai mult siguranță și pentru a evita și cumula operațiunea, generalul Ruge decretase starea de asediu și ceruse țărănilor din împrejurimi, mobilizați să transporte aurul de la bancă la gară, să aducă lopești și

înmăcape. Teoretic, aceștia trebuiau să sape tranșee...

La 18 aprilie, ora 23,00, totul era pregătit. Cele trei camioane ale armatei care urmau să transporte aurul, așteptau în fața băncii.

Andreas Lund, singurul care cunoștea cifrul, manevra butonul de câteva minute. Degetele îi tremurau ușor. Apoi Andreas Lund, palid la față, se îndreptă și spuse: „Nu-mi mai amintesc combinația”. Nu o notase fiindcă avea încredere în memoria lui care, de data aceasta, îi făcea figura. Nicolas Rygg și generalul Ruge se priveau consternați. „Pentru numele copiilor tăi, te rog, amintește-ți”, spuse Rygg. Pentru numele copiilor săi... Dar, bineînțeles! Datele de naștere ale copiilor săi... Le amestecase, le adunase... Puțin după ora 4 dimineața, cele 1542 de lăzi erau, din nou, îngheșuite în cele 12 vagoane în trenul cel mai prețios care circulase vreodată.

Soarta tezaurului Băncii Naționale a Norvegiei se afla, de-acum înainte, în mâinile militarilor. Rygg și Lund erau eliberați de această răspundere în favoarea colonelului Fredrik Haslund și a maiorului Bjorn Sunde, însărcinați cu protecția convoiului, cu 30 de soldați înarmați pînă în dinți. „Trenul de aur” n-a suferit nici o pagubă deși, timp de trei zile, un bombardament ucișigător, neîntrerupt, distrusese aproape în întregime orașul Andalsnes. Haslund și Sunde rămăseseră în contact cu statul-major de la Lillehammer. „Secretul lor telefonist” nu era, nici mai mult, nici mai puțin, decât Nordahl Grieg, nepotul faimosului compozitor, el însuși poetul cel mai celebru al Norvegiei.

Ei aveau să capteze și să retransmită știri despre căderea Lillehammerului. În noaptea de 21 spre 22 aprilie. Ultima ordine ale statului-major privea încărcarea aurului — sau cel puțin a unei părți — pe unul din crucișătoare. „Galatée” care trebuia să se întoarcă în Anglia încădă ca oamenii și materialul erau debarcate. Cînd ultimul soldat englez era pe chei, doar 200 de lăzi fuseseră încărcate și „Galatée” nu mai putea aștepta. „Mai rămîn 1342, constată cu tristețe Haslund. Și germanii vor intra, în curînd, în Andalsnes”. „Nu rămîne decît o singură soluție, să ne îndreptăm spre Molde, dar pentru asta trebuie să facem rost de camioane”.

Nici o linie de cale ferată nu lega Andalsnes de portul Molde, la mai mult de o sută de kilometri spre nord, unde regele Haakon se refugiase și unde englezii debarcaseră. Grieg, care se ocupa cu rechițișionarea mașinilor, a făcut rost de 26 de camioane ale armatei norvegiene, dar nu și de șoferi...

În câteva ore, Grieg adunase 26 de șoferi epuizați, dar dornici să sustragă aurul Norvegiei din fața germanilor. În tot cursul nopții de 26 spre 27 aprilie, oamenii lui Haslund transferară încă o dată pe

cele 26 de camioane 1342 de lăzi și barele care mai rămăseseră. A doua „caravonă de aur” porni în zor. Pentru a nu fi ușor reperabilă și a nu deveni o țintă sigură pentru avioane, camioanele erau răspîndite pe cîteva kilometri. Nu era o precauție inutilă. Doar la cîteva minute după plecarea din Andalsnes, patru bombardiere apărură pe cerul senin și timp de o oră traseră asupra convoiului cu înverșunare.

Prin miracol, și de această dată, nici un camion nu fusese atins. Dar drumul era ocum plin de gropi făcute de obuze. Ajutat de cîteva soldați, Grieg preceda caravana și umplea cu pietre gropile pentru ca mașinile să poată trece.

În zorii zilei de 28 aprilie „caravana de aur” ajunsese în portul Molde care nu fusese încă bombardat. Un adevărat potop de fantă, fier și de foc se abătuse asupra orașului provocînd incendii și distrugîndu-l aproape în întregime. Printr-un nou și miraculos hazard, o singură bombă, care nu explodă, atinsese hangarul în care era depozitat aurul.

La 29 aprilie, în timp ce jumătate din oraș era în flăcări, Haslund și Sunde pribeau, în sfîrșit, ordinul să transporte aurul, la ora 22, pe artera principală a portului. Un crucișător britanic, „Glasgow”, escortat de două distrugătoare, urma să-i escorteze pentru a prelua încărcătura cea mai prețioasă a Norvegiei: aurul și regele său. Destinația era Tromsø, orașul cel mai septentrional al Norvegiei, situat la o sută de mile nord de Norvik, încă liber și apărat de o divizie de 7000 de soldați. Acolo regele Haakon, însoțit de miniștrii săi și de prințul moștenitor Olaf, ar fi putut, eventual, să stabilească sediul guvernului său, iar aurul ar fi fost, imediat, expedit spre Anglia.

La căderea nopții, într-un decor de apocalips, lăzile fură încărcate în opt camioane. Practic, bombardamentul nu încease de 24 de ore. Cînd cele opt camioane ajunseră în port, o bombă incendiară tocmai căsuse pe artera principală. O gigantică perdea de foc îi separa de extremitatea arterei unde regele Haakon și însoțitorii săi se pregăteau să urce la bordul navei „Glasgow” care ancorase în port. „Regele a sosit la timp, dar nici nu se pune problema încărcării aurului”, spuse Haslund. Zidul de foc părea un obstacol de netrecut. Sunde a găsit soluția. „Cea mai bună arteră, din față, deși mult mai mică, este intactă. Încercînd lăzile pe bărcile pescarilor, vom putea să le transportăm intacte de coloaltă parte a navei. Este singurul mijloc”.

Distanța care separa cele două artere, numărul mic de lăzi transportabile pe o singură barcă făceau această acțiune

OPERATIUNEA „UNCOURILE DE AUR”

foarte lentă. Trebuia găsit altceva. Lui Haslund îi era teamă ca nu cumva căpitanul vasului să expună prea mult bombardmentului echipajul și prețioșii săi pasageri, fie și pentru tot orașul Norvegiei. Și luă o hotărâre disperată. Cereu patru voluntari pentru a conduce patru camioane conținând aproximativ 10 tone de aur prin pericula de flăcări. Era o acțiune mult mai periculoasă decât părea la prima vedere: după ce trebuia traversată zona de foc cu cea mai mare viteză, urma să se frizeze brusc pentru ca încălcătura să nu cadă în apă. Opt șoferi se oferiră și Haslund alese patru dintre ei. Cîteva minute mai tîrziu accepta traversarea fără nici un incident impozanta barieră de flăcări dar nu avură timp să descarce nici o ladă. Avioanele începuseră să bombardeze portul și căpitanul vasului „Glasgow” ardă-nase ca mașinile să fie puse în funcțiune. Nu-și mai putea permite nici cel mai mic risc.

Camioanele traversară din nou artera și Haslund și Sunde făcură iarăși inventarul lor: le mai rămîneau încă 547 de lăzi.

Dar Grieg, poetul care devenise realist și om de acțiune, contactase la întimplare căpitanul unui steamer de 330 de tone („Driva”) care acceptase să transporte aurul spre nordul țării. Nava era ancorată la celălalt capăt al portului și au fost nevoiți să traverseze tot orașul în flăcări. Soldații lui Haslund încărcară pe „Driva” aproape jumătate din aurul care le mai rămăsese cînd o bombă explodă în apă olt de aproape de navă încît aceasta ridică prona în aer pentru a cădea în apă cu un zgomot asurzitor. Ca prin minune, vasul nu suferi nici o avarie. Însă căpitanul nu mai putea aștepta și, în ciuda rugămintelor lui Haslund, nava porni în larg transportînd doar 260 de lăzi. Mai rămîneau 287 de lăzi.

A doua zi dimineața, la orele 11, în timp ce Haslund, Sunde, Grieg și oamenii lor stabileau în ce direcție urmau să se îndrepte, o navă de pescuit, trimisă în căutarea lor, veni să le risipească orice ezitare: „Driva” eșuase în apropierea unui mic port de pescari, Gjemnes.

Convoul, redus la patru camioane, sosi la Gjemnes la începutul după-amiezii. După felul în care eșuase „Driva”, era destul de ușor să se recupereze lăzile cu aur. Dar continuarea călătoriei era practic imposibilă pentru că germanii ocupau Trondjhem. Nici pe mare nu se putea naviga pentru că un asemenea vas risca să atragă atenția submarinelor sau avioanelor germane. „Un vas mare ar putea atrage atenția, spuse Sunde, dar nu mai multe vase mici de pescuit care s-ar pu-

tea cascade printre însulitele presărate de-a lungul coastelor.”

La 1 mai, ora 2 dimineața, „convoul de aur”, devenit convoi maritim, își relua drumul spre nord. Lăzile cu lingouri — din nou 547 — și cei 30 de soldați ai lui Haslund și Sunde fuseseră repartizați în cinci vase de pescuit: în aparență, aceștia transportau ton sau maru... Expediția risca să fie lungă și, pentru mai multă securitate, Haslund îi convinse pe piloții să navigheze noaptea și să rămînă pe loc, ziua. Or, în acea perioadă a anului pe măsură ce mergeai spre nord nopțile erau din ce în ce mai scurte.

La 3 mai, ei nu ajunseseră decât la Intlian, în apropiere de insula Froja, și aflau cu groază, prin radio, că ofensiva anglo-franceză asupra orașului Trondjhem eșuase complet. Portul Namsos, către care se îndreptau, nu mai era în linile aliaților. „Poate că ar fi mai bine să îngropăm lăzile în vreo însuliță”, propuse Sunde.

Dar Haslund nu avea încredere. Trădători, spioni sau eventuali colaboratori puteau foarte bine să se găsească în proajmă și să atragă atenția naștilor. „Acum trebuie să risicăm orice și să ajungem cu orice preț la Tromsă. Dar pentru aceasta va trebui să reducem flota la unul sau două vase mai puternice și mai rapide”.

La Froja, Grieg reuși să convingă patronii a două nave de pescuit să-și riște nu numai vasele dar și propria viață: capturați, aceștia puteau fi aduși, după ultimele declarații germane, în fața plutonului de execuție.

În noaptea de 5 spre 6 mai, cele 547 de lăzi de aur au fost din nou descărcate din cele cinci vase de pescuit și reincărcate în două loturi de aproximativ 10 tone, pe „Alhild” și „Stolvag” care, în primele ore ale dimineții, porniră în larg. Pînă în insula Rovik, aceasta era partea cea mai periculoasă a drumului: aproape o sută de mii în plină mare, fără cea mai mică insulă, la cheremul submarinelor, al patrulelor și al avioanelor. „Nu ne rămîne decît să înaintăm și să ne rugăm”, spuse Haslund. La un moment dat, Grieg captă o nouă știre la radio: trupele engleze debarcaseră la Bodo, un port la intrarea în fiordul Narvik, către care se îndreptau. Avea să aștepte, de asemenea, puțin mai tîrziu, că temerile lui Haslund fuseseră fondate: 36 de ore după plecarea lor din Intlian, 250 de soldați ai Wehrmachtului invadaseră insula.

Acum germanii ocupaseră efectiv tot sudul Norvegiei. După luarea portului Molde, așterii serviciilor speciale aflaseră la Gjemnes de plecarea celor cinci vase de pescuit încărcate cu aur și se lansase ordinul ca toate avioanele să repereze și

să semnalizeze prezența „convolului de aur” în drum spre nord. Pe parcursul celor 218 mile între Rovik și Bodo, oamenii de la bordul celor două vase văzură apărând pe cer avioanele germane, dar nici unul nu se apropie de el. Reducerea flotei la cinci la două nave, hotărâtă de Haulund, fusese salutară. Aviații nazisti care căutau un convol de cinci nave de pescuit nu se preocupau de două mici vase.

LA 9 mai, „Alfhild” și „Stolvaq” intrau în portul Tromsø ocupat de trupele aliate și cele norvegene. Alăturate celor de pe nava „Glasgow”, cele 547 de lăzi de lingouri, încărcate la bordul unui crucișător britanic, lueu drumul Angliei. După trei săptămâni, în care se desfășurase o epuizantă odisee pe pământ și pe mare, cu trenul, camionetele sau vapoarele, sub un potop de foc, în mijlocul țării lor răvășite, Haulund, Sunde, Grieg și cei 30 de soldați, dintre care nici unul n-avea cea mai mică zgîrțitură, se puseseră la dispoziția marelui comandament englez. După ce

aliații au fost obligați să părăsească Tromsø cu regia Haulund, ei au cerut cu toții să plece în Anglia pentru a-și continua lupta.

Tezaunul Norvegiei se afla deja în siguranță. În cursul interminabilei sale călătorii, el nu suferise decât o singură pierdere, foarte modestă. În timpul unei descărcări pe „Glasgow”, una din lăzi se deschisese. Dacherul care o căra avu surpriza să scoată un săculeț plin cu ludoșici de aur. Tentația era prea mare, dar dacherul n-avea să profite prea mult timp de aurul găsit. În aceeași seară era arestat, beat mort, în urma denunțului unui patron de bistro, mirat să vadă un modest client plătindu-l cu monede de aur. Cheltuise exact șapte ludoșici. Șapte ludoșici din cele 55 de tone de aur din tezaunul Norvegiei!

Dar după cum avea să spună, nu fără umor, avocatul înăcrinat cu apărarea dacherului, „mai bine că nu națiștii au pus mina pe el, ci un cheflig aliat...”

(După revista „CONSTELLATION” ■)

● MISCELANEA ●

● Un tânăr de 24 de ani din San Antonio, Texas, care a putut, în sfârșit, să fie arestat de poliție, a mărturisit că în ultimii ani a comis peste 600 de furturi la diferite bănci și resedințe particulare, sustrăgând bani și bunuri în valoare de câteva milioane de dolari. Infractorul a declarat că a comis un număr atât de mare de furturi spre a-și procura banii necesari pentru darea silinică de heroină care îi costă 500 de dolari. Între altele, hoțul a mărturisit, spre stupefacția anchetatorilor, că într-o singură zi, a sustras din diferite locuințe, împreună cu un complice, nu mai puțin de 22 de televizoare.

● Împreună cu cei peste 100 de nepoți, strănepoți și stră-strănepoți, păstorul Badasi Sadikov, din Azerbaidjan, și-a sărbătorit cea de-a 120-a aniversare. Cloșarul, care în copilărie și tânărime nu a avut posibilitatea să învețe nici măcar să scrie și să citească, are fiu, nepoți și strănepoți cu diplome de inginer, agronomi, medici, profesori etc.

● Pe o stîncă din defileul Cassane, pe malul drept al Dunării, se află inscripția latină cunoscută sub numele: Tabula Traiană. Pe ea sînt menționate stîlurile împăratului Traian, precum și unele date privind construirea drumului roman din regiunea respectivă, care a fost terminat în anul 103 din ere noastră. Scribura de stîncă în care s-a găsit inscripția a fost folosită, sute de ani, ca sigiliu, mai ales de către

slăbani, fapt care a dus la degradarea unora dintre litere. De aceea nu s-a putut descifra întregul text. Tabula Traiană nu se mai află în locul pe care-l vedem în fotografie. Pentru a nu fi scopul de apele lacului de acumulare de la Hidrocentrala Porțile de Fier, ea a fost relocată și reimplantată cîtiva metri mai sus, pe aceeași stîncă, la nivelul noului drum, deci turiștii o pot admiră în continuare.